

การพัฒนาชุดการสอนโศลกเฟจประกอบหลักสูตรไวโอดินตามแนวของยามาฮ่า
สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

นางสาวณัฐพร ผกาหลง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF SOLFEGE INSTRUCTIONAL PACKAGES
FOR A VIOLIN COURSE BASED ON YAMAHA APPROACH FOR
SIAMKOLKARN MUSIC SCHOOL BEGINNER STUDENTS

Miss Nattaporn Pakalong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Music Education
Department of Art, Music and Dance Education
Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลิน
ตามแนวของยามาฮ่า สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรี
สยามกลการระดับชั้นต้น

โดย

นางสาวณัฐพร ผกาหลง

สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

อาจารย์ ดร.คณินญา อุทัยสุข

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

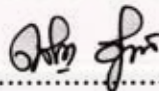

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาณจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์.ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร.คณินญา อุทัยสุข)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร.สุวรรณา วังโสภณ)

ศูนย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉัฐพร ผกาหลง : การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น. (THE DEVELOPMENT OF SOLFEGE INSTRUCTIONAL PACKAGES FOR A VIOLIN COURSE BASED ON YAMAHA APPROACH FOR SIAMKOLKARN MUSIC SCHOOL BEGINNER STUDENTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : อาจารย์ ดร.คณินญา อุทัยสุข, 152 หน้า.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษา และพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลิน ตามแนวของยามาฮ่าสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินจากการใช้ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่าสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น วิธีการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการสืบค้นเอกสาร และเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น ช่วงอายุ 10-15 ปี โดยคัดเลือกจาก 5 โรงเรียน โรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งหมด 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน และแบบสังเกตระหว่างเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า ประกอบไปด้วย บทเพลงโซลเฟจจำนวน 6 เพลง แผนการสอนจำนวน 8 แผน แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินก่อน และหลัง และแบบสังเกตระหว่างเรียน 2) หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน สูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน หลังการทดลองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

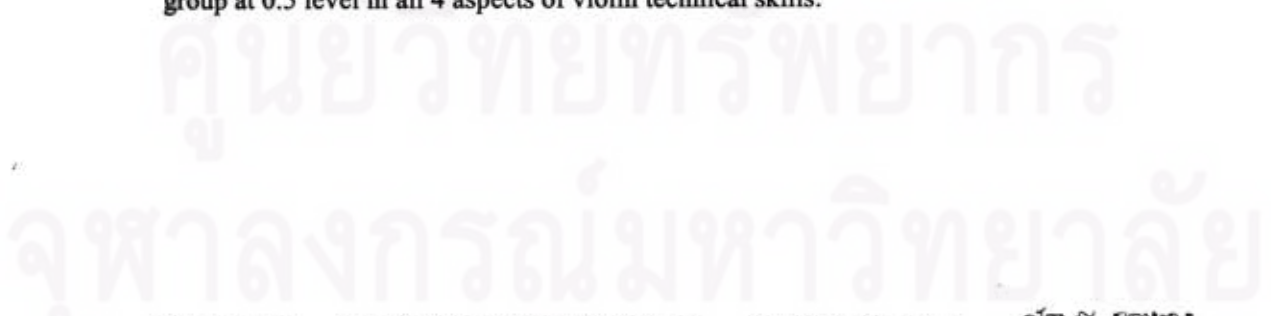
ภาควิชา ศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา ลายมือชื่อนิสิต.....ฉัฐพร ผกาหลง.....
 สาขาวิชา ดนตรีศึกษา..... ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา 2552.....

5183449327 : MAJOR MUSIC EDUCATION

KEYWORDS : SOLFEGE/ PITCH / TEMPO / ARTICULATION / DYNAMICS

NATTAPORN PAKALONG : THE DEVELOPMENT OF SOLFEGE INSTRUCTIONAL PACKAGES FOR A VIOLIN COURSE BASED ON YAMAHA APPROACH FOR SIAMKOLKARN MUSIC SCHOOL BEGINNER STUDENTS . THESIS ADVISOR : DNEYA UDTAISUK, Ph.D., 152 pp.

The objectives of this research were 1) to improve the Solfege method for violin under the Yamaha method for Siamkolkarn Beginning Music Students 2) to study the learning outcomes in violin technical skills; pitch, rhythm, articulation, and dynamics production. The research employed documentary inquiry and quasi-experimental research method. The survey samples in this experiment were the Yamaha Beginning Violin students ages 10-15, who were selected from 5 schools (4 students from each school) total of 20 students. The tools used for this experiment included violin playing evaluation forms and observation during the lesson forms. The descriptive statistical methods used in this study were mean, standard deviation, and t-test. The results were 1) Solfege instructional packages for a violin course based on Yamaha approach for Siamkolkarn music school beginner students This packages include 6 Solfege repertoires and 8 teaching plans. Moreover, it also includes musical achievement tests to used before and after the instruction, and observation form to used during the instruction. 2) After 8 weeks, both experimental and controlled group gained average scores significantly higher in all 4 aspects of violin technical skills 3) The average scores of the experimental group were significantly higher than the one of controlled group at 0.5 level in all 4 aspects of violin technical skills.

Department : Art Music and Dance Education
Field of Study : Music Education
Academic Year : 2009

Student's Signature .....
Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.คณินญา อุทัยสุข, อาจารย์ ดร.สุวรรณา ว่างโสภณ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์.ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา และ คำแนะนำต่างๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขในข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ด้วยความเคารพอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ อาจารย์ขยงศ แสงไพบูลย์, อาจารย์อดิพร สงสภาด, อาจารย์ นิรัต บุญญาเสวต ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียนในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณสุวรรณราช อยู่วรรณกุล ผู้จัดการทั่วไปฝ่ายคีย์บอร์ด บริษัทสยามดนตรียามาฮ่า ที่ให้ความเมตตาสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มเติมในระดับปริญญาโท ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานวิจัยครั้งนี้ขอขอบคุณ คุณอินทนนท์ ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษาด้านสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูล จากโปรแกรม SPSS ขอขอบคุณ คุณกิตติดาช ใน การแนะนำตรวจสอบเอกสารด้านภาษา และเพื่อนๆ ที่เรียนระดับปริญญาโท ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ ปีการศึกษา พ.ศ. 2551 ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือสำหรับการเรียนด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณอาจารย์ สำราญ (ครูสอนไวโอลินโรงเรียนดนตรีสยามกลการสำนักงานใหญ่) ผู้ปกครอง นักเรียน กลุ่มตัวอย่าง ที่เสียสละเวลาเข้าร่วมการเรียนด้วยชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อ และแม่ ครูอาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนเลี้ยงดูให้ การส่งเสริมสนับสนุนในการศึกษาดนตรี และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่จะคาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 ชุดการสอน.....	8
1.1 ความหมายของชุดการสอน.....	8
1.2 แนวคิดและหลักการของชุดการสอน.....	8
1.3 ส่วนประกอบของชุดการสอน.....	11
1.4 ประเภทของชุดการสอน.....	12
1.5 ประโยชน์ของชุดการสอน.....	12
ตอนที่ 2 วิธีการสอนไวโอลิน.....	13
2.1 Shinichi Suzuki.....	13

บทที่

2.2 Leopold Auer.....	14
2.3 Ivan Galamian.....	15
2.4 Yamaha.....	15
ตอนที่ 3 โซลเฟจ.....	16
3.1 ประวัติระบบโซลเฟจ.....	16
3.2 ความหมายของการร้องโซลเฟจ.....	17
3.3 ระบบการสอนโซลเฟจ.....	18
3.3.1 Fixed Do การสอนโซลเฟจตามแนวของดาลโครซ.....	18
3.3.2 Movable Do การสอนโซลเฟจตามแนวของโคคาย.....	18
3.4 การสอนโซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮา.....	19
3.4.1. หลักการ และวัตถุประสงค์การสอนโซลเฟจตามแนวคิด ของยามาฮา.....	19
3.4.2. ขั้นตอนการสอน และการประเมินผลสัมฤทธิ์การสอนโซลเฟจ ตามแนวคิดของยามาฮา.....	20
3.5 องค์ประกอบของทักษะดนตรี 4 ด้าน.....	21
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
4.1. การสอน โสตทักษะ.....	23
4.2. การสอนทักษะดนตรีไวโอลิน.....	23
4.3. การสอนโซลเฟจ.....	23
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย.....	26
ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ.....	28

บทที่

หน้า

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling).....	28
ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ ทฤษฎี แนวคิดหลักการต่างๆ.....	28
ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจฯ.....	33
ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพชุดการสอน โซลเฟจฯ.....	36
ขั้นตอนที่ 6 การทดลองใช้ชุดการสอน โซลเฟจฯ.....	36
ขั้นตอนที่ 7 การวัด และการประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเล่นไวโอลิน.....	37
ขั้นตอนที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผล และนำเสนอเป็น วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ตอนที่ 1 ชุดการสอน โซลเฟจฯ.....	39
ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินจากการใช้ชุดการสอน โซลเฟจฯ.....	45
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
สรุปผลการวิจัย.....	58
อภิปรายผลการวิจัย.....	61
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	65
รายการอ้างอิง.....	67
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก.....	73
ภาคผนวก ข.....	75
ภาคผนวก ค.....	83
ภาคผนวก ง.....	90
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	152

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ตารางแสดงการวิเคราะห์หาคัดเลือกคุณสมบัติของเพลงที่ใช้ในการวิจัย.....	31
2 ตารางแสดงการวิเคราะห์บทเพลง Suite BWV.822.....	32
3 ตารางแสดงรายละเอียด และลำดับขั้นตอนของแผนการสอน โซลเฟจ.....	34
4 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินใน 4 ด้าน ก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	46
5 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านระดับเสียง ก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	46
6 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านจังหวะ ก่อนการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	47
7 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านลักษณะของเสียง ก่อน การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	47
8 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านความดังของเสียง ก่อน การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	48
9 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินใน 4 ด้าน ก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	48
10 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านระดับเสียงก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	49

ตารางที่	หน้า
11 ตารางการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านจังหวะก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	49
12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านลักษณะของเสียงก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	50
13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านความดังของเสียงก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	51
14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินใน 4 ด้าน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	51
15 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านระดับ เสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	52
16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านจังหวะหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	53
17 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านลักษณะของเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	53
18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่น ไวโอลินด้านความดังของเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม.....	54

สารบัญแผนภูมิ

แผนภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	25
2 แผนการดำเนินงานวิจัย.....	26
3 แผนภูมิกิจกรรมการสอน โชลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า.....	45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

โคคายกล่าวว่ “วิถีทางที่จะพัฒนาความมีอัจฉริยะทางดนตรี โดยการใ้เครื่องมือที่ทุกคนมีอยู่ คือเสียงร้องของตนเอง ซึ่งเป็นเสียงที่ใกล้ตัวมากที่สุด และเป็นเครื่องดนตรีชั้นเลิศ ที่เป็นเครื่องบอกความรู้สึกของตนได้ดีที่สุด” (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537) คำกล่าวข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า เครื่องดนตรีชิ้นแรกของมนุษย์นั้น คือ เสียงร้อง และการร้องเพลงนี้นับเป็นการแสดงออกทางดนตรีที่ง่ายที่สุดโดยถ่ายทอดการรับรู้ต่างๆ โดยผ่านทางเสียงร้อง ซึ่งมนุษย์ทุกคนสามารถกระทำได้ตั้งแต่ในวัยเด็ก ฉะนั้นการร้องจึงเป็นสิ่งแรก และสำคัญที่สุดของการเรียนการสอนทักษะดนตรีที่ผู้สอนควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ฟัง และพัฒนา โดย Choksy (1991) กล่าวว่า การร้องเป็นพื้นฐานของการเรียนดนตรีทั้งหมด เสียงร้อง คือ เครื่องดนตรีที่เป็นธรรมชาติซึ่งมนุษย์ทุกคนมีติดตัวมาแต่กำเนิด ครูเป็นผู้ที่ต้องนำการร้องมาใ้กับการเรียนการสอนดนตรี ทั้งนี้หากผู้สอนมีกระบวนการพัฒนาทักษะการร้องอย่างถูกต้องแล้วนั้น ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะอื่นๆ ทางดนตรีควบคู่ไปด้วย ซึ่งทักษะหนึ่งที่สำคัญโดยไม่สามารถแยกออกจากกันได้ และมักควบคู่ไปกับการร้อง คือ ทักษะการฟัง

ทักษะการฟัง ในทางดนตรีมีความจำเป็น และมีความสำคัญมากที่สุดในการเรียนการสอนดนตรีเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดจึงควรฝึกฝนทักษะการฟังตั้งแต่เริ่มการเรียนดนตรี จนพัฒนาไปถึงขั้นสูง (Ginger, 2001) คำริห์ บรรณวิทย์กิจ (2545) กล่าวว่า การมีโสตทักษะการฟังที่ดีจะเป็นพื้นฐานของการได้ยินเสียงจากภายใน (Inner Hearing) ซึ่งจะใ้ให้นักเรียนสามารถรับรู้รับฟังดนตรีในระดับที่ละเอียดอ่อนได้ การที่นักเรียนมีหูละเอียดเช่นนี้จะทำให้เขาสามารถพัฒนาการเล่น การฟัง ความจำ และการอ่าน ดนตรีได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ทั้งนี้ครูผู้สอนควรเน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ และสามารถฝึกฝนพัฒนาตนเองในด้านการฟัง และการร้องควบคู่กันไป (Kassner, 2006) ซึ่งจะเป็ประโยชน์และมีความสำคัญอย่างมากสำหรับผู้เรียนดนตรี ไม่ว่าจะเรียนเครื่องดนตรีประเภทใดก็ตาม ล้วนจำเป็นต้องใ้ทักษะการฟังทั้งสิ้น เพราะผู้ที่ได้รับการฝึกโสตประสาทโดยการฟังที่ดีจะมีพัฒนาการเรื่องดนตรีเร็วกว่าผู้ที่ไม่เคยฝึกมาก่อน

“หนึ่งในหัวใจสำคัญสำหรับการสอนดนตรีคือ การขับร้อง ซอลเฟจ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังใ้การใช้การขับร้องอันนำไปสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรีต่างๆ เนื่องจากซอลเฟจเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาหูใ้ได้ยินเสียงที่ถูกต้องตลอดเวลา และเป็นตัวช่วยให้เด็กได้ยินเสียงของตัวเองทั้งเสียงร้อง เล่น อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการเล่นดนตรีในขั้นสูงด้วย” (สุวรรณ วังโสภณ, สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2552) การสอนดนตรีตามแนวของยามาฮ่าใ้ใช้โซลเฟจเป็นเครื่องมือใน

การพัฒนาความสามารถทางด้านการฟัง และการแสดงออกทางทักษะดนตรีถึงองค์ประกอบในด้านต่างๆ ตั้งแต่ระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง ด้านความดังของเสียง (Yamaha, 1995)

สรุปได้ว่าการฝึกปฏิบัติการเล่นจะช่วยพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีต่างๆ ในหลายๆ ด้าน ทั้งนี้เครื่องดนตรีที่ผู้สอน และผู้เรียนจำเป็นต้องมีการพัฒนาโสตทักษะการฟังมากกว่าเครื่องดนตรีอื่นๆ คือเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย ทั้งเครื่องดนตรีไทย และเครื่องดนตรีตะวันตก อันได้แก่ ซอด้วง ซออู้ ซอด้วง จะเข้ ไวโอลิน วิโอล่า เชลโล่ ดับเบิลเบส เนื่องจาก เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายไม่มีเครื่องหมาย หรือสิ่งทีแสดงถึงตำแหน่งที่แน่นอนของโน้ตต่างๆบนเครื่องดนตรี ซึ่งต่างจากเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด เช่น เปียโน กีตาร์ เป็นต้น ซึ่งผู้เรียนเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาโสตทักษะการฟังที่ดีก่อนหรือได้รับการพัฒนาโสตทักษะการฟังควบคู่ไปกับการเรียนปฏิบัติเครื่องดนตรี โคคายกล่าวว่า “สำหรับนักดนตรีที่ดี เวลาเล่นดนตรีหูควรเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวของนิ้ว” (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537) คำกล่าวของโคคายนี้ได้แสดงให้เห็นถึงการสอนไวโอลินของอาจารย์ชุนชาติ พิทักษากร ให้ความสำคัญของการพัฒนาโสตทักษะการฟังของผู้เรียนดนตรีอย่างสูงสุดโดยเริ่มจากการฟังและการร้อง ก่อนการปฏิบัติทักษะไวโอลิน ซึ่งการกำหนดตำแหน่งของนิ้วมือซ้ายในแบบต่างๆผนวกกับการฝึกเครื่องระดับเสียงถูกต้องในแบบฝึกหัดหรือบทเพลงก่อนเพื่อนำไปสู่การเล่นไวโอลิน (สุพจน์ ยุคธรรวศ์, 2540) สำหรับในปัจจุบันนี้ไวโอลินเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากทั้งโรงเรียนในระบบและนอกระบบ โดยการจัดการเรียนการสอนไวโอลินในประเทศไทยนั้นมีหลากหลายหลักสูตร อาทิเช่น Suzuki Violin Method, A tune A day, Strily String, Eta Cohen, Kato Havas, Otto Langey, Carl Flesh และ Yamaha (กริช เมฆรา, สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2552)

การเรียนการสอนดนตรีในปัจจุบันโรงเรียนดนตรีสยามกลการ ในประเทศไทย ภายใต้หลักสูตรยามาฮาจากประเทศญี่ปุ่น นับว่าเป็นโรงเรียนดนตรีเอกชนที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย เนื่องจากเปิดสอนหลักสูตรไวโอลินทั่วประเทศมากกว่า 72 โรงเรียน และจากข้อมูลรายงานจำนวนนักเรียนไวโอลินเดือน กันยายน 2552 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,023 คน (พัชรินทร์ บุญญวงษ์, สัมภาษณ์, 27 กันยายน 2552) นอกจากนี้จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรไวโอลินของยามาฮาจากหนังสือ Yamaha Violin Instructor's Manual (2006) ผู้วิจัยพบว่า หนังสือแบบเรียนมีทั้งหมด 3 เล่ม ในแต่ละเล่มแบ่งออกเป็น 6 บทเรียน มีเนื้อหาสาระการเรียนการสอนไวโอลินไว้อย่างครบถ้วน ตั้งแต่ท่าทางการเล่น การจับไวโอลิน การจับคันชัก ท่าทางการยืนและนั่งที่ถูกต้อง ใน 1 ชั่วโมงมีการสอนดังนี้ 1) บันไดเสียง (Scale) 2) บทเพลง (Repertoire) ทั้งบทเพลงเดี่ยว (Solo) บทเพลงคู่ (Duet) บทเพลงกลุ่ม (Ensemble) 3) แบบฝึกหัด (Exercise) 4) การอธิบายเทคนิค (Technique) ต่างๆ

1. การเล่นบทเพลง การเล่นแบบฝึกหัด หรือบันไดเสียงต่างๆ ควรยืนในท่าทางที่ถูกต้องไม่ควรให้นักเรียนนั่ง ในการฝึกซ้อม แต่อาจจะอนุญาตให้นักเรียนนั่งได้ในขณะที่ครูกำลังให้คำอธิบาย หรือในระหว่างที่ให้นักเรียนฟังเพลงจาก CD หรือในขณะที่ครูกำลังให้การบ้าน
2. เน้นให้นักเรียนใช้คันชัก (Bow) ให้ตั้งฉากกับสาย หรือขนานกับหย่อง
3. ไม่ควรให้การฝึกของนักเรียนต้องเคร่งครัดเกินไป จนทำให้เกิดความเครียด
4. การแบ่งสัดส่วนของคันชัก (Bow) (Bow Distribution)
5. การเล่นสลับสาย หรือข้ามสาย (Changing strings)
6. การเล่นเชื่อมเสียง (Slur)
7. ดัง - เบา (Dynamics)
8. อัตราส่วนของโน้ต (Rhythms)
9. การกดและวางนิ้ว (Fingerboard Diagrams)
10. ระดับเสียงที่ถูกต้อง
11. การเล่น Pattern ต่าง ๆ
12. การใช้นิ้ว 4 หรือ 0 (สายเปล่า)

นอกจากนี้มี CD ประกอบการเรียนในแต่ละบทเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ฟัง และเป็นดนตรีประกอบการเล่นของนักเรียนอีกด้วย จุดประสงค์ของการเรียนไวโอลินระดับชั้นต้น คือ เพื่อให้นักเรียนสนุกสนานกับการเล่นและเรียนไวโอลิน

จะเห็นได้ว่าหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่านั้นมีความครบถ้วน ตั้งแต่วัตถุประสงค์ สื่อการสอน เนื้อหา เทคนิค กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล หากแต่สภาพปัจจุบันผู้เรียนทักษะไวโอลินส่วนมากไม่ได้ฝึกพัฒนาทักษะฟังการจึงเป็นสาเหตุให้นักเรียนเล่นไวโอลินได้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นการร้องโซลเฟจจะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะการฟังให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เมื่อนักเรียนมีทักษะการฟังที่ดีนั้นย่อมส่งผลต่อการเล่นไวโอลินในด้านต่างๆ คือ 1) ด้านระดับเสียง 2) ด้านจังหวะ 3) ด้านลักษณะของเสียง 4) ด้านความดังของเสียง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะนำการสอนโซลเฟจตามแนวของยามาฮ่า มาปรับใช้กับการเรียนหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการในระดับชั้นต้น เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการเล่นไวโอลินที่ดียิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำถามการวิจัย

1. ชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่าสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้นมีลักษณะเป็นอย่างไร
2. นักเรียนวิชาไวโอลินของโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้นที่เรียน และใช้ชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่ามีผลสัมฤทธิ์ทางทักษะการเล่นไวโอลินสูงขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา และพัฒนาชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่าสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินจากการใช้ชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่าสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น (เล่ม1) จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รามคำแหง สยามกลการบึงกิ้งชิวานนท์ สยามกลการบึงกิ้ง ลำลูกกา
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น (เล่ม 1 ระหว่างบทที่ 4-6) ช่วงอายุ 10-15 ปี จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รามคำแหง สยามกลการบึงกิ้งชิวานนท์ สยามกลการบึงกิ้ง ลำลูกกา โดยคัดเลือกโรงเรียนละ 4 คน รวมจำนวนทั้งหมด 20 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น คือ ชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า และการจัดการเรียนไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียนไวโอลินยามาฮ่า ระดับชั้นต้น คือ

  - 1) ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง
  - 2) ความสามารถในการควบคุมจังหวะ
  - 3) ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง
  - 4) ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ชุดการสอนโซลเฟจตามแนวของยามาฮ่า (ชุดการสอนโซลเฟจฯ) หมายถึง เอกสารสำหรับการเรียนการสอนไวโอลินประกอบการร้องโซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮ่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น ประกอบด้วย คู่มือการสอน โครการสอน แผนการสอนโซลเฟจฯ จำนวน 8 สัปดาห์ บทเพลงร้องโซลเฟจ จำนวน 6 แผน ซิติประกอบการร้อง โดยมีแนวคิด วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม การวัด และการประเมินผลระหว่างเรียนจากแบบสังเกต และการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินก่อน และหลัง ซึ่งชุดการสอนนี้ใช้เฉพาะบทเพลง Suite Bwv.822 เท่านั้น

หลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่า หมายถึง เอกสารสำหรับการเรียนการสอนไวโอลินที่พัฒนาขึ้นโดยยามาฮ่าจากยามาฮ่ามิวสิกฟาวเดชั่น ประเทศญี่ปุ่น โดยมีหนังสือเรียนทั้งหมด 3 เล่ม แต่ละเล่มมีเนื้อหา สาระ ประกอบด้วย บันไดเสียง แบบฝึกหัด บทเพลงเดี่ยว คู่ และกลุ่ม ซึ่งมีซิติเพลงประกอบมีการวัดการประเมินผลทักษะการเล่นไวโอลิน

นักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น หมายถึง นักเรียนที่เรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น เล่มที่ 1 ระหว่างบทที่ 4-6 ช่วงอายุ 10-15 ปี จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รามคำแหง สยามกลการบีกซี ดิวานนท์ สยามกลการบีกซี ลำลูกกา

ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน หมายถึง ความสามารถในการเล่นไวโอลินในด้านต่างๆ 4 ด้านซึ่งประกอบด้วย 1) ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง 2) ความสามารถในการควบคุมจังหวะ 3) ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง 4) ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง หมายถึง ความสามารถในการเล่นโน้ตต่างได้ระดับเสียง (Pitch) อย่างถูกต้องแม่นยำ ซึ่งวัดด้วยการฟังของครูผู้สอน

ความสามารถในการควบคุมจังหวะ หมายถึง ความสามารถในการเล่นถูกต้องตามสัดส่วนของโน้ต (Melodic Rhythm) และความสามารถในการเล่นความเร็วคงที่ หรือจังหวะที่สม่ำเสมอ (Steady Beat)

ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง หมายถึง ความสามารถในการแสดงลักษณะของการเล่นโน้ตแต่ละตัว (Articulation) อย่างถูกต้อง เช่น โน้ตสั้น โน้ตยาว การเน้นของโน้ต การเชื่อมเสียงของโน้ต เป็นต้น

ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมระดับเสียงดัง เสียงเบา ค่อย ๆ ดังขึ้น และค่อย ๆ เบาลง (Dynamics) ตามเครื่องหมายที่กำหนด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ได้ชุดการสอนโซลเฟจ ประกอบการเรียนหลักสูตรวิชาไวโอลินของยามาฮ่าระดับขั้นต้น เพื่อพัฒนาโสตทักษะการฟังอันส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการ
2. เป็นแหล่งความรู้แก่ครูผู้สอนไวโอลิน และผู้ที่สนใจในการสอนพัฒนาด้านโสตประสาท

ศูนย์วิทย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่าสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

ตอนที่ 1 ชุดการสอน

- 1.1. ความหมายของชุดการสอน
- 1.2. แนวคิด และหลักการของชุดการสอน
- 1.3. ส่วนประกอบของชุดการสอน
- 1.4. ประเภทของชุดการสอน
- 1.5. ประโยชน์ของชุดการสอน

ตอนที่ 2 วิธีการสอนไวโอลิน

- 2.1. Shinichi Suzuki
- 2.2. Leopold Auer
- 2.3. Ivan Galamian
- 2.4. Yamaha

ตอนที่ 3 โซลเฟจ

- 3.1. ประวัติระบบโซลเฟจ
- 3.2. ความหมายของการร้องโซลเฟจ
- 3.3. ระบบการสอน โซลเฟจ
  - 3.3.1 Fixed Do ระบบการสอนโซลเฟจตามแนวของดัลโครซ
  - 3.3.2 Movable Do ระบบการสอนโซลเฟจตามแนวของโคคาย
- 3.4. การสอนโซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮ่า
  - 3.4.1. หลักการ และวัตถุประสงค์การสอนโซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮ่า
  - 3.4.2. ขั้นตอนการสอน และการประเมินผลสัมฤทธิ์การสอนโซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮ่า
- 3.5. องค์ประกอบของทักษะดนตรี 4 ด้าน

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1. การสอน โสตทักษะ

4.2. การสอนทักษะดนตรีไวโอลิน

4.3. การสอนโซลเฟจ

ตอนที่ 1 ชุดการสอน

1.1. ความหมายของชุดการสอน

ชุดการสอน เป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอน สำหรับครู และผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นวิชาใดก็ตาม ประกอบด้วยสิ่งต่างๆ คือ วัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อการสอนต่างๆ รวมทั้งการวัดประเมินผล ในการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องเลือกวิธีการสอน วัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีวัดการประเมินผล รวมถึงสื่อต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยมีองค์ประกอบต่างๆที่สอดคล้องกัน อันจะช่วยให้การเรียนการสอนในวิชานั้นเกิดประสิทธิภาพ และสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยนักวิชาการของไทย (กาญจนา เกียรติประวัติ, 2524; ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2520; บัญชา นิยมแก้ว, 2544; บุญชม ศรีสะอาด, 2537; ปิยะมาภรณ์ สบายแท้, 2545) และต่างประเทศ (Daun, 1973; Rowntree, 1981) ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอน (Instructional Packages) คือระบบการผลิต รวบรวม สื่อ เช่น หนังสือ เทป แผ่นใส โมดูล และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่หลากหลายไว้เป็นชุด เรียกว่า ชุดการเรียนหรือ ชุดการสอน โดยมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ วัสดุอุปกรณ์ ประสบการณ์ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และนำสื่อการเรียนที่หลากหลายมาประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนได้สัมฤทธิ์ผลการเรียนตามเป้าหมาย และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพตามความสามารถของผู้เรียน

สรุปได้ว่า ชุดการสอน หมายถึง การผลิตและรวบรวมสื่อผสมต่างๆที่สร้างขึ้นอย่างสมบูรณ์ไว้เป็นชุดสำหรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนเนื้อหาเฉพาะอย่างมีระบบ โดยมีความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ สื่อการสอน กระบวนการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล โดยสามารถนำไปใช้สอนกับนักเรียนกลุ่มเล็ก กลุ่มใหญ่ หรือสามารถใช้สอนผ่านระบบทางไกล ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองในท้องถิ่นที่อาศัย และจำเป็นต้องมีคู่มือและแผนการสอน กิจกรรม การวัดประเมินผลต่างๆในการใช้ชุดการสอน เพื่อช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2. แนวคิด และหลักการของชุดการสอน

ในการสร้างชุดการสอนผู้สร้างชุดการสอนจำเป็นต้องคำนึงถึง ทฤษฎีแนวคิดทางการศึกษาไปพร้อมกับความเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา วัตถุประสงค์ และการวัดและประเมินผล โดยกุมารี สุวรรณสิงห์ (2542) อ่างในชัยวงศ์ พรหมวงศ์, 2523 ได้กล่าวถึงแนวคิด และหลักการของชุดการสอนในการจัดการเรียนการสอนไว้ 5 แนวคิดโดยสรุปได้ดังนี้

- แนวคิดที่ 1 แนวคิดตามหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวกับทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference Theory) ในการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงถึงการเรียนรู้ตามทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการจัดการสอนรายบุคคล หรือการศึกษาตามเอกัตภาพ
- แนวคิดที่ 2 แนวคิดในการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered) ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากชุดการสอน โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะ ช่วยเหลือเท่านั้น
- แนวคิดที่ 3 แนวคิดในการใช้สื่อการสอนเป็นอุปกรณ์ในการช่วยนักเรียน หรือผู้เรียนในการเรียนรู้มิใช่เป็นอุปกรณ์เพื่อช่วยจัดการเรียนการสอนของครู
- แนวคิดที่ 4 แนวคิดในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน หรือนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับสภาพแวดล้อม โดยใช้สื่อการสอน และทฤษฎีกระบวนการกลุ่มนำมาใช้ในรูปแบบของชุดการสอน
- แนวคิดที่ 5 แนวคิดที่ยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาจัดสภาพการเรียนการสอน โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการเสริมแรงบวกกับให้กับนักเรียนที่ทำได้ดี ให้เกิดความภาคภูมิใจ และการเรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถของนักเรียน

นอกจากแนวคิดในการสร้างชุดการสอนทั้ง 5 นี้ได้มีหลักการในการออกแบบชุดการสอน โดย นักวิชาการต่างประเทศ (Kemp & Smellie, 1994) ได้แนะนำ 4 องค์ประกอบในการออกแบบชุดการสอน ดังนี้คือ

1. ผู้เรียน ระบุผู้เรียนสำหรับชุดการสอนที่ได้สร้างขึ้น
2. วัตถุประสงค์ ระบุความสามารถผู้เรียนจากการใช้ชุดการสอน
3. วิธีการสอน มีเนื้อหา วิธีการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้อย่างไร
4. วิธีการประเมินผล กำหนดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

จากแนวคิดและหลักการข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ในการสร้างชุดการสอนควรศึกษา และคำนึงถึงแนวคิด หลักการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านผู้เรียน เช่นควรยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ควรสร้างเนื้อหาวัตถุประสงค์ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผลให้สอดคล้องกัน และให้เหมาะสมกับผู้เรียน ควรจัดกลุ่มผู้เรียนให้ช่วยวัยประสบการณ์ใกล้เคียงกัน อีกทั้งการใช้สื่อเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครู นักเรียน จำเป็นต้องสร้างสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาการเรียนการสอนต่างๆ ทั้งนี้จะช่วยให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพต่อกระบวนการเรียนการสอน อันส่งผลต่อประสิทธิผลต่อผู้เรียนต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการผลิตชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างสำหรับการวิจัยซึ่งสามารถสังเคราะห์ได้ดังต่อไปนี้

- แนวคิดที่ 1 การพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจฯต้องจัดกลุ่มผู้เรียนให้มีความใกล้เคียงกันทั้งด้านความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และช่วงวัยให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์มากที่สุด
- แนวคิดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนของชุดการสอน โซลเฟจฯ เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะข้อมูลต่างๆ หรือแหล่งในการหาความรู้ และจัดเตรียมสื่อต่างๆให้กับผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้จากสื่อด้วยตนเอง
- แนวคิดที่ 3 สื่อการเรียนการสอนของชุดการสอน โซลเฟจฯเน้นให้สื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้มากที่สุด มิใช่เพื่อช่วยครูสอนเท่านั้น โดยการจัดทำซีดีประกอบเพื่อให้นักเรียนได้นำไปฝึกฟัง และร้องด้วยตนเองเนื่องจากซีดีมี 2 รูปแบบ คือ 1) ดนตรีประกอบกับทำนอง (Accompaniment+Melody) 2) ดนตรีประกอบโดยไม่มีทำนอง (Accompaniment)
- แนวคิดที่ 4 การพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจฯ นี้เน้นสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู กับผู้เรียน และนักเรียนกับสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน เช่น จัดสภาพบรรยากาศสถานที่เรียนที่เหมาะสม (ตกแต่งให้สวยงาม) และส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม
- แนวคิดที่ 5 การพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจฯนี้จัดการเรียนรู้ให้เป็นลำดับขั้นตอน จากง่ายไปยากทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน แบบฝึกหัดต่างๆ และ ให้การเสริมแรงเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียนรู้

นอกจากแนวคิดในการสร้างชุดการสอนทั้ง 5 นี้ได้มีการสังเคราะห์ถึงหลักการในการออกแบบชุดการสอนโดยยึดหลักของ (Kemp & Smellie, 1994) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ 4 ด้านคือ

1. ด้านผู้เรียน มีการระบุผู้เรียนที่ชัดเจนสำหรับชุดการสอนที่ได้สร้างขึ้น นักเรียนที่เรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮาระดับชั้นต้น (เล่ม 1 ระหว่างบทที่ 4-6) ช่วงอายุ 10-15 ปี จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รามคำแหง สยามกลการบึงกุ่ม ดิวนนท์ และสยามกลการบึงกุ่ม ลำลูกกา โดยคัดเลือกโรงเรียนละ 4 คน รวมจำนวนทั้งหมด 20 คน
2. วัตถุประสงค์ ระบุความสามารถผู้เรียนจากการใช้ชุดการสอน ดังนี้คือ เพื่อพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลิน โดยแสดงออกถึงความสามารถในการถ่ายทอดองค์ประกอบของดนตรีใน 4 ด้าน คือ

- 1) ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง
  - 2) ความสามารถในการควบคุมจังหวะ
  - 3) ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง
  - 4) ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง
3. วิธีการสอน มีเนื้อหา วิธีการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้โดยระบุในแผนการสอน
4. วิธีการประเมินผล กำหนดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินของผู้เรียน โดยมีการกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ใน 4 ด้าน

1.3. ส่วนประกอบของชุดการสอน

ชุดการสอนต่าง ๆ นั้นมีส่วนประกอบต่างๆ ที่สำคัญ อาจมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรออกแบบชุดการสอนนั้นๆ หรือ ตามขนาดของกลุ่มผู้เรียน (กลุ่มย่อย, กลุ่มใหญ่ และชุดการสอนรายบุคคลเป็นต้น) โดย (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2520; ไชยยศ เรื่องสุวรรณ, 2522; บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2530; บุญชม ศรีสะอาด, 2537) นักการศึกษาได้อธิบายไว้และพอสรุปได้ดังนี้

1.3.1 คู่มือสำหรับครูและผู้เรียนสำหรับแนวทางในการใช้ชุดการสอน โดยในคู่มือระบุคำชี้แจงถึงการใช้ชุดการสอนอย่างละเอียด อาจเป็นรูปเล่มหรือเป็นแผ่นพับซึ่งในคู่มือครูมีรายละเอียดดังนี้ คือ คำชี้แจง ระบุถึงบทบาทของครู การจัดชั้นเรียนรวมทั้งแผนผัง แผนการสอน แบบฝึกหัด และปฏิบัติ

1.3.2 คำสั่งหรือการมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้กับนักเรียน เป็นลักษณะของบัตรงานโดยระบุคำสั่งให้ผู้เรียนทำอะไร อย่างไร และกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ต้องมีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายกระชับ ชัดเจน โดยผู้เรียนจำเป็นต้องอ่านเพื่อทำความเข้าใจ ก่อนลงมือปฏิบัติอันประกอบด้วย คำอธิบายในเรื่องที่ต้องการศึกษา คำสั่งในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน และการสรุปเนื้อหาในบทเรียน อาจใช้คำอธิบาย คำถาม หรือการอภิปราย เป็นต้น

1.3.3 เนื้อหาสาระ อยู่ในรูปของสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เช่น บทความ รูปภาพ แผนภูมิ บทเรียน โปรแกรม แถบบันทึกเสียง ซึ่งสื่อต่างๆนี้จำเป็นต้องสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่ม และรายบุคคล โดยกำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

1.3.4 กิจกรรมสำรอง มีความจำเป็นสำหรับชุดการสอนแบบกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในกรณีที่ผู้เรียนทำกิจกรรมเสร็จก่อนกลุ่มอื่นๆ

1.3.5 การวัด และประเมินผล ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือการประเมินผลสัมฤทธิ์ของชุดการสอน ซึ่งสามารถทำได้โดยการวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน อาจอยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่น แบบฝึกหัด แบบทดสอบต่างๆ (เติมคำ จับคู่ เลือกรับ) รายงาน สังเกตพฤติกรรม เป็นต้น

1.4. ประเภทของชุดการสอน

นักการศึกษา (สุนันท์ ปัทมาคม, 2520; ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2520; ธีรยุทธ เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ, 2545) ได้แบ่งประเภทของชุดการสอนออกเป็นหลายประเภทตามวัตถุประสงค์องค์ประกอบการเรียนรู้การสอน ซึ่งมีสื่อการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไป โดยแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.4.1. ชุดการสอนสำหรับครู (ชุดการสอนแบบบรรยาย) เป็นชุดการสอนที่ใช้กับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ ชุดการสอนประเภทนี้สามารถลดบทบาทการพูดของครูให้น้อยลง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมมากขึ้น เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ สื่อต่างๆ เช่น แผ่นภาพโปสเตอร์ ภาพยนตร์ แผนภูมิ โทรทัศน์ เอกสารประกอบการบรรยาย

1.4.2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมกลุ่ม (ชุดการสอนที่ใช้กับศูนย์การเรียนรู้) เป็นชุดการสอนสำหรับการทำกิจกรรมสำหรับกลุ่มเล็กๆ ประมาณ 5-7 คน โดยนักเรียนจะได้เรียนจากชุดการสอน ครูมีหน้าที่เตรียมสภาพการณ์ ประสานงานการเรียนการสอน ห้องเรียนที่แบบกิจกรรมที่เรียกว่า ห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้ ระหว่างกิจกรรมผู้เรียนสามารถขอความช่วยเหลือจากครูผู้สอนได้ หรือช่วยเหลือกันเองภายในกลุ่ม

1.4.3. ชุดการสอนรายบุคคล (ชุดการเรียนรู้) ชุดการสอนที่จัดสำหรับผู้เรียนด้วยตนเอง ผู้เรียนดำเนินการเรียนตามลำดับขั้นตามคำแนะนำที่ได้ระบุในชุดการสอน ผู้เรียนสามารถทำการวัด และประเมินผลได้ด้วยตนเอง ชุดการสอนประเภทนี้สามารถนำไปศึกษาเองที่บ้านได้

1.4.4. ชุดการสอนทางไกล ชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าห้องเรียนเหมาะสำหรับผู้เรียนที่อยู่ต่างถิ่น เช่น การใช้รายการโทรทัศน์ ชุดการสอนสำหรับนักเรียนที่เรียนเร็ว รายการวิทยุ การสอนเสริมศูนย์บริการการศึกษา สื่อประเภทสิ่งพิมพ์

1.5. ประโยชน์ของชุดการสอน

ชุดการสอนเป็นแนวทางใหม่ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนการสอนทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งชุดการสอนมีการสร้างโดยคำนึงถึงทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ความสอดคล้องระหว่าง วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน การวัดและประเมินผล ดังนั้นชุดการสอนจึงเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนและผู้สอน ต่อการเรียนการสอน จึงพอสรุปประโยชน์ของชุดการสอนในด้านต่างๆ ได้จาก (นิพนธ์ สุขปรีดี, 2519; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2533; ศรีไพบุลย์ เพชรภู, 2528) ดังนี้

1.5.1. สำหรับผู้เรียน ผู้เรียนเกิดการศึกษาและเรียนรู้ ตลอดจนตอบคำถามด้วยตนเอง และสามารถวัดผลการเรียนได้อย่างครบถ้วนด้วยตนเองจากเฉลยที่แนบมาด้วยจากการทำตามคำแนะนำที่ระบุไว้ในชุดการสอน ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนในสิ่งที่ตนชอบได้ตามความพอใจ ไม่บังคับก่อนหลัง ความสำเร็จของผู้เรียนนั้นขึ้นอยู่กับช่วงระยะเวลาของการเรียน จะเรียนมากเท่าใดไม่มี

ขีดจำกัดช่วงระยะเวลาการเรียนของแต่ละคนขึ้นอยู่กับความสามารถ มากน้อยต่างกันไป ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงที่ได้รับจากสื่อการสอนต่างๆ ทั้งนี้การสร้างชุดการสอนมีวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ชุดการสอนสามารถจัดการเรียนรู้ได้พร้อมๆกันเป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกัน เพื่อสนองต่อประชากรที่เพิ่มมากขึ้น

1.5.2. สำหรับผู้สอน ครอบคลุมเวลาการเตรียมการสอนลดลง โดยเฉพาะการสอนเรื่องเดิมและต้องสอนหลายๆกลุ่มโดยจะทำให้ครูผู้สอนเตรียมการสอนอย่างมีระบบซึ่งบทบาทของครูจากผู้บรรยาย เป็นผู้แนะนำ เสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา และครูมีมาตรฐานใกล้เคียงกันเนื่องจากมีระบบการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ยังช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครูชุดการสอนสามารถเรียนได้โดยอาศัยความช่วยเหลือจากครู เพียงเล็กน้อย ครูคนหนึ่งสามารถสอนนักเรียนได้เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังประหยัดทรัพยากร เนื่องจาก ชุดการสอนสามารถนำมาใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง

จากทฤษฎี แนวคิด และหลักการข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ในการสร้างชุดการสอนควรศึกษา และคำนึงถึงแนวคิด หลักการต่างๆ คือ ด้านผู้เรียน ควรยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ควรสร้างเนื้อหาวัตถุประสงค์ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ควรจัดกลุ่มผู้เรียนให้ช่วงวัย ประสบการณ์ใกล้เคียงกัน อีกทั้งการใช้สื่อในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครู นักเรียน หรือสร้างสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาการเรียนการสอนต่างๆ ทั้งนี้จะช่วยให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพต่อกระบวนการเรียนการสอน อันส่งผลต่อประสิทธิผลต่อผู้เรียนต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการผลิตชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 2 วิธีการสอนไวโอลิน

ในปัจจุบันการสอนไวโอลิน มีหนังสือ ตำรา มากมาย ที่ให้ครูผู้สอน ผู้เรียนได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ทั้งนี้ วิธีการ หนังสือแต่ละเล่มนั้นมีแนวทางในการปฏิบัติตั้งแต่ บทเพลง แบบฝึกหัด เทคนิค ที่แตกต่างกันออกไป โดยวิธีการสอนไวโอลินซึ่งเป็นที่ยอมรับและมีอิทธิพลต่อนักไวโอลินส่วนมาก Shinichi Suzuki, Leopold Auer, Ivan Galamian และ Yamaha ที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้

2.1. Suzuki Method โดย Dr. Shinichi Suzuki (1898 -1998)

การสอนไวโอลินที่มีชื่อเสียงมาก คิดค้นการสอน โดย ดร. ซุซูกิ ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า เด็กสามารถเรียนรู้ไวโอลินได้เสมือนการเรียนภาษาพูดจากมารดา โดยได้นำแนวคิดนี้มาเป็นหลักการสอนที่เรียกว่า “Mother Tongue Method” (Suzuki, Mills, Ferro, et al :1973)

ซุซูกิได้รวบรวมหลัก 10 ประการ สำหรับครูในการเรียนการสอนไวโอลิน (Starr, 2000)

1. เน้นให้ผู้ปกครอง และนักเรียนเห็นคุณค่าถึงความสำคัญในการฟังบทเพลงที่บ้าน และการฟังเป็นจุดที่จะพัฒนาการรับรู้ทางด้านดนตรีของนักเรียน
2. ครูต้องมีความเข้าใจยกตัวอย่างคุณภาพของเสียงที่ดี ระดับเสียงที่ถูกต้องได้
3. การสอน วิบราโต (Vibrato) ควรส่งเสริมและสอนหลังจากได้เสียงที่ดีแล้ว
4. ครูจำเป็นต้องสอนความรู้สึกกับจังหวะ การรักษาจังหวะให้คงที่ไม่เร็วไป หรือช้าไป
5. หลักสำคัญของระดับเสียงที่ดีควรเริ่มจากการฝึกใน ตำแหน่งที่ 1 (first position) และ เน้นระดับเสียงแต่ละโน้ต
6. การพัฒนาเทคนิคต่างๆเช่น การพรมนิ้ว (Trill) ควรฝึกซ้ำทีละโน้ตและค่อยๆเพิ่มความเร็วขึ้น
7. ด้านอารมณ์เพลงควรสอนตั้งแต่บทเพลงแรก โดยผ่านการสาธิตและการอธิบายจากครู
8. การเล่นตำแหน่งของสายมี (E string) ควรเน้นตำแหน่งของแขนขวาให้ถูกต้อง
9. ครูควรอธิบาย สาธิตวิธีการฝึกซ้อมให้กับผู้ปกครองเมื่อนักเรียนซ้อมที่บ้าน
10. ครูต้องกระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนฝึกซ้อมที่บ้าน

2.2. Leopold Auer (1845 – 1930)

กล่าวว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนไวโอลินที่ Auer ได้อ้างถึงมีดังนี้

1) ความสามารถในด้านจิตใจ และการมีสมาธิที่นาน กับประสาทสัมผัสทางหู ด้านร่างกายต่างๆ เช่น มือ แขน ข้อมือ การยืดหยุ่น และ กำลังของนิ้ว การรับรู้ทางด้านจังหวะ สุขภาพร่างกายที่ดี จิตใจที่ดี อารมณ์ สุขภาพ ความอดทนต่อการฝึกซ้อม Auer ค้นพบว่าเทคนิคด้านจิตใจ มีผลต่อการแสดงเทคนิคต่างๆของการเล่น (Baillot, 1834; De Bériot, 1858; Spohr, 1831)

2) การฝึกซ้อมเป็นสิ่งสำคัญ ควรเริ่มซ้อมจากช้าๆ ก่อน ทั้งนี้ต้องเกิดจากการฟังเสียงที่ถูกต้อง เขาเชื่อว่าการฟังที่ไม่ได้ตั้งใจระหว่างการเล่นจะนำไปสู่การพัฒนาที่ล้มเหลว เขายังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ควรหยุดพักระหว่างการฝึกซ้อมทุกๆชั่วโมง

3) การจัดการร่างกาย กล้ามเนื้อ แขน มือ อย่างเป็นธรรมชาติ จะทำให้ได้เสียงที่สะอาดหรือเสียงที่ดีนั้นเป็นผลมาจากการสอนของครู (Auer, 1980)

Auer ได้พิมพ์หนังสือ *The Graded Course of Violin Playing* ในปี 1926 ซึ่งมีทั้งหมด 8 เล่ม เล่มที่หนึ่ง เน้นการเล่นสายเปล่า (Open String) เท่านั้น และพื้นฐานในการใช้คันชัก อย่างไรก็ตามผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะการรับรู้ด้านจังหวะต่างๆ เล่มที่สอง ระบบของการใช้นิ้วทั้ง 4 ในตำแหน่ง (Position 1) ของแต่ละสาย เล่มที่สามและสี่ ศึกษาาระบบของบันไดเสียง คอร์ด คีย์ต่างๆ กับการใช้คันชักในรูปแบบต่างๆ และระดับเสียงที่ดี นอกจากนี้มีบทเพลงทั้งเพลงพื้นเมือง และบทเพลงคลาสสิก และบทเพลงที่ออกแบบมากในลักษณะการเล่นสองคน (Duet) เล่มที่ห้า และหกนั้นเป็นการฝึกตำแหน่ง Position ที่สูงขึ้น และเล่มที่เจ็ด รวบรวมการฝึกการใช้คันชัก (Bowings) ที่ยากและ

หลากหลาย และเล่มที่แปด เล่มสุดท้าย รวมรวมเทคนิคขั้นสูงต่างๆ (Fischer, 1926) ตำราที่ใช้ คือ Kreutzer, 40 Etude; Rode, 24 caprices & Etudes; standard solo repertoire

2.3. Ivan Galamian (1903-1981)

Ivan Galamian (1962) กล่าวว่า 3 สิ่งที่สำคัญ ซึ่งเหมาะกับพื้นฐานทุกระบบของการเรียนการสอนไวโอลินนั้นคือ

- 1) เด็กต้องพบกับกฎระเบียบที่เข้มงวด
  - 2) ควรเน้นการสอนเทคนิคการเล่นหลากหลายเนื่องจากเทคนิคการเล่นต่างๆ ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มากกว่าการสอนเทคนิคเดียว
  - 3) การสอนที่ถูกต้องควรสอนให้เด็กคิดถึงการควบคุมกล้ามเนื้อมากกว่าการสอนด้านสรีระร่างกาย
- นอกจากนี้ Galamian กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า จิตใจคือสิ่งที่มีความสำคัญในการควบคุมกล้ามเนื้อ และพื้นฐานที่ดีควรเน้นที่ คุณภาพของเสียง ระดับเสียง จังหวะ การควบคุมเทคนิคต่างๆ การฝึกซ้อมอย่างเข้มงวดเป็นกิจวัตรประจำวัน Galamian ได้เน้นที่แขนขวา การใช้คันชัก (Bowling) และการใช้นิ้วที่ดี (Fingerings) คือพื้นฐานที่สำคัญ ผลงานคือ Principals of violin playing and teaching (1962) และตำราที่ใช้ในการเรียนการสอน คือ Kreutzer, Fiorillo, Rode, Gaviniés, Dont, Dancla, Wieniawsk, standard violin repertoire

2.4 หลักสูตรไวโอลินยามาฮา สรุปจากหนังสือสำหรับขั้นต้น Yamaha Violin Instructor's Manual (2006)

หลักสูตรไวโอลินของยามาฮาในระดับขั้นต้นนี้เน้นให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเล่นและเรียนไวโอลินไม่ว่าจะเล่นเดี่ยว หรือเล่นเป็นวง (Ensemble) นี้คือแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนไวโอลิน นอกจากนี้สำหรับหลักการและวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนนั้นด้าน

1. ท่าทางการเล่น (Posture)
2. ระดับเสียง (Intonation)
3. จังหวะ (Tempo)
4. การใช้คันชักในรูปแบบต่างๆ (Bowling)
5. การใช้สัดส่วนของคันชัก (Upper & Lower Half Bow)
6. ลักษณะของเสียง (สั้น-ยาว) (Articulation)
7. การแสดงออกด้านอารมณ์ของบทเพลง (Dynamic)
8. การใช้นิ้ว (การเปลี่ยนตำแหน่งของนิ้วต่างๆ) (Fingering)

หนังสือแบบเรียนในปัจจุบันมีทั้งหมด 3 เล่ม เล่ม 1 คือระดับขั้นต้น แบ่งออกเป็น 6 บทเรียน แต่ละเล่มมีCD ประกอบการเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ฟังเป็นตัวอย่าง และเป็นดนตรีประกอบการเล่นของนักเรียนขณะฝึกซ้อม เนื้อหาประกอบด้วย

1. บันไดเสียง (Scale)
2. บทเพลง Repertoire
  - 2.1 บทเพลงเดี่ยว (Solo)
  - 2.2 บทเพลงคู่ (Duet)
  - 2.3 บทเพลงกลุ่ม (Ensemble)
3. แบบฝึกหัด (Exercise) และเทคนิคต่างๆ เช่น การใช้นิ้ว การใช้คันชัก

สรุปได้ว่าการสอนไวโอลินตามแนวของยามาฮาระดับชั้นต้น ประกอบด้วย บันไดเสียง (Scale) บทเพลง (Repertoire) แบบฝึกหัด (Exercise) ทั้งหมดนี้ควรให้ความสำคัญกับท่าทางการเล่น การใช้คันชัก การใช้นิ้ว ระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียงที่ถูกต้อง อย่างไรก็ตามควรให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนทนากับการเรียนไวโอลิน

ตอนที่ 3 โซลเฟจ

3.1. ประวัติระบบโซลเฟจ (Solfege)

การเริ่มศึกษาดนตรีจากการร้องนั้นจัดเป็นการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 17 โดยระบบนี้มีความสำคัญต่อนักดนตรีที่เพิ่งเริ่มเล่นดนตรี ซึ่งรู้จักกันในนามว่า “โซลเฟจ” มาจากคำว่า Solfier ของฝรั่งเศสโบราณ และ Solfare ของลาติน ปัจจุบันโซลเฟจ (Solfege) เป็นภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาอิตาเลียน ออกเสียงว่า โซลเฟจจิโอ (Solfeggio) โซลเฟจ หรือ โซล-ฟา (Sol-fa) คือ ระบบการร้องแบบไล่เสียง เป็นชื่อที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า Solmization ก่อนหน้านี้นี้เรียกกันในชื่อของ Solfying กันอย่างกว้างขวางและพบตัวอย่างจากหนังสือ Sternhold and Hopkins โดยคำคำนี้มาจากคำว่า Solfier ของฝรั่งเศสโบราณ และ Solfare ของลาติน ในศตวรรษที่ 19 มีการปรับปรุงเป็น Tonic Sol-fa ประกอบด้วย doh, ray, me, fah ,soh, lah, te. Solfeggio เป็นต้นแบบของการร้องเพลงแบบไล่เสียง ซึ่งระบบนี้มีความสำคัญต่อนักดนตรีที่เพิ่งเริ่มปฏิบัติเครื่องดนตรี ในช่วงศตวรรษที่ 17 โซลเฟจ เป็นวิธีฝึกฝนทางด้านดนตรีที่ นักร้องชาวอิตาเลียน ได้นำโซลเฟจไปสอนความคล่องแคล่วและ ศิลปะในการใช้เสียงให้กับนักเรียนของเขา การสอนของชาวอิตาลีแพร่ได้แพร่ขยายออกไปอย่างมากในช่วงศตวรรษที่ 18 และด้วยการก่อตั้งของโรงเรียนดนตรี Paris Conservatoire ในปี 1795 ระบบ โซลเฟจ ได้รับการพัฒนา และถูกบรรจุลงไปเป็นพื้นฐานของการเรียนการสอนดนตรี ต่อมาในศตวรรษที่ 19 ระบบโซลเฟจ ได้เข้าสู่ระบบพื้นฐานของวงการดนตรี โดยชาวฝรั่งเศสมีความสนใจในวิธีการสอนของชาวอิตาเลียนมากและมีการจัดทำหนังสือรวมกันในชื่อ Solfegges d'itaalie avec la basse ในปี 1772 และพิมพ์อีก 3 ฉบับต่อมา จากนั้นในศตวรรษที่ 20 โรงเรียนมีการเรียนการสอนแบบ โดยอยู่กับที่ และโคเคลื่อนที่ หลักการสอนโซลเฟจ ของชาวฝรั่งเศสอยู่ที่การปรับปรุงและพัฒนาการสอนวิธีการสอนให้หลากหลายตามแต่ละท้องถิ่นตามวิธี

ของ Wedge, Hindemith, Kodaly และ Villa-Lobos ตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้น โดยมีวิธีการสอนมากมายได้ถูกตีพิมพ์ออกมาในภาษาต่างๆ

3.2. ความหมายของการร้องโซลเฟจ

โซลเฟจ มาจากภาษาละติน หมายถึง ระบบการอ่านออกเสียงตัวโน้ต โดยผ่านกระบวนการร้อง (Doh Rey Mi Fa Soh Lah Te) และในบันไดเสียงโคมาติกขาขึ้น (DOH de RAY re ME FAH fe SOH se LAH le TE DOH) และขาลง (DOH TE ta LAH la SOH fe FAH MA ma RAY ra DOH) โดยการร้องโน้ตในลักษณะของทำนองที่หลากหลาย หรือเรียกว่า ระบบโซล-ฟา (Solfege System) การร้องระบบนี้เป็นกระบวนการรับรู้และแสดงออกทางดนตรีอย่างถูกต้องในกระบวนการร้อง เพื่อเพิ่มทักษะการฟัง ร้อง เล่นเครื่องดนตรี และการอ่านโน้ต ซึ่งการร้องจำเป็นต้องมีการถ่ายทอดถึงรายละเอียดองค์ประกอบของดนตรีอย่างครบถ้วน (ฉัชชา โสคติยานุรักษ์, 2543; ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2545)

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2545) กล่าวว่า การใช้เสียงร้องในการเรียนการสอนดนตรีนับว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนดนตรีได้สัมผัสกับสาระดนตรี อย่างครบถ้วนทั้งด้านองค์ประกอบดนตรี เช่น ทำนอง จังหวะ เสียงประสาน ลักษณะของเสียง ลีลา รูปพรรณ รูปแบบการประพันธ์ และด้านทักษะดนตรี ตั้งแต่ การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การเล่น การสร้างสรรค์ และการอ่านโน้ต ของผู้เรียน ซึ่งได้สอดคล้องกับ Choksy (1991) ว่าการร้องเป็นพื้นฐานของการเรียนดนตรีทั้งหมด เสียงร้องคือเครื่องดนตรีที่เป็นธรรมชาติซึ่งมนุษย์ทุกคนมีติดตัวมาแต่กำเนิด ครูเป็นผู้ที่ได้นำการร้องมาใช้ในการเรียนการสอนดนตรี

ความหมายของการร้องโซลเฟจจากข้างต้นนี้สรุปได้ว่า การร้องโซลเฟจเป็นระบบการอ่านออกเสียงตัวโน้ตผ่านกระบวนการร้องโน้ต (Doh Rey Mi Fa Soh Lah Te) ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนดนตรีที่ให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านโสตประสาท และแสดงออกทางดนตรีที่ครบถ้วนทั้งองค์ประกอบของดนตรี (ระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง ความดังของเสียง) และการทักษะดนตรี (การฟัง การร้อง การเล่นเครื่องดนตรี การอ่านโน้ต) กล่าวคือ การร้องโซลเฟจนั้นเกิดขึ้นจากการรับรู้จากประสาทสัมผัสคือ ประสาทสัมผัสทางตา (จากการอ่านโน้ต) และประสาทสัมผัสทางหู (จากการฟังเพลง รวมถึงองค์ประกอบต่างของดนตรี) จากนั้นจึงเกิดการกระตุ้นของระบบประสาท ซึ่งสมองทำหน้าที่ตีความจากสิ่งที่เห็นโน้ต สัญลักษณ์ต่างๆ หรือ ได้ยิน โดยถ่ายทอดผ่านกระบวนการร้องให้ถูกต้องและครบถ้วนในองค์ประกอบของดนตรีตั้งแต่ ระดับเสียงที่ถูกต้องแม่นยำ จังหวะถูกต้องในสัดส่วนของอัตราค่าโน้ต และจังหวะที่แม่นยำ มันคงลักษณะของเสียงสั้น ยาว เน้นเสียงให้ถูกต้อง อีกทั้งความดังของเสียง ก็ต้องสามารถถ่ายทอดควบคุมเสียงดัง เบา หรือ ค่อยๆดัง ค่อยๆเบา ได้ ทั้งนี้หากผู้เรียนสามารถถ่ายทอดองค์ประกอบของดนตรีผ่านการร้องได้อย่างถูกต้องแล้ว ผู้เรียนก็สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่เกิดจากการปฏิบัติ

จากการรื้อนำไปสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรีของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครบถ้วนด้านองค์ประกอบของดนตรีอีกด้วย

3.3. ระบบการสอนโซลเฟจ

การสอนโซลเฟจแบ่งออกเป็น 2 ระบบ ดังนี้คือ 1) Fixed do (ระบบโดอยู่กับที่) และ 2) Movable do (ระบบโดเคลื่อนที่)

3.3.1. Fixed do (ระบบโดอยู่กับที่) คือ ระบบที่ร้องโน้ต โด ที่แท้จริงว่า โด หรือเป็นการใช้ระดับเสียงที่แน่นอน ไม่สามารถเคลื่อนย้าย โด ให้ไปเสียงอื่นๆ ได้ กล่าวคือ ระบบที่เรียกชื่อตัวโน้ตเป็นภาษาอังกฤษ C D E F G A B C ชื่อเหล่านี้เป็นชื่อที่เรียกตายตัวไม่สามารถเปลี่ยนเสียงได้ เราเรียกชื่อโน้ตเหล่านี้ว่า Absolute note names ประเทศที่ใช้ระบบนี้ เช่น ประเทศฝรั่งเศส, อิตาลี การสอน โซลเฟจตามแนวคิดดาลโครซ (1865-1950) ถึงแม้ว่าการสอนดนตรีตามแนวของดาลโครซจะเน้นการเคลื่อนไหวเป็นหลัก ที่เรียกว่า Eurhythmic ซึ่งหมายถึง จังหวะที่ดี โดย Eurhythmic คือ การเรียนดนตรีโดยการเคลื่อนไหวเข้าจังหวะ โดยได้แบ่งโครงสร้างออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย Rhythmic, Solfege และ Improvisation (Davidson, 1998 อ้างใน Thet Su Oo, 2008) โซลเฟจของดาลโครซ คือ การศึกษาดนตรีด้านระดับเสียงผ่านการฝึกทักษะการฟัง อ่านโน้ต และร้อง ดาลโครซตระหนักถึงการผลิตนักดนตรีที่มีความคิดสร้างสรรค์โดยสะท้อนออกมาในรูปแบบของแบบฝึกหัด การสอนบันไดเสียงของเขา บันไดเสียงของเขาเป็นที่รู้จักกันดี ดาลโครซใช้ระบบซอล-ฟา แบบโดอยู่กับที่ (Fixed-Do) ผู้เรียนได้รับพัฒนาการทางการรับรู้ต่อเสียงต่างๆ จากการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นพื้นฐานประกอบการร้องโซลเฟจ โดยเริ่มด้วยโน้ตตำแหน่งใดก็ได้ในบันไดเสียงซึ่งวิธีการนี้ทำให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในเรื่องโน้ตพื้นฐาน และโทนคอย่างชัดเจน บันไดเสียงของดาลโครซ ได้แก่ การร้องบันไดเสียงต่าง ๆ ทั้งการไล่ขึ้นและลง โดยใช้ระดับเสียงหนึ่งเป็นหลักเสมอ ยกตัวอย่างเช่น ร้องบันไดเสียง G Major โดยเริ่มที่โน้ต C และประกอบด้วยโน้ต F# ซึ่งในขณะร้องนี้ ผู้สอนมักจะแสดงสัญญาณมือตามโน้ตต่างๆ ควบคู่ไปด้วย (ณรุทธ์ สุทนต์, 2537; Thet Su Oo, 2008)

3.3.2. Movable do (ระบบโดเคลื่อนที่) กล่าวคือ ให้ โด เป็นโทนิคเคลื่อนที่ไปตามระดับเสียงต่าง ๆ ในบันไดเสียงเมเจอร์ และใช้ ลา เป็นโทนิคในบันไดเสียงไมเนอร์ หรือกล่าวสั้นๆ ก็คือ ระบบที่ร้องโน้ตตัวแรกของบันไดเสียงด้วย โด ดังนั้น โน้ตแต่ละตัวจะมีสองชื่อ คือ ชื่อที่ตายตัว และชื่อที่เปลี่ยนชื่อไปตามบันไดเสียง ซึ่งใช้ชื่อโน้ตแทนเสียง Doh, rey, me, Fa, Soh, Lah, Te สามารถเขียนย่อได้ d, r, m, f, s, l, t เป็นต้นประเทศที่ใช้ระบบนี้คือ ประเทศอังกฤษ ซึ่งโคคายใช้วิธีการนี้ คือ เด็กจะอ่านโน้ตและร้องเพลงได้อย่างคล่องแคล่วในทุกบันไดเสียง

การสอนโซลเฟจตามแนวคิดของโคคาย (1882-1967) โคคายมุ่งให้ความสำคัญกับการร้องเพลงเป็นหลัก โดยถือว่าเสียงของมนุษย์เป็นเครื่องดนตรีชิ้นเลิศที่ทุกคนมีอยู่แล้ว เพื่อให้ผู้เรียน

ดนตรีมีความเข้าใจต่อแง่มุมต่างๆทางดนตรีให้ครบถ้วน ตั้งแต่การฟัง การร้อง การเคลื่อนไหวร่างกาย การเล่น การสร้างสรรค์ ตลอดจน การอ่านและการเขียนโน้ต รวมทั้งการฝึกฝนให้มีความจำเสียงด้านดนตรีอีกด้วย สำหรับสิ่งที่นักดนตรีควรมีคือ การได้ยินแนวทำนองก่อนการบรรเลงโดยเครื่องดนตรีต่างๆ โคคายยกตัวอย่างโดยกล่าวถึงทอสมานินิว่าทอสมานินิมักจะร้องแนวทำนองเพื่อช่วยให้นักดนตรีในวงออร์เคสตราเข้าใจว่าควรที่จะเล่นทำนองนั้นอย่างไร ซึ่งผลที่เกิดขึ้นคือ นักดนตรีสามารถถ่ายทอดความรู้สึกออกมาเป็นดนตรีที่ไพเราะเต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกจากบทเพลงมาเป็นเสียงดนตรีได้ (ชวิชัย นาควงษ์, 2541; ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2545) ดังนั้นการร้องเพลงให้ถูกต้อง คือเสียงไม่เพี้ยน ความถูกต้องในเรื่องของระดับเสียงและการร้องโดยการแสดงออกของความรู้สึกเป็นสิ่งที่เน้นตลอดเวลา โคคายมีระบบที่เรียกว่า Relative Sol-fa คือ โค สามารถอยู่ทั้งบนเส้นและในช่องของบันทึด 5 เส้น กล่าวคือ เสียง โค สามารถเปลี่ยนเป็นระดับเสียงอื่นๆได้ โดยไม่จำเป็นต้องกำหนดระดับเสียงที่แน่นอน ระบบนี้มาจากการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ของจังหวะและทำนองเพลง ข้อสำคัญในการสอนครูควรสังเกตการสอนถ้าเด็กมีปัญหา กับ โค เคลื่อนที่ ครูควรใช้โดยอยู่กับที่ระยะหนึ่งแล้วค่อยกลับไปสอนระบบ โค เคลื่อนที่

3.4. การสอนโซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮ่า (สรุปวิเคราะห์จากหนังสือ *Teaching Guide 1 Primary Book 1-4 หลักสูตรดนตรีพื้นฐานสำหรับเด็ก Junior Music Course*)

การสอนโซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮ่ามีแนวทางการสอนบนพื้นฐานตามหลักจิตวิทยา คือ ช่วงก่อนวัยเรียน การแสดงออกโดยการร้อง หรือการใช้เสียงร้องนั้น คือการแสดงถึงความเข้าใจในดนตรีของเด็กที่ดีที่สุด ครูมีหน้าที่กระตุ้น ผลักดันให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมีความสุข สนุกสนานกับการเรียนดนตรีโดยการร้องไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลงที่มีเนื้อเพลงต่างๆ หรือ การร้องโซลเฟจ อันเป็นเครื่องมือที่ดีในการสื่อสารระหว่างพวกเขา โซลเฟจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถทางด้านการฟัง และการแสดงออกทางทักษะดนตรีต่างๆ ครบถ้วนในด้านองค์ประกอบของดนตรี ตั้งแต่ระดับเสียงที่ถูกต้อง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง ด้านความดังของเสียง การสอนโดยการฟัง และการเลียนแบบ (การเลียนแบบจากครูผู้สอน) ในระยะแรกไม่เน้นการอ่านโน้ต เป็นลักษณะของการจำบทเพลงเท่านั้น มุ่งเน้นให้นักเรียนร้องระดับเสียงและจังหวะถูกต้อง รวมถึงอารมณ์เพลง และลักษณะของเสียงต่างๆด้วย (Yamaha, 1995)

3.4.1. หลักการ และวัตถุประสงค์การสอน โซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮ่า

เนื้อหาของเพลงร้อง โซลเฟจนี้จำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับบทเพลงในหลักสูตรนั้นๆ ตั้งแต่ก่อนบทเพลง และหลังบทเพลง (Repertoire) ในการวัดผลการเรียนมีการวัดทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ เป้าหมายวัตถุประสงค์ของเนื้อหา นี้คือ เด็กย่อมเรียนรู้ด้านองค์ประกอบดนตรีผ่านการฟังและการร้องบทเพลงอย่างซ้ำๆ บ่อยๆ การร้อง โดยบทเพลง โซลเฟจบทเพลงนั้นต้องมีโครงสร้าง

ทางดนตรีที่ดี และสมบูรณ์จึงจะช่วยในการพัฒนาความสามารถในด้านการฟังซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการศึกษาเกี่ยวกับการร้องโซลเฟจ ประกอบด้วย

1. ผู้เรียนสามารถบ่งชี้หรือระบุเสียงของโน้ตต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ ซึ่งเด็ก ๆ สามารถแบ่งแยกความแตกต่างของ โน้ตเสียงสั้น ยาว ดัง เบา ระดับเสียงสูง ต่ำ เสียงประสาน
2. ผู้เรียนสามารถร้องโน้ตกับจังหวะถูกต้อง อัตราจังหวะของโน้ตที่ถูกต้อง และพัฒนาความคงที่ของจังหวะ
3. ผู้เรียนจะได้พัฒนาด้านสมาธิ และมีความระมัดระวังต่อการฟังตลอดการเรียนในชั่วโมง
4. ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาด้านมารยาท และนิสัยของการฟัง
5. พัฒนาความสามารถในการแสดงออกทางดนตรีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องสาย เครื่องเป่าลมไม้ เครื่องเป่าทองเหลือง หรือเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ด เป็นต้น
6. สร้างประสบการณ์แต่ละสัปดาห์ของจังหวะที่หลากหลาย อาทิเช่น ดนตรีป๊อป แจ๊ส และดนตรีคลาสสิก เป็นต้น

3.4.2. ขั้นตอนการสอน และการประเมินผลสัมฤทธิ์การสอน โซลเฟจตามแนวของยามาฮ่า

ฮ่า (จากเอกสารประกอบการอบรมครู New Junior Music Course สถาบันดนตรียามาฮ่า, 2552)

กระบวนการเรียนการสอนดนตรีที่ดีนั้นต้องมีขั้นตอนต่างในการสอนซึ่งประกอบด้วย 1) ขั้นนำ 2) ขั้นสอน 3) ขั้นสรุป โดยกระบวนการเรียนการสอนร้อง โซลเฟจได้มีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ขั้นนำ (Introduction)

ก่อนการสอนร้อง โซลเฟจ ครูจำเป็นต้องมีการเกริ่นนำการสอนอาจเป็นการเล่าเรื่อง, ลักษณะของบทเพลงที่สอน, ความสำคัญของบทเพลงนั้น หรืออาจอธิบายความหมายของชื่อเพลงให้นักเรียนฟัง เป็นต้น โดยขั้นตอนนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการร้อง โซลเฟจ เพื่อเป็นการสร้างจินตนาการ ความคิดในบทเพลง และเป็นการ และสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากเรียน อยากร้อง โซลเฟจ

2. ขั้นสอน (Teaching)

1. Model singing เป็นขั้นตอนแรกที่เป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนร้อง โซลเฟจ กระบวนการนี้ครูต้องร้อง โซลเฟจอย่างถูกต้อง ทั้งระดับเสียงจังหวะ เสียงสั้น ยาว ดัง เบา ให้ไพเราะ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนก่อนการสอนโซลเฟจ

2. Imitation singing การสอนร้องโดยการเลียนแบบ ซึ่งครูเป็นตัวแบบ ส่วนนักเรียนเป็นผู้เลียนแบบ โดยครูร้องให้นักเรียนฟัง และให้นักเรียนร้องตามให้เหมือนทั้งระดับเสียง จังหวะ ความดังของเสียง(ดัง เบา) เสียงที่สั้นและยาว การสอน Imitation นั้นครูควรแบ่งสอนเป็นท่อน เนื่องจากนักเรียนในระดับชั้นต้นไม่สามารถจำบทเพลงได้ทั้งหมด และ การสอนเป็นท่อนนั้นทำให้นักเรียน

ได้เกิดความรู้ความเข้าใจกับรูปแบบการประพันธ์เพลงด้วยโดยครูผู้สอนจำเป็นต้องวิเคราะห์รูปแบบของเพลงนั้นๆ เช่น เพลงที่เป็น AB หรือ ABA ครูเลือกสอนท่อน A หรือ B ก่อนก็ได้ โดยเลือกสอนสิ่งที่ง่ายก่อน หรือหากเป็นรูปแบบ A B A C A D ครูควรสอนท่อนที่เหมือนกันก่อน นอกจากนี้หลักการสอน Imitation singing ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ครูควรเน้นให้นักเรียนตั้งใจฟังขณะครูร้องและรอฟังคิ้วที่ครูให้นักเรียนได้เริ่มร้องพร้อมกัน สิ่งที่ครูควรทำขณะนักเรียนร้องก็คือตั้งใจฟังเสียงที่นักเรียนร้องเพื่อหาข้อแก้ไขให้กับนักเรียน

3. Part Singing แบ่งท่อนร้อง คือ การร้อง โสลเฟจแบบกลุ่ม เป็นการสลับกันร้องระหว่างท่อน เช่น เพลงที่มีรูปแบบ AB, A B A ครูผู้สอนแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ร้องท่อน A และ กลุ่มที่ 2 ร้องท่อน B หรือ สลับกลุ่มกันร้องบ้าง หรือ สลับกันร้องระหว่างท่อนเพลงโดยครูกับนักเรียน และนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย เป็นต้น

3. ขั้นสรุป (Sing Through)

การร้องทั้งเพลง หากนักเรียนร้องได้บางท่อนก็สามารถทำได้ เช่นนักเรียนร้องได้เฉพาะท่อนแรกเมื่อถึงท่อนอื่นๆที่ไม่สามารถร้องได้ก็ให้นักเรียนได้ฟังอย่างเดียว และครั้งหน้าจึงทำการทบทวนและสอน imitation Singing ในท่อนต่อไป กระบวนการนี้เป็นกระบวนการสรุปให้นักเรียนได้รู้จักเพลงทั้งหมดครั้งสุดท้ายของการร้องเพลง

การประเมินผลสัมฤทธิ์การร้องและการเล่นตามแนวของยามาฮ่า

นักเรียนเกิดความสุข และสนุกสนานกับทิศทางต่อไปนี้ คือ ร้องและเล่นได้ถูกต้องตรงตาม

- 1) ระดับเสียง
- 2) จังหวะ
- 3) มีการแสดงออกด้านลักษณะของเสียง (สั้น ยาว เชื่อมเสียง) และ
- 4) ความดังของเสียง (ดัง เบา) อย่างชัดเจนและความเข้าใจในประโยคเพลง ร้องเพลงโดยออกเสียงคำอย่างชัดเจนร้องเพลงโดยถ่ายทอดอารมณ์เพลงกับเนื้อร้องได้อย่างเหมาะสมสิ่งเหล่านี้จะส่งผลกับการถ่ายทอดดนตรีโดยการเล่นได้อย่างดี (มีชีวิตชีวา ถูกต้อง และกระฉับกระเฉง)

3.5. องค์ประกอบของทักษะดนตรี 4 ด้าน

การปฏิบัติทักษะการเล่นในเครื่องดนตรีต่างๆ ที่สำคัญผู้สอน ควรเน้นให้ความสำคัญกับองค์ประกอบต่างๆกับผู้เรียนใน 4 ด้านเพื่อให้บทเพลงนั้นๆ เกิดความสมบูรณ์ ไพเราะประกอบด้วย

3.5.1) ทำนอง (Melody) คือ เสียงขึ้นเสียงลงหลายเสียงที่ปะติดปะต่อกันเป็นชุดแต่ละเสียงนอกจากจะมีระดับเสียงสูงต่ำแล้วยังมีความสั้นยาวตามลักษณะของจังหวะที่อาจแตกต่างกัน ทำนองต้องมีจังหวะเป็นส่วนหนึ่งซึ่งไม่อาจแยกออกจากกันได้ทั้งระดับเสียง และลักษณะของจังหวะจำใช้สัญลักษณ์ตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้นเป็นสื่อ (นัชชา โสคติยานุรักษ์, 2547)

3.5.2) จังหวะ ในการปฏิบัติทักษะดนตรีจังหวะนั้นมีหลายความหมาย ดังนี้คือ

1) จังหวะ (Beat) คือ จังหวะในแต่ละห้อง เช่น จังหวะที่ 1 2 3 4 หรือ 1 2 3 โดยในแต่ละห้องมีจังหวะหนัก (Strong Beat) และจังหวะเบา (Weak Beat) มีการเน้นแต่ละจังหวะ เช่น เน้นที่จังหวะ 1 กับ 3 หรือ เน้นที่ 2 กับ 4 เป็นต้น

2) ลักษณะของจังหวะ (Melodic Rhythm) เป็นอัตราจังหวะของโน้ตที่เรียงต่อกัน เป็นประโยค เช่น โน้ตตัวดำ 2 ตัว และโน้ตเข็บบีต 1 ชั้น 4 ตัวเรียงต่อกัน เป็นต้น โน้ตลักษณะนี้อาจ เรียกว่า จังหวะทำนอง

3) อัตราความเร็ว (Tempo) เป็นลักษณะของจังหวะของแต่ละบทเพลง เช่น ช้ามาก ช้าปานกลาง เร็ว เร็วปานกลาง เร็วอย่างมีชีวิตชีวา หรือ ศัพท์ทางดนตรี เช่น Adante Moderato Allegro Allegretto Vivace

4) เครื่องหมายประจำจังหวะ (Time Signature) เป็นสัญลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ในโน้ต หลังเครื่องหมายชาร์พ แฟรต ทำหน้าที่บอกอัตราจังหวะในแต่ละห้อง เช่น 2/4, 3/4, 4/4

3.5.3) ลักษณะของเสียง (Articulation) คือ การควบคุมลักษณะเสียงต่างๆ ซึ่งนับเป็นรายละเอียดที่สำคัญมากกับการเล่นเครื่องดนตรีทุกชนิด ตัวอย่างเช่น การเล่น โน้ตสั้น (Staccato) การเล่น โน้ตยาว (Legato) การเล่น โน้ตเชื่อมเสียง (Slur) การเล่น โน้ตเน้นเสียง (Accent) (Randel, 1986) และ (Kamien, 1988)

3.5.4) ความดังของเสียง (Dynamics) หมายถึงความดังเบาของเสียง โดยเครื่องดนตรีต่างๆสามารถควบคุมความดังเบาต่างๆได้ด้วยเทคนิคเฉพาะของแต่ละเครื่องดนตรีนั้นๆ ตามต้องการได้ ความดังของเสียงนี้มีพัฒนาการมาตั้งแต่ยุคบาโรค โดยเริ่มจากระดับความดังเบาที่ไม่แตกต่างกันมาก ต่อมาในปัจจุบันได้พัฒนาให้มีความดัง เบาที่แตกต่างกันมาก สำหรับเครื่องหมายที่แสดงถึงความดังของเสียง หรือควบคุมดังเบาของผู้เล่นเครื่องดนตรีต่างๆ คือ *ppp*, *pp*, *p*, *mp*, *mf*, *f*, *ff*, *fff* นอกจากนี้ยังมีเครื่องหมายอื่นๆ เช่น *sfz*, *fz*, *cresc.* และ *decresc.*, *dim.* เป็นต้น (Randel, 1986)

จะเห็นว่าองค์ประกอบของดนตรีที่สำคัญสำหรับการเรียนการสอนไวโอลินระดับชั้นต้นนั้นมี 4 ประการที่ผู้สอนควรเน้นให้กับผู้เรียนสำหรับการเล่นเครื่องดนตรีนั้น คือ

1) ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง 2) ความสามารถในการควบคุมจังหวะ 3) ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง 4) ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การสอนโสตทักษะ

(1. จุฑารัตน์ มณีวัลย์, 2551; 2. วิมล กมลาศน์, 2551; 3. พิมลพรรณ เกษมณกุลฤกษ์, 2544) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนโสตทักษะในประเทศไทยพบว่า (1) นักเรียนร้องเสียงเพี้ยน ครูควรมีการวางแผนว่าขณะการเรียนการสอนควรทำอะไรก่อน – หลัง อย่างมีขั้นตอน ครูควรให้นักเรียนฝึกใช้สัญญาณมือของโคดาเย ครูควรแนะนำให้นักเรียนวางเป้าหมายในการเรียนสำหรับตนเอง ควรจัดหาบทเพลงที่คุ้นหูสำหรับนักเรียนมาสอนในเรื่องขั้นคู่เสียง และการเรียนการสอนต้องอาศัยทักษะในการร้องและการฟังทั้งในเรื่องระดับเสียงและเรื่องของจังหวะ (2) ควรจะจัดวิชาการฝึกโสตประสาทแยกเป็นรายวิชาเฉพาะ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาปฏิบัติมากขึ้น และครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้พอที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนอย่างถูกวิธี (3) ครูให้ความสำคัญกับการสอนโสตทักษะน้อยไป สำหรับสถานที่เรียนควรปราศจากการรบกวนนอกจากนี้ควรพัฒนาการสอนบทเพลงด้านจุดมุ่งหมายและเนื้อหาการเรียนการสอน วิธีการสอน และกิจกรรมเกี่ยวกับโสตทักษะ สื่อการเรียนการสอน รูปแบบการประเมินการสอน

2. การสอนทักษะดนตรีไวโอลิน

จากการวิจัยการสอนไวโอลินของสุพจน์ ยุคธรรวงศ์ (2540) พบว่าแนวการสอนของชูชุกิ และซุซาคิ พิทักษากร ใช้ธรรมชาติของสรีระเป็นหลักในการสอนและแลงกี๋ใช้ทฤษฎีดนตรีเป็นหลักในการสอนและกำหนดเนื้อหาการสอน ซึ่งเนื้อหาการสอนของซุซาคิ พิทักษากร มีความสมบูรณ์มุ่งใช้สอนกับผู้ใหญ่ คือใช้เทคนิคการยืดหยุ่นกล้ามเนื้อในการพัฒนาการเล่นไวโอลินให้ได้ผลดีมากยิ่งขึ้น และ Thet. Su Oo (2008) กล่าวว่า การวางแผนการสอนไวโอลินที่มีประสิทธิภาพในระดับเบื้องต้น ควรเน้นด้านระดับเสียง ด้านคุณภาพของเสียง และด้านจังหวะ และการสอนเทคนิคต่างๆของเครื่องดนตรี ประพันธ์ สักดีพุ่มอินทร์ (2004) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไวโอลิน คือเครื่องดนตรีที่ดี สถานที่ฝึกซ้อมที่เหมาะสมการฟังดนตรีประเภทต่างๆ การเสริมแรงสนับสนุนจากผู้ปกครอง และความสนใจของนักเรียน

3. การสอนโซลเฟจ

Southcott. J. E. (2008) พบว่าในศตวรรษที่ 19 ผู้เผยแพร่ศาสนาคริสต์ในประเทศจีน ใช้วิธีการสอนดนตรี โดยวิธีของโทนิค ซอล-ฟา ในการช่วยให้เกิดการเลื่อมใสในศาสนาคริสต์ และใช้โซลเฟจในการพัฒนาปรับปรุงการร้องเพลงของผู้คนในโบสถ์ ซึ่งในปัจจุบันโซลเฟจเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกโสตประสาท จากผู้ช่วยสอน (คอมพิวเตอร์) ผลลัพธ์ของการเรียนจากคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นอิเล็กทรอนิกส์ในการฝึกทักษะการฟัง ซึ่งความคิดของการเรียนและการสอนได้เปลี่ยนในด้านคุณภาพ และหลักการของการเรียนโดยการใช้ปฏิบัติ และค้นพบการเรียนรู้ในคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในห้องเรียนดนตรี ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญในด้านการจูงใจกับนักเรียน ทั้งนี้ Ginger,

(2001) ได้ศึกษาการสอนโซลเฟจโดยใช้สีต่างๆเป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนโซลเฟจ เนื่องจากสีเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่การฟัง การเปล่งเสียงร้อง และการอ่าน สัญลักษณ์ทางดนตรีทั้งนี้การใช้สีเปรียบเสมือนภาษาหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนศึกษาทำความเข้าใจในด้าน ทำนอง เสียงประสาน จังหวะ นอกจากนี้โซลเฟจยังช่วยในการสร้างสรรค์ดนตรีนั้นต้องการรับรู้ ความรู้สึกของท่านองที่ดี ที่ไพเราะ ความต่อเนื่อง และอัตราจังหวะของโน้ต เหล่านี้คือความหมาย ของการพัฒนาโครงสร้างทางดนตรีสำหรับนักเรียน เกี่ยวข้องกับแบบฝึกหัดโซลเฟจในการเรียน ทั้งสิ้น Santos. D and Ben. L. D., (2004) การสอน โสตทักษะเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งใน การช่วยพัฒนาการเรียนการสอนด้านทักษะดนตรีของผู้เรียน ซึ่งการสอนโซลเฟจเป็นสิ่งที่ช่วยใน การพัฒนาโสตประสาทที่ดีอันจะนำไปพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียนในด้านต่างๆ คือ ด้านระดับของเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง

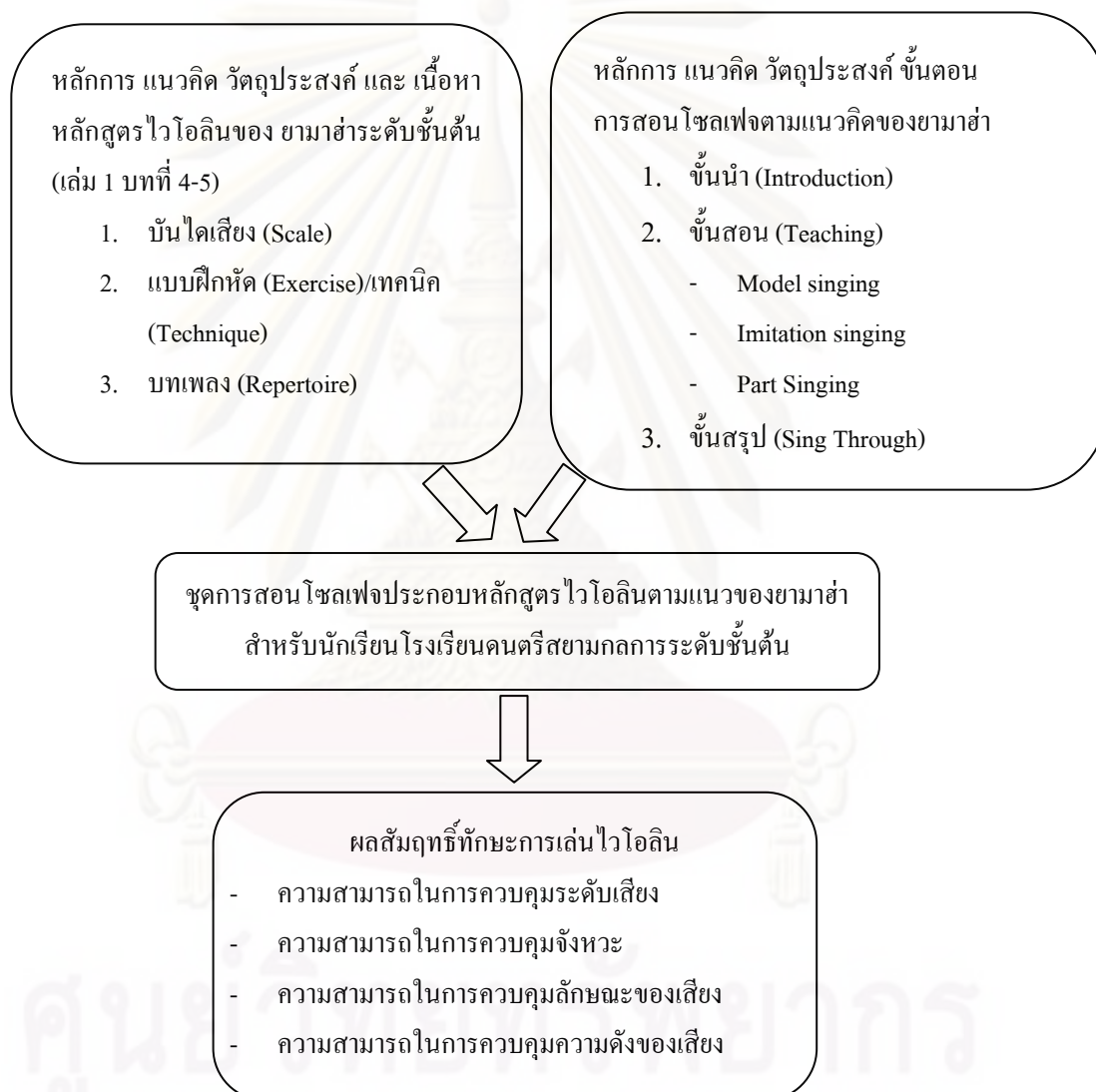
จากการศึกษาจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมด สรุปได้ว่า การเรียนการสอน ไวโอลินในตามแนวต่างๆ เช่น Suzuki, Galamian, Auer และการสอนตามแนวของยามาฮา โดย ทั้งหมดนี้ได้เน้นคุณภาพของเสียงเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้ผู้สอนจำเป็นต้องอาศัยทักษะอื่นๆ ประกอบการเรียนการสอน เช่น ทักษะการฟัง ทักษะการร้องสู่การพัฒนาทักษะดนตรี ซึ่งการร้อง โซลเฟจเป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของเสียงไวโอลินของผู้เรียน โดยผ่าน กระบวนการฟัง และการร้อง ทั้งนี้การเรียนการสอนโซลเฟจนี้หลากหลายทั้งการร้องแบบ Move Do (โคเคลื่อนที่) และFixed Do (โคอยู่กับที่) สำหรับการร้องโซลเฟจตามแนวของยามาฮานั้นมี แนวคิด กระบวนการเรียนการสอน ขั้นตอนการสอน อย่างเป็นระบบ อันจะพัฒนาต่อผลสัมฤทธิ์ ทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้นในด้านต่างๆ ใน 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง 2) ความสามารถในการควบคุมจังหวะ 3) ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง 4) ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง จึงเป็นแนวคิดในการบูรณาการกับการสอนไวโอลินตามแนวของยามาฮาแบบปกติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นถึงการสอน โซลเฟจที่มีความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการเล่นของผู้เรียน โดยใช้ชุดการสอนโซลเฟจฯ เพื่อศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินซึ่งสามารถสรุปเป็นกรอบการวิจัยได้ดังนี้

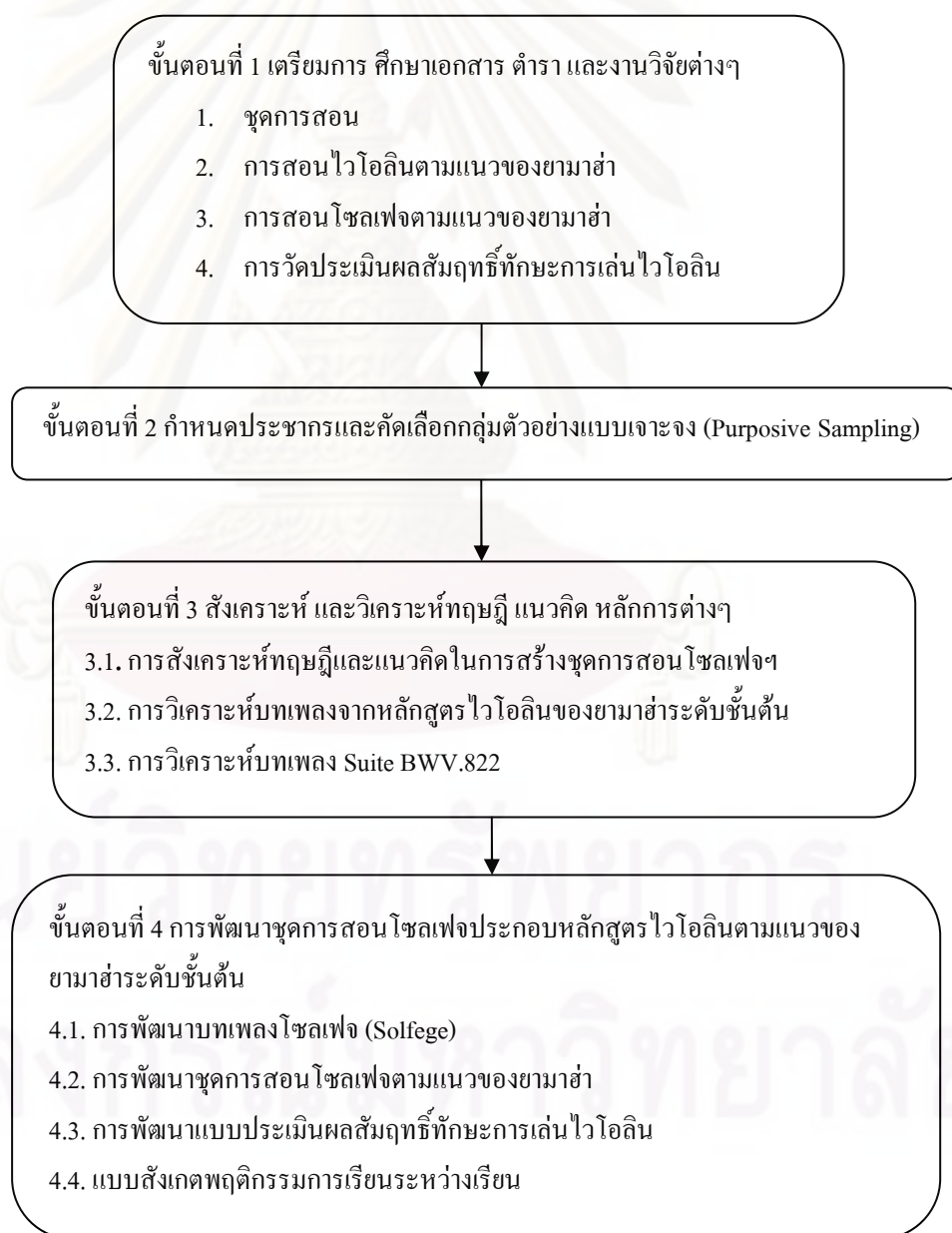

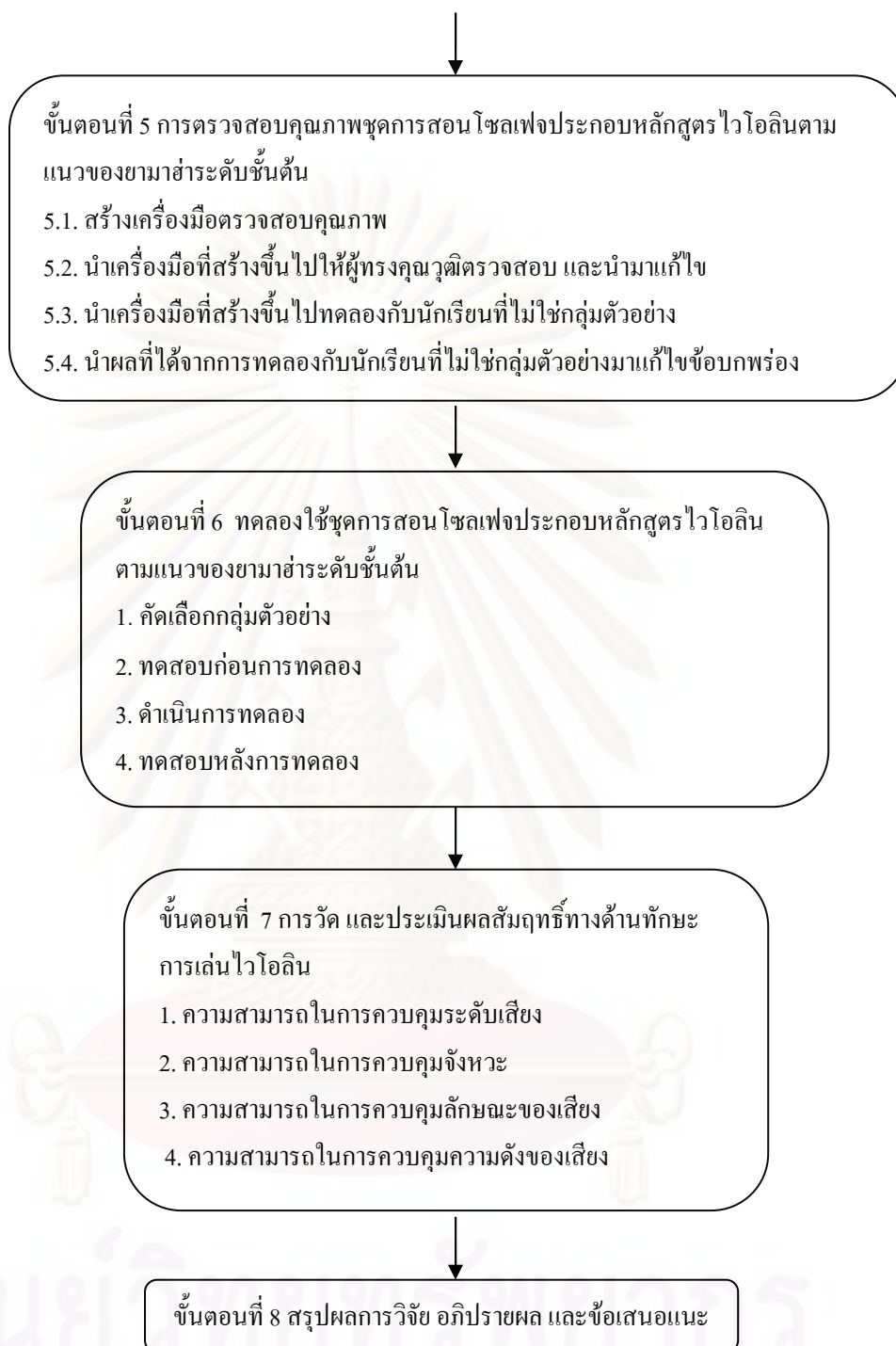
แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในลักษณะการสืบค้นเอกสาร และการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-Experimental Research) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (The Pretest – Posttest Design with Nonequivalent Groups) ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 8 ขั้นตอน โดยมีแผนการดำเนินงานวิจัย ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 แผนการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการ ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ

ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างกรอบในการวิจัยในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1.1. ศึกษาแนวคิดหลักการเกี่ยวกับชุดการสอน
- 1.2. ศึกษาการสอนไวโอลินตามแนวต่างๆ รวมทั้งการสอนตามแนวของยามาฮ่า
- 1.3. ศึกษาแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ และขั้นตอนการสอนโซลเฟจตามแนวของยามาฮ่า
- 1.4. ศึกษาวิธีการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน
- 1.5. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น (เล่ม 1 ระหว่างบทที่4-6) จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รวมคำแหง สยามกลการบิกชีติวานนท์ และสยามกลการบิกชี ลำลูกกา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น (เล่ม 1 ระหว่างบทที่ 4-6) ช่วงอายุ 10 -15 ปี นักเรียนจากจำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รวมคำแหง สยามกลการบิกชีติวานนท์ และ สยามกลการบิกชี ลำลูกกา โดยคัดเลือกโรงเรียนละ 4 คน รวมจำนวนทั้งหมด 20 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน โดยแบ่งออกเป็นโรงเรียนละ 2 คน

ขั้นตอนที่ 3 การสังเคราะห์ และวิเคราะห์ ทฤษฎี แนวคิดหลักการต่างๆ

3.1 สังเคราะห์ทฤษฎี และแนวคิดในการสร้างชุดการสอนโซลเฟจ

ในการสร้างชุดการสอนผู้สร้างชุดการสอนจำเป็นต้องคำนึงถึง ทฤษฎีแนวคิดทางการศึกษาไปพร้อมกับความเหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา วัตถุประสงค์ และการวัดและประเมินผล โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและหลักการของซังวงส์ พรหมวงศ์ (2523) ซึ่งเป็นหลักในการพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจตามแนวของยามาฮ่าดังนี้

แนวคิดที่ 1   เน้นความเหมาะสมของผู้เรียน การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจมีวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน วิธีเทคนิคการวัดและประเมินผล ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับช่วงวัยของผู้เรียน พื้นฐานของ ความ

- ต้องการของผู้เรียน และประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ให้มากที่สุด
- แนวคิดที่ 2 เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนการสอนของชุดการสอน โซลเฟจ เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนไม่ใช่ครูผู้สอน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะข้อมูลต่างๆ หรือแหล่งในการหาความรู้ และจัดเตรียมสื่อต่างๆ ให้กับผู้เรียนได้ศึกษาเรียนรู้จากสื่อด้วยตนเอง
- แนวคิดที่ 3 เน้นสื่อต่างๆ สำหรับผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสร้างสื่อการเรียนการสอนของ ชุดการสอน โซลเฟจ เน้นให้สื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าศึกษาได้กว้างขวางและมากที่สุด มีใช้เพื่อช่วยครูสอนเท่านั้น โดยการจัดทำ ซีดี ประกอบเพื่อให้นักเรียนได้นำไปฝึกฟัง และฝึกร้องด้วยตนเอง เนื่องจากซีดีมี 2 รูปแบบ คือ 1)ดนตรีประกอบ กับทำนอง (Accompaniment+Melody) 2)ดนตรีประกอบ โดยไม่มีทำนอง (Accompaniment)
- แนวคิดที่ 4 เน้นความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจนี้ เน้นสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู กับผู้เรียน และนักเรียนกับสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน เช่น จัดสภาพบรรยากาศสถานที่เรียนที่เหมาะสม และส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม
- แนวคิดที่ 5 เน้นการเรียนการสอนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน การพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจนี้ จัดการเรียนรู้ให้เป็นลำดับขั้นตอน จากง่ายไปยากทั้งกิจกรรมการเรียนการสอน แบบฝึกหัดต่างๆ อีกทั้งให้การเสริมแรงเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการเรียนรู้
- นอกจากแนวคิดในการสร้างชุดการสอนทั้ง 5 นี้ได้มีการสังเคราะห์ถึงหลักการในการ ออกแบบชุดการสอนโดยยึดหลักของ (Kemp & Smellie, 1994) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ 4 ด้าน คือ
1. ด้านผู้เรียน ระบุผู้เรียนสำหรับชุดการสอนที่ได้สร้างขึ้น นักเรียนที่เรียนหลักสูตร ไวโอลินของยามาย่าระดับชั้นต้น เล่ม 1 ระหว่างบทที่ 4-6 ช่วงอายุ 10 -15 ปี จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 रामคำแหง สยามกลการบึงชิตวานนท์ สยามกลการบึงชี ลำลูกกา โดยคัดเลือกโรงเรียนละ 4 คน รวมทั้งหมด 20 คน
  2. วัตถุประสงค์ ระบุความสามารถผู้เรียนจากการใช้ชุดการสอน ดังนี้คือ เพื่อพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลิน โดยแสดงออกถึงความสามารถในการถ่ายทอดองค์ประกอบของดนตรีใน 4 ด้าน คือ
    1. ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง
    2. ความสามารถในการควบคุมจังหวะ

3. ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง

4. ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง

3. วิธีการสอน มีเนื้อหา ที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ใน 4 ด้านโดยการจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียน เนื้อหาจากง่ายไปยาก และมีลำดับขั้นตอนการสอนตามแนวของยามาฮ่า โดยระบุในแผนการสอน

4. วิธีการประเมินผล กำหนดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยมีการกำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ด้านคือ 1) ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง 2) ความสามารถในการควบคุมจังหวะ 3) ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง 4) ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง

จากทฤษฎี แนวคิดและหลักการข้างต้นนี้ สรุปได้ว่า ในการสร้างชุดการสอนควรศึกษาและคำนึงถึงแนวคิด หลักการต่างๆ คือ ด้านผู้เรียน ควรยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ควรสร้างเนื้อหาวัตถุประสงค์ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ควรจัดกลุ่มผู้เรียนให้ช่วงวัย ประสบการณ์ใกล้เคียงกัน อีกทั้งการใช้สื่อในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ครู นักเรียน หรือสร้างสื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาการเรียนการสอนต่างๆ ทั้งนี้จะช่วยให้ชุดการสอนมีประสิทธิภาพต่อกระบวนการเรียนการสอน อันส่งผลต่อประสิทธิผลต่อผู้เรียนต่อไป ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการผลิตชุดการสอน โซลเฟจ ฯ ที่ผู้วิจัยได้สร้างสำหรับการวิจัยครั้งนี้

3.2. การวิเคราะห์บทเพลงจากหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น

คัดเลือกบทเพลงจากหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น ที่มีความครบถ้วนของทักษะการเล่นไวโอลินระดับชั้นต้น เพื่อแสดงออกถึงความสามารถในการถ่ายทอดองค์ประกอบของดนตรีใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านระดับเสียง 2) ด้านจังหวะ 3) ด้านลักษณะของเสียง 4) ด้านความดังของเสียง โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบในการคัดเลือกบทเพลงและหลักเกณฑ์ในการพิจารณา บทเพลงที่ใช้ในการพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจตามแนวของยามาฮ่าระดับชั้นต้น ดังนี้

3.2.1. ด้านระดับเสียง คือ ช่วงเสียงที่กว้าง และบันไดเสียง G Major 2 Octave

3.2.2. ด้านจังหวะ คือ อัตราจังหวะของโน้ต เช่น โน้ตเข้บ้ต1 ชั้น โน้ตตัวดำ ตัวขาว ตัวกลม

3.2.3. ด้านลักษณะของเสียง คือ มีการแสดงถึง โน้ตสั้น (Staccato) ยาว (Legato) การเชื่อมเสียง (Slur) อย่างครบถ้วน

3.2.4. ด้านความดังของเสียง คือ มีการแสดงถึงเสียงดัง (Forte) เบา (Piano) ค่อยๆดังขึ้น (Crescendo) ค่อยๆเบาลง (Diminuendo)

Unit	ระดับเสียง		จังหวะ	ลักษณะของเสียง			ความดังของเสียง	
	ช่วงเสียง	Scale	จังหวะ	สั้น	ยาว	เชื่อมเสียง	ดัง เบา	ค่อยๆดัง /เบา
Unit 1								
A Mysterious Dance	5 perfect	A Major	4 4	-	√	-	-	-
Frog Song	6 major		"	-	√	-	-	-
King' s March	8 perfect		"	-	√	-	-	-
Gentle mind	8 perfect		"	-	√	-	-	-
Like a Dream	7 minor		"	-	√	-	-	-
Unit 2								
Spring Song	7 minor	A Major	"	-	√	-	-	-
Frere Jacques	6 major		"	-	√	-	-	-
A Familiar Landscape	8 perfect		"	-	√	-	-	-
Unit 3								
German Dance	8 perfect	A Major	3 4	-	√	√	-	-
Aura Lee	8 perfect		4 4	-	√	√	-	-
Cantata	5 perfect		3 4	-	√	√	-	-
Sonata for Piano, A major	8 perfect		6 8	-	√	√	-	-
Unit 4								
Pleasure of Love	6 major	A Major	3 4	-	√	√	-	-
Massa' s In De Cold Ground	8 perfect		4 4	-	√	√	-	-
Twinkle, Twinkle, Little Star	6 major		"	-	√	-	-	-
Quintet for Clarinet and String	8 perfect		3 4	-	√	√	-	-
Unit 5								
Frere Jacques	6 major	D Major	4 4	-	√	-	-	-
The Blue Danube	8 perfect		3 4	-	√	√	-	-
Annie Laurie	10 major		4 4	-	√	√	-	-
Humoresky	10 major		"	√	√	√	-	-
Ode to Joy	8 perfect		"	-	√	√	-	-
Unit 6								
Jingle Bells	8 perfect	D Major	4 4	√	√	√	-	-
Jeanie With Light Brown Hair	8 perfect		"	√	√	√	-	-
Frere Jacques	6 major	G Major	"	-	√	-	-	-
The Organ-Glinder Sings	7 minor		3 4	-	√	√	-	-
Suite BWV.822	13 major		3 4	√	√	√	√	√

ตารางที่ 1 ตารางแสดงการวิเคราะห์คัดเลือกคุณสมบัติของเพลงที่ใช้ในการวิจัย

จากตารางข้างต้นบทเพลงที่มีรายละเอียดครบถ้วนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้ระบุไว้ คือ บทเพลง Suite BWV.822 จากทั้งหมด 26 บทเพลง เพื่อใช้ในการเรียนการสอน โซลเฟจ ฯ และการวัด ประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

3.3. การวิเคราะห์บทเพลง Suite BWV.822 ผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบดนตรีในด้านต่างๆ มาเป็นหลักในการสร้างบทเพลงสำหรับฝึก โซลเฟจ ฯ โดยมีแบบการสังเคราะห์บทเพลง หลักสูตรไวโอลินของยามาฮาระดับชั้นต้น (พัฒนาจาก ฌรุทซ์ สุทธจิตต์, 2545)

หัวข้อ	รายละเอียด	วิเคราะห์บทเพลง
		Suite BWV.822
ระดับเสียง	บันไดเสียง (Key)	G Major
	ช่วงเสียง (Range)	
	โน้ตที่ซ้ำมากที่สุด	A (ลา)
	โน้ตนอกคีย์ (Accidental)	C# (โด ชาร์ฟ)
ด้านจังหวะ	อัตราความเร็ว (Tempo)	88
	อัตราจังหวะ (Time Signatures)	$\frac{3}{4}$
	รูปแบบจังหวะ (Pattern)	
ด้านลักษณะของเสียง	สั้น (Staccato)	√
	ยาว (Legato)	√
	เชื่อมเสียง (Slur)	√
ด้านความดังของเสียง	ดัง (Forte)	√
	เบา (Piano)	√
	ค่อย ๆ ดังขึ้น (Crescendo)	√
	ค่อย ๆ เบา (Diminuendo)	√

ตารางที่ 2 ตารางแสดงการวิเคราะห์บทเพลง Suite BWV.822

ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินของยามาฮาระดับขั้นต้น

4.1. การพัฒนาบทเพลง โซลเฟจจากตารางการวิเคราะห์บทเพลง Suite BWV. 822 และตรวจสอบคุณภาพชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่าโดยเนื้อหาโซลเฟจต้องมีความสอดคล้องกับบทเพลง Suite BWV.822 ในหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าซึ่งนักเรียนจะได้เรียนรู้ด้านองค์ประกอบดนตรี ผ่านการฟัง การร้อง และการเล่นบทเพลง ในด้านต่างๆตามลำดับต่อไปนี้คือ ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง โดยการฟัง ร้อง และเล่นอย่างช้า ๆ บ่อย ๆ ซึ่งใช้บทเพลงโซลเฟจที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีเนื้อหาจากง่าย ไปสู่ยาก และมีโครงสร้างทางดนตรีที่ดีสมบูรณ์สัมพันธ์สอดคล้องกับบทเพลง Suite BWV.822 ที่จะช่วยในการพัฒนาทักษะด้านการเล่น ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการศึกษาเกี่ยวกับการร้องโซลเฟจ ซึ่งชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าที่ผู้วิจัยได้พัฒนา โซลเฟจทั้งหมด 6 บทเพลง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) บทเพลง Pre Solfege 2 บทเพลง

Pre Solfege 1 เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเรื่องระดับเสียงหลัก (Tonic) บันไดเสียง (Scale)

Pre Solfege 2 เพื่อเป็นการสอนให้รับรู้ขั้นคู่เสียงที่ 3 ซึ่งพบมากในเพลง Suite BWV. 822

2) บทเพลง Solfege 4 บทเพลง

Solfege 1 ลักษณะของระดับเสียงขาลง เนื่องจากบทเพลง Suite BWV.822 พบว่าเป็นบันไดเสียงขาลงทีละขั้น โดยในท่อนที่ 5 ผู้วิจัยได้นำมาจากในบทเพลง ทั้งนี้มีโน้ต C# เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการรับรู้โน้ตนอกคีย์ที่แม่นยำ

Solfege 2 ลักษณะของระดับเสียงขาลง ในท่อนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำมาจากในบทเพลง Suite BWV. 822 และขาคี่ขึ้นในลักษณะของโน้ตคู่ 4

Solfege 3 ลักษณะของระดับเสียงขาลง ขาคี่ขึ้นในลักษณะของโน้ตคู่ 3, 5, 6

หมายเหตุ Solfege ทั้ง 3 บทนี้ผู้วิจัยได้นำมาใส่ลักษณะของเสียง สั้น ยาว เชื่อมเสียง และความดังของเสียง ดัง เบา ต่างๆเพื่อใช้ในการสอนให้ครบถ้วนในด้านองค์ประกอบของดนตรีด้วย

Solfege 4 ใช้สอนเรื่องระดับเสียง ความดังของเสียง ขั้นคู่ 3, 6 (รายละเอียดตามภาคผนวก ค หน้า 83)

4.2. การพัฒนาแผนการสอนโซลเฟจฯ

ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาแนวการเขียนคู่มือในการใช้ชุดสื่อการเรียนการสอน และการเขียนแผนการสอน ในการพัฒนาคู่มือ ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับหัวข้อต่างๆต่อไปนี้ 1) คำชี้แจงสำหรับอาจารย์ 2) คุณสมบัติผู้ใช้ชุดการสอน 3) รูปแบบการเรียน และการพัฒนาแผนการสอน 1) แนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กิจกรรม 5) สื่ออุปกรณ์ 6) การวัด และประเมินผล (รายละเอียดตาม

ภาคผนวก ง หน้า 90) ซึ่งในแต่ละสัปดาห์ ประกอบด้วย การสอนโซลเฟจ และการสอนไวโอลิน
หลักสูตรยามาฮา ซึ่งมีเนื้อหาลำดับขั้นตอนการสอนดังนี้

ขั้นนำ	ทบทวน	ทบทวนกิจกรรมต่างๆจากสัปดาห์ก่อนทั้งการร้อง และการเล่น
	ฟัง	ฟังบทเพลงโซลเฟจ ซิดิ หรือฟังครูเล่นบทเพลง
	ค้นหาคำตอบ	ครูตั้งคำถาม ให้นักเรียนตอบในสาระที่เรียนในแต่ละสัปดาห์
	เนื้อหา	ครูอธิบายเนื้อหาสาระของแต่ละสัปดาห์
ขั้นสอน	ขั้นสอน (Violin) Scale	ขั้นนำ ฟังซิดิ และครูอธิบายเนื้อหาบันไดเสียง
		ขั้นสอน ครูเล่นบันไดเสียงให้นักเรียนฟัง ครูแนะนำ และอธิบายการใช้นิ้ว ครูให้นักเรียนเล่นตามทีละวรรค
		ขั้นสรุป นักเรียนเล่นบันไดเสียงพร้อมกัน
	ขั้นสอน (Solfege)	ขั้นนำ (Introduction) ก่อนการสอนร้องโซลเฟจ ครูแนะนำ ลักษณะของบทเพลงที่สอน จุดเด่น และเปิดซิดิให้นักเรียนฟัง
		ขั้นสอน (Teaching) ในการสอนโซลเฟจกำหนดให้ครูดำเนิน กิจกรรมให้ครบถ้วนตามลำดับขั้นตอนทั้ง 4 ดังนี้ 1) Model Singing ครูร้องโซลเฟจอย่างถูกต้อง ทั้งระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง (สั้น, ยาว) ความดังของเสียง (ดัง เบา ค่อยๆดัง ค่อยๆเบา) ให้นักเรียนฟังก่อนให้นักเรียนร้องโซลเฟจ 2) Imitation Singing ครูร้องให้นักเรียนฟังจากนั้นแบ่งสอน เป็นท่อน และให้นักเรียนปฏิบัติตามให้เหมือนทั้งระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง ความดังของเสียง 3) Part Singing ครูผู้สอนแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ร้องท่อน A และ กลุ่มที่ 2 ร้องท่อน B หรือสลับกลุ่มกันร้อง บ้าง หรือสลับกันร้องระหว่างท่อนเพลงโดยครูกับนักเรียน และนักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย
	ขั้นสรุป Sing Through ครู นักเรียนร้องทั้งเพลงอย่างต่อเนื่อง พร้อมกัน	
ขั้นสอน (Violin+ Solfege)	อธิบายเทคนิคทำทางการเล่นที่ถูกต้อง การใช้นิ้ว ใช้คันชัก ต่างๆ กับแบบฝึกหัด	

	Exercise	(Solfege Violin Fingering) การใช้นิ้วประกอบการร้อง (Solfege Rhythmic Bowing) ท่าทางการใช้คันชักประกอบการร้อง
	ชั้นสอน (Violin+ Solfege) Repertoire Suite BWV.822	ชั้นนำ ครูอธิบายบทเพลง นักเรียนฟังเพลงจากซีดี ชั้นสอน ครูให้นักเรียนร้องตามครูทีละประโยค แบ่งกลุ่มนักเรียนสลับกันร้อง ครูนักเรียน ร้องเพลง Suite BWV. 822 พร้อมกัน การสอนการใช้นิ้วพร้อมร้องประกอบ (Solfege Violin Fingering) การใช้นิ้วประกอบการร้อง (Solfege Rhythmic Bowing) ท่าทางการใช้คันชักประกอบการร้อง ครูเล่นให้นักเรียนเล่นตามที่ละวรรค
		ชั้นสรุป นักเรียนเล่นพร้อมกันกับซีดี Accompaniment
ชั้นสรุป		ประเมินผลผู้เรียนจากวัตถุประสงค์ บันทึกในแบบสังเกต แนะนำการฝึกซ้อม และมอบหมายงานให้นักเรียน

ตารางที่ 3 ตารางแสดงรายละเอียด และลำดับขั้นตอนของแผนการสอนโซลเฟจ ๑

- 4.3. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ที่ทักษะการเล่นไวโอลินก่อน และหลัง เป็นการวัดด้านทักษะการเล่นไวโอลินในองค์ประกอบต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ
- 4.1. ความสามารถด้านการควบคุมระดับเสียง
  - 4.2. ความสามารถด้านการควบคุมจังหวะ
  - 4.3. ความสามารถด้านการควบคุมลักษณะของเสียง
  - 4.4. ความสามารถด้านการควบคุมความดังของเสียง (รายละเอียดตามภาคผนวกที่ ข หน้า 76)
- 4.4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียน เป็นเครื่องมือช่วยวัดพัฒนาการด้านทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนในวิชานี้ ได้จัดการวัดประเมินการสังเกตเป็นรายบุคคล ต่อสัปดาห์การเรียน โดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละ

แผน ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้การสังเกตทางอ้อม ทั้งนี้มีหัวข้อในการสังเกต คือ การร้อง เล่น และด้านพฤติกรรมการเรียนรู้(รายละเอียดตามภาคผนวก ข หน้า 80)

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบคุณภาพชุดการสอนโซลเฟจ ประกอบหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่า ระดับขั้นต้น

5.1. สร้างแบบประเมินชุดการสอนโซลเฟจฯ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและนำกลับมาแก้ไขโดยประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน และการวัดประเมินผล บทเพลงโซลเฟจฯ โดยใช้แบบตรวจสอบคุณภาพของชุดการสอนโซลเฟจฯ

5.2. ผู้วิจัยนำชุดการสอนโซลเฟจฯ (ฉบับร่าง) ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ที่มีประสบการณ์การสอนโซลเฟจฯ การสอนไวโอลิน และชุดการสอนโดยความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รายนามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย 1. อาจารย์ยงยศ แสงไพบูลย์ 2. อาจารย์ นิรัต บุญญาเสวต 3. อาจารย์ อติพร สงสภาค ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน การวัดประเมินผล และนำไปทดลองกลุ่มย่อย 3 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อบกพร่องของชุดการสอนโซลเฟจฯ

5.3. ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้รับการเสนอแนะนำไปทดลองใช้กับนักเรียนไวโอลินขั้นต้น 3 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

5.4. ปรับปรุงแก้ไขชุดการสอนโซลเฟจฯที่ได้รับการเสนอแนะจากการทดลองใช้ในกลุ่มทดลอง

ขั้นตอนที่ 6 การทดลองใช้ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า ระดับขั้นต้น

ในการทดลองผู้วิจัยได้ดำเนินการทั้งก่อนการทดลอง ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลองซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินการทั้งหมด 11 สัปดาห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้
การคัดเลือกกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม (สัปดาห์ที่ 1)

ขั้นที่ 1 จัดนักเรียนเข้ากลุ่มตัวอย่าง โดยมีกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน โดยใช้วิธีคัดเลือกโรงเรียนละ 2 คนเท่ากัน

ขั้นที่ 2 รับสมัครอาสาสมัครนักเรียนที่เรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าในระดับขั้นต้น เล่ม 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่างบทที่ 4-6 ช่วงอายุ 10-15 ปี ที่ไม่เคยได้รับการเรียนในหลักสูตรดนตรีขั้นพื้นฐานสำหรับเด็ก จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รามคำแหง สยามกลการบิกชีติวานนท์ และสยามกลการบิกชี ลำลูกกา

โดยคัดเลือกโรงเรียนละ 4 คน รวมจำนวนทั้งหมด 20 คน นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือก 20 คน ต้องเตรียมฝึกซ้อมบทเพลง Suite BWV. 822 โดยผู้วิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนการทดลอง (สัปดาห์ที่ 2) ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เล่นเพลงที่ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกไว้คือบทเพลง Suite BWV. 822 โดยผู้วิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนน นอกจากนี้มีการอัดวิดีโอไว้เพื่อเป็นการตรวจสอบความแม่นยำในการให้คะแนน

ระหว่างการทดลอง (สัปดาห์ที่ 3-10)

ขั้นที่ 1 ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองโดยใช้ชุดการสอน โซลเฟจฯ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และสอนกลุ่มควบคุมโดยใช้แผนการสอนไวโอลินแบบปกติ จำนวน 8 แผน แผนละ 60 นาที สัปดาห์ละ 1 แผน โดยสอนทุกวันอาทิตย์ เดือนมกราคม 2553

ขั้นที่ 2 ระหว่างการทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

หลังการทดลอง (สัปดาห์ที่ 11) ให้กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม บรรเลงบทเพลงที่ได้เรียนระหว่างการทดลองคือบทเพลง Suite BWV. 822 โดยผู้วิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนน นอกจากนี้มีการอัดวิดีโอไว้เพื่อเป็นการตรวจสอบความแม่นยำในการให้คะแนน
หมายเหตุ ผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านที่เป็นผู้ทำการให้คะแนนในแต่ละขั้นตอนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกันทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 7 การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

การวิจัยในขั้นนี้ผู้วิจัยสร้างแบบการประเมินผลด้านทักษะการเล่นไวโอลิน และเกณฑ์การให้คะแนนโดยประยุกต์จากหลักการวัดประเมินผลด้านทักษะการเล่นไวโอลินในระดับขั้นต้นของยามาฮา ทั้งก่อน และหลังเรียน โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ให้คะแนนในการทดสอบนักเรียนจำนวน 2 ท่าน คือ อาจารย์ยงยศ แสงไพบุรณ์ และอาจารย์ นิรัต บุญญาเสวต เป็นผู้ทำการให้คะแนนในแต่ละขั้นตอนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดียวกันทั้งหมด เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเล่นไวโอลินในบทเพลง Suite BWV.822 ของนักเรียนก่อน และหลังการใช้ชุดการสอน โซลเฟจฯ โดยมีการบันทึกวิดีโอไว้เพื่อเป็นการตรวจสอบความแม่นยำในการให้คะแนน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูล สรุป อภิปรายผล และนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง ก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอน โซลเฟจฯ และของนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้การจัดการเรียนรู้แบบปกติและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนด้วยชุดการสอน โซลเฟจฯ กับกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยรวม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบทักษะการเล่นไวโอลินโดยการหาค่าเฉลี่ย (M) และใช้วิธีการเปรียบเทียบผลการทดสอบด้วยค่าสถิติ t - test แบบ Dependent แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียงเพื่อสรุป อภิปรายผลการทดลอง และนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของ ยามาฮ่า สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับ นักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินจากการใช้ชุดการสอน โขลเฟจฯ

ตอนที่ 1 ชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับนักเรียน โรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

1.1. แนวคิดในการพัฒนาชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของ ยามาฮ่า สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

1.2. รูปแบบของชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

1.3. เนื้อหา และรายละเอียดแผนการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของ ยามาฮ่า สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

รายละเอียดในการนำเสนอข้อมูล

1.1. แนวคิดในการพัฒนาชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

การพัฒนาชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับ นักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา และพัฒนาชุดการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่าสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกล การระดับชั้นต้น และวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้าน จังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง ก่อน และหลังการทดลอง ของนักเรียน กลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยสร้างขึ้นจากการบูรณาการแนวคิดที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. การสอน โซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮา เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการร้องหรือการใช้เสียงร้องนั้น คือการแสดงถึงความเข้าใจในดนตรีของเด็กที่ดีที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการร้องเพลงที่มีเนื้อเพลงต่างๆ หรือ การร้อง โซลเฟจ ทั้งนี้ โซลเฟจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถทางการฟัง การร้อง และการแสดงออกทางทักษะดนตรีต่างๆที่ครบถ้วนในด้านองค์ประกอบของดนตรี ตั้งแต่ระดับเสียงที่ถูกต้อง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง ด้านความดังของเสียง ซึ่งการเรียนการสอน โซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮา นั้นได้มีวิธีการสอน ระบบระเบียบอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้จากง่ายไปสู่ยาก ตั้งแต่การฟัง การเลียนแบบโดยการร้อง ต่อมาค่อยพัฒนาเป็นการเล่น ในระยะแรกไม่เน้นการอ่านโน้ต เป็นลักษณะของการจำบทเพลงเท่านั้น มุ่งเน้นให้นักเรียนร้องระดับเสียงและจังหวะถูกต้อง รวมถึงอารมณ์เพลง และลักษณะของเสียงต่างๆด้วย (Yamaha, 1995)

2. หลักสูตรไวโอลินตามแนวคิดของยามาฮา สิ่งสำคัญคือเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนทนากับการเรียนไวโอลิน โดยจัดการเรียนการสอนไวโอลินมีกิจกรรม เนื้อหาที่มีความหลากหลาย มีการทบทวนเนื้อหา กิจกรรมต่างในช่วงต้นชั่วโมง โดยเนื้อหาหัวข้อหลักสูตรไวโอลินตามแนวคิดของยามาฮาใน 1 ชั่วโมงประกอบไปด้วย 1) บันไดเสียง (Scale) 2) แบบฝึกหัด (Exercise) 3) บทเพลง (Repertoire)

แนวคิดในการพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น เกิดขึ้นจากการบูรณาการระหว่างแนวคิดของการสอน โซลเฟจตามแนวคิดของยามาฮา ซึ่งเป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการร้องเพื่อพัฒนาทักษะการเล่นดนตรี และแนวคิดการสอนไวโอลินตามแนวคิดของยามาฮา เป็นแนวคิดของการจัดการเรียนการสอนไวโอลินที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนทนากับการเรียนไวโอลินด้วยการจัดกิจกรรมที่หลากหลายใน 1 ชั่วโมง เมื่อนำแนวคิดทั้งสองนี้มาบูรณาการจัดเรียงขั้นตอนการสอนอย่างเป็นระบบระเบียบนั้น จะส่งผลให้การเรียนการสอนหลักสูตรไวโอลินนั้นเกิดประสิทธิภาพในด้านการจัดการสอนของครู และเกิดประสิทธิผลกับผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียน

1.2. รูปแบบของชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

- ประกอบด้วย
1. บทเพลงโซลเฟจ จำนวน 6 บทเพลง
  2. แผนการสอนโซลเฟจฯ จำนวน 8 แผน
  3. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินก่อน และหลังเรียน
  4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียน

1) โซลเฟจ 6 บทที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบฝึกหัด และเล่น โดยในแต่ละบทเพลงมีเนื้อหา ดังนี้

- 1.1. ด้านระดับเสียง (Pitch) คือ บันไดเสียง G Major (2 Octave) ขึ้นคู่ 4, 5, 6 Major และ เน้นไล่เสียงโน้ตขาลง

- 1.2. ด้านจังหวะ คือ สักส่วนของโน้ต (Melodic Rhythm) เช่น เขบีต 1 ชั้น, โน้ตตัวดำ, ตัวขาว, ตัวกลม และความสามารถในการเล่นความเร็วคงที่ หรือจังหวะที่สม่ำเสมอ (Steady Beat)

- 1.3. ด้านลักษณะของเสียง (Articulation) คือ การแสดงถึงโน้ตสั้น (Staccato) ยาว (Legato) การเชื่อมเสียง (Slur) อย่างครบถ้วน

- 1.4. ด้านความดังของเสียง (Dynamics) คือ มีการแสดงถึงเสียงดัง (Forte) เบา (Piano) ค่อยๆ ดังขึ้น (Crescendo) ค่อยๆ เบาลง (Diminuendo)

สำหรับ โซลเฟจ 2 บทเพลงแรก (Pre Solfege 1, 2) มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมด้านระดับเสียง และจังหวะ และให้เตรียมความพร้อมในการใช้เสียงร้องเพลงที่ถูกต้อง หรือ วอร์มเสียงก่อนการร้อง และสิ่งสำคัญของบทเพลง โซลเฟจทั้ง 4 บทเพลงมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เน้นด้านองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านครบถ้วน ทั้งนี้ในการเรียนการสอนได้เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้ในด้านระดับเสียง จังหวะ เป็นอันดับแรก จากนั้นจึงค่อยเน้นด้านลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ในลำดับต่อมา ซึ่งเป็นการจัดเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก โดยใช้โซลเฟจทั้ง 4 บทในการเพิ่มเนื้อหา ด้านองค์ประกอบดนตรี ซึ่งนักเรียนคุ้นเคยง่ายกับการปฏิบัติด้านลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นเป็นตอน โซลเฟจทั้ง 6 บทเพลงนี้ผู้วิจัยได้ใช้สำหรับการเรียนการสอนร้อง และเป็นแบบฝึกหัดเล่นในกลุ่มทดลอง และใช้เป็นแบบฝึกหัดในการเล่นสำหรับกลุ่มควบคุม

2) แผนการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น ประกอบไปด้วยเนื้อหาดังนี้

- หัวข้อของแผนการสอน
- แนวคิด
- วัตถุประสงค์
- เนื้อหา
- กิจกรรม
- สื่อ อุปกรณ์
- การวัด และการประเมินผล
- หมายเหตุ

1.3 เนื้อหา และรายละเอียดของแผนการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของ ยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

โครงการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียน โรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

(สัปดาห์)

(เนื้อหา)

สัปดาห์ที่ 1

1. เล่นบันไดเสียง G Major
2. ความรู้เรื่องบันไดเสียง และเทคนิคการร้องเพลงเบื้องต้น
3. ร้อง และเล่นแบบฝึกหัด Pre Solfege 1
4. ร้อง Suite BWV.822 ท่อน A

สัปดาห์ที่ 2

1. ความรู้เรื่องระดับเสียง (ขั้นคู่เสียง)
2. ร้อง และเล่นบันไดเสียงในขั้นคู่ 3 Pre Solfege 2
3. ร้อง และเล่นโซลเฟจที่ 1
4. เล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน A

สัปดาห์ 3

1. ความรู้เรื่องอัตราค่าของตัวโน้ต
2. ร้อง และเล่นบันไดเสียงในรูปแบบจังหวะ
3. ร้อง และเล่นโซลเฟจที่ 2
4. ร้องเพลง Suite BWV.822 ท่อน B

สัปดาห์ 4

1. ความรู้เรื่องอัตราจังหวะ $\frac{3}{4}$, จังหวะหนัก จังหวะเบา
2. ร้อง และเล่นโซลเฟจที่ 3, 4
3. เล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน B

สัปดาห์ 5

1. ร้อง และเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ
2. ร้อง และเล่นโซลเฟจที่ 1, 2
3. ร้อง Suite BWV.822 ท่อน A, B

สัปดาห์ 6

1. เนื้อหาบทเพลง Suite และอธิบายความหมาย Rit in 2 time
2. ร้อง และเล่นโซลเฟจที่ 3, 4
3. เล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B

- สัปดาห์ 7
1. การใช้คันชักในการเล่นความดังของเสียง การร้องและเล่นเสียงดัง เบา (Piano Forte)
  2. เล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ
  3. ร้อง และเล่น โซลเฟจที่ 1, 2
  4. ร้อง Suite BWV. 822 ท่อน A, B
- สัปดาห์ 8
1. ร้อง และเล่น โซลเฟจที่ 3, 4
  2. เล่นบทเพลง Suite BWV.822 ท่อน A, B

หัวข้อแผนการสอน เป็นส่วนแรกของแผนการสอน และเป็นส่วนที่บอกรายละเอียดเบื้องต้นซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1.1) สัปดาห์ และวันที่ ควรมีการระบุถึงสัปดาห์ และวันที่ของแผนการสอนเนื่องจากทำให้ผู้สอนได้ทราบถึงระยะเวลาของแผนการสอนที่ชัดเจน

1.2) ชื่อเรื่องของแผนการสอน ควรมีความสอดคล้องกับ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล โดยชื่อเรื่องที่ระบุในแต่ละสัปดาห์นั้นจะเป็นตัวกำหนดกรอบในการเรียนการสอนของแผนนั้นอย่างชัดเจนมากขึ้น

1) แนวคิด เป็นวิธีการ หรือรูปแบบความคิด โดยประมวลเป็นความคิดรวบยอดให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ในการจัดการเรียนการสอนในแผนนั้นๆ โดยกำหนดใช้เป็นประโยชน์สรุปลักษณะเด่นของเนื้อหา โดยใช้ภาษาเขียนที่สั้นกระชับรัดกุม ความหมายชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้สอนได้ง่าย ตัวอย่างเช่นการสอนเรื่องบันไดเสียง G Major บันไดเสียงเป็นพื้นฐานสำคัญของการเล่นบทเพลงต่างๆ

2) วัตถุประสงค์ เป็นการเขียนเพื่อระบุว่าผู้สอนสามารถประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างไร โดยสังเกตจากพฤติกรรม การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมในการเรียนการสอนต่างๆในแผนนั้นๆ ในการเขียนวัตถุประสงค์ควรเขียนหรือระบุเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนที่ชัดเจน หรือสัมผัสได้ เช่น การฟัง การร้อง การเล่น หรือการตอบจังหวะ เป็นต้น ดังนั้นการเขียนวัตถุประสงค์ของแผนการสอนนี้จึงควรเขียนในรูปของ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เช่น นักเรียนสามารถร้องบันไดเสียง G Major ด้านระดับเสียงที่ถูกต้องและไพเราะ หรือนักเรียนสามารถใช้นิ้วในการเล่นบันไดเสียง G Major ได้อย่างถูกต้อง เป็นต้น

3) เนื้อหา การเขียนเนื้อหาควรคำนึงถึงหลักการเขียนดังนี้ 1) คำนึงถึงความสอดคล้องของ ความหมายในเรื่องที่สอน 2) ควรพิจารณาถึงองค์ประกอบ สาระสำคัญของเนื้อหาในเรื่องที่สอน

นั้นๆ 3) ควรคำนึงถึงวัยของผู้เรียนโดยมีการยกตัวอย่างที่ชัดเจน เช่น โน้ตเพลงต่างๆ ทั้งโซลเฟจ บทเพลง (Repertoire) บันไดเสียง (Scale) นอกจากนี้มีการสอดแทรกเนื้อหาต่างๆ ที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอนในทฤษฎีต่างๆด้วย

4) กิจกรรมการเรียน ต้องจัดให้สอดคล้องและบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ทุกข้อที่ได้ระบุไว้ ซึ่งเป็นการกำหนดสถานการณ์ หรือสภาพการณ์ต่างๆ ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติ และทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ตามที่คาดหวัง ควรเขียนเป็นขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิงวิธีการสอนที่เลือกใช้ ซึ่งจำเป็นต้องมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้ในวัตถุประสงค์ และการวัดและการประเมินผล ทั้งนี้ในกิจกรรมการเรียนระบุออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

5.1) ขั้นนำ คือ การเตรียมความพร้อมนักเรียน (การเล่นไวโอลิน) เป็นการทบทวนเนื้อหาของครั้งก่อน และเตรียมความรู้พื้นฐานของแผนนั้นๆ จากนั้น

5.2) ขั้นสอน ประกอบด้วย 3 เนื้อหา คือ

1) บันไดเสียง (การเล่นไวโอลิน)

2) โซลเฟจ และแบบฝึกหัด (การร้องโซลเฟจ และการเล่นไวโอลิน)

3) บทเพลง Suite Bwv.822 (การร้องโซลเฟจ และการเล่นไวโอลิน)

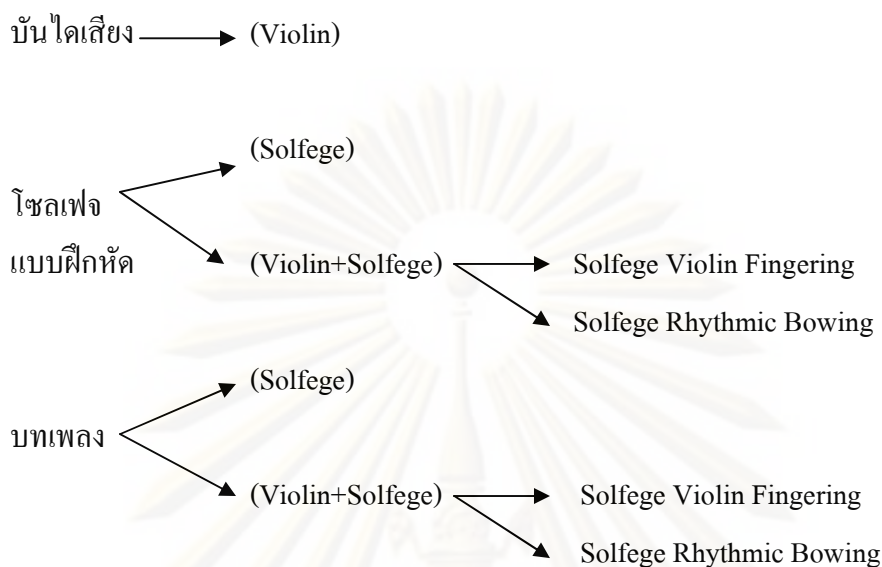
5.3) ขั้นสรุป คือการสรุปการเรียนรู้ของแต่ละสัปดาห์ โดยผู้สอนแนะนำวิธีฝึกซ้อมบทเพลงร้อง และเล่นบทเพลงต่างๆ รวมทั้งประเมินผลจากแบบสังเกตระหว่างเรียน

5) สื่อ โดยระบุสื่ออุปกรณ์ต่างๆอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ซีดีเพลง โน้ตเพลงโซลเฟจ

6) การประเมินผลเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทักษะตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยประเมินจากการสังเกตระหว่างเรียน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

7) หมายเหตุ ผู้วิจัยทำการจดบันทึกสิ่งต่างๆระหว่างสอน หรือหลังการสอนในแต่ละชั่วโมง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้สอน อาจเป็นปัญหาที่พบระหว่างการเรียนการสอน และแนวทางในการแก้ไขปัญหา การปรับปรุง พัฒนาต่าง ๆ สิ่งต่างๆที่พบอาจเป็นด้านผู้เรียน (พฤติกรรม) เช่น การร่วมกิจกรรม ความสนใจ ความสามารถทักษะด้านการฟัง การร้อง การเล่น หรือด้านการเรียนการสอนของตัวเอง ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับครั้งต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยสรุปเป็นแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิกิจกรรมการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินจากการใช้ชุดการสอนโซลเฟจฯ

ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินนี้เป็นการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรม SPSS Version 16.0 ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ t-test และเพื่อเป็นการทดสอบสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงแบ่งการนำเสนอข้อมูลไว้เป็น 2 ตอน ดังนี้

2.1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง ก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

2.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม

ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้อักษรย่อ และสัญลักษณ์ต่างๆ แทนค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

N	หมายถึง	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
SD	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
t	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบ t-test

2.1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง ก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม (ดังตารางที่ 4, 5, 6, 7, 8, 9)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน ก่อน การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	ก่อนการทดสอบ		t
		M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.61	0.20	0.61
กลุ่มทดลอง	10	1.56	0.21	

*p < .05

จากตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้านของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้านก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ก่อน การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	ก่อนการทดสอบ		t
		M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.06	0.14	0.03
กลุ่มทดลอง	10	1.56	0.32	

*p < .05

จากตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียงของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านจังหวะ ก่อน การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	ก่อนการทดสอบ			<i>t</i>
	N	M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.66	0.47	0.00
กลุ่มทดลอง	10	1.70	0.39	

* $p < .05$

จากตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านจังหวะของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านจังหวะก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านลักษณะของเสียง ก่อน การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	ก่อนการทดสอบ			<i>t</i>
	N	M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.06	0.14	0.01
กลุ่มทดลอง	10	1.63	0.29	

* $p < .05$

จากตารางที่ 7 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านลักษณะของเสียง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านลักษณะของเสียง ก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านความดั่งของเสียง ก่อน การทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	ก่อนการทดสอบ			<i>t</i>
	N	M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.67	0.38	0.14*
กลุ่มทดลอง	10	1.33	0.56	

* $p < .05$

จากตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านความดั่งของเสียง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านความดั่งของเสียง ก่อนการทดลองแตกต่างกัน

ตารางที่ 9 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ใน 4 ด้าน ก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	ก่อนการทดสอบ		หลังการทดสอบ		<i>t</i>
		M	SD	M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.61	0.20	2.18	0.17	6.22*
กลุ่มทดลอง	10	1.56	0.21	2.56	0.14	13.60*

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้านของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง ($M = 2.18, SD = 0.17$) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง ($M = 1.61, SD = 0.20$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้านของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง ($M = 2.56, SD = 0.14$) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง ($M = 1.56, SD = 0.21$)

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านระดับเสียงก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	ก่อนการทดสอบ		หลังการทดสอบ		t
		M	SD	M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.06	0.14	1.43	0.41	2.53*
กลุ่มทดลอง	10	1.56	0.32	2.56	0.35	11.62*

*p < .05

จากตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านระดับเสียงของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง (M = 1.43, SD = 0.41) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง (M = 1.06, SD = 0.14)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านระดับเสียงของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง (M = 2.56, SD = 0.35) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง (M = 1.56, SD = 0.32)

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านจังหวะก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	ก่อนการทดสอบ		หลังการทดสอบ		t
		M	SD	M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.66	0.47	2.00	0.38	3.54*
กลุ่มทดลอง	10	1.7	0.39	2.53	0.28	5.23*

*p < .05

จากตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านจังหวะของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง (M = 2.00, SD = 0.38) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง (M = 1.66, SD = 0.47)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านจังหวะของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง ($M = 2.53$, $SD = 0.28$) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง ($M = 1.7$, $SD = 0.39$)

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านลักษณะของเสียงก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	ก่อนการทดสอบ		หลังการทดสอบ		t
		M	SD	M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.50	0.28	2.00	0.38	4.00*
กลุ่มทดลอง	10	1.63	0.29	2.57	0.32	7.20*

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านลักษณะของเสียงของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง ($M = 2.00$, $SD = 0.38$) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง ($M = 1.50$, $SD = 0.28$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านลักษณะของเสียงของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง ($M = 2.57$, $SD = 0.32$) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง ($M = 1.63$, $SD = 0.29$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านความดังของเสียงก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม

	ก่อนการทดสอบ			หลังการทดสอบ		t
	N	M	SD	M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.67	0.38	2.13	0.39	5.25*
กลุ่มทดลอง	10	1.33	0.56	2.53	0.32	6.19*

*p < .05

จากตารางที่ 13 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านความดังของเสียงของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อน และหลังการจัดการเรียนรู้แบบปกติ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง (M = 2.13, SD = 0.39) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง (M = 1.67, SD = 0.38)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านความดังของเสียงของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อน และหลังการทดลอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์หลังการทดลอง (M = 2.53, SD = 0.32) มีค่าเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง (M = 1.33, SD = 0.56)

2.2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม (ดังตารางที่ 14, 15, 16, 17, 18)

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	หลังการทดสอบ		t
		M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	2.18	0.17	5.46*
กลุ่มทดลอง	10	2.56	0.14	

*p < .05

จากตารางที่ 14 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลอง ($M = 2.56, SD = 0.14$) มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มควบคุม ($M = 2.18, SD = 0.17$) แสดงว่านักเรียนที่ผ่านการเรียนโดยชุดโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮามีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	หลังการทดสอบ		t
		M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	1.43	0.42	7.97*
กลุ่มทดลอง	10	2.57	0.35	

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลอง ($M = 2.57, SD = 0.35$) มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มควบคุม ($M = 1.43, SD = 0.42$) แสดงว่านักเรียนที่ผ่านการเรียนโดยชุดโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮามีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านจังหวะหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	หลังการทดสอบ		t
		M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	2.00	0.38	3.73*
กลุ่มทดลอง	10	2.53	0.28	

*p < .05

จากตารางที่ 16 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านจังหวะ หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านจังหวะหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลอง (M = 2.53, SD = 0.28) มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มควบคุม (M = 2.00, SD = 0.38) แสดงว่านักเรียนที่ผ่านการเรียนโดยชุดโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮามีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ด้านลักษณะของเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	หลังการทดสอบ		t
		M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	2.03	0.31	3.07*
กลุ่มทดลอง	10	2.56	0.35	

*p < .05

จากตารางที่ 17 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านลักษณะของเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินลักษณะของเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลอง (M = 2.56, SD = 0.35) มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของ

กลุ่มควบคุม ($M = 2.03$, $SD = 0.31$) แสดงว่านักเรียนที่ผ่านการเรียนโดยชุดโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่ามีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านความดังของเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม

	N	หลังการทดสอบ		t
		M	SD	
กลุ่มควบคุม	10	2.13	0.39	2.45*
กลุ่มทดลอง	10	2.53	0.32	

* $p < .05$

จากตารางที่ 18 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านความดังของเสียง หลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านความดังของเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองกับนักเรียนกลุ่มควบคุม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มทดลอง ($M = 2.53$, $SD = 0.32$) มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มควบคุม ($M = 2.13$, $SD = 0.39$) แสดงว่านักเรียนที่ผ่านการเรียนโดยชุดโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่ามีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่เรียนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของ ยามาฮ่าสำหรับนักเรียน โรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น มีสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา และพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของ ยามาฮ่าสำหรับนักเรียน โรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น
2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินจากการใช้ชุดการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตร ไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับนักเรียน โรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในลักษณะการสืบค้นเอกสาร และการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-Experimental Research) แบบศึกษาสองกลุ่มวัดสองครั้ง (The Pretest – Posttest Design with Nonequivalent Groups) โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 การพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า สำหรับนักเรียน โรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

เป็นการสืบค้นเอกสาร วิเคราะห์และสังเคราะห์โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1) เตรียมการ ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ

ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างชุดการ สอนโซลเฟจในการวิจัยในหัวข้อดังต่อไปนี้

- 1.1. ศึกษาแนวคิดหลักการเกี่ยวกับชุดการสอน
- 1.2. ศึกษาการสอนไวโอลินตามแนวต่างๆ รวมทั้งการสอนตามแนวของยามาฮ่า
- 1.3. ศึกษาแนวคิด หลักการ วัตถุประสงค์ และขั้นตอนการสอน โซลเฟจ
- 1.4. ศึกษาวิธีการวัดประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน
- 1.5. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) การกำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3) การสังเคราะห์ และวิเคราะห์ ทฤษฎี แนวคิดหลักการต่างๆ

3.1. สังเคราะห์ทฤษฎี และแนวคิดในการสร้างชุดการสอน โซลเฟจ

3.2. การวิเคราะห์บทเพลงจากหลักสูตรไวโอลินของยามาฮ่าระดับชั้นต้น

3.3. การวิเคราะห์บทเพลง Suite BWV.822

4) การพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจ

5) นำชุดการสอนโซลเฟจ ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสม ด้านเนื้อหาจากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

6) ปรับปรุงและแก้ไขชุดการสอนโซลเฟจ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

7) ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในชุดการสอนโซลเฟจ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการทดลอง

ตอนที่ 2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินจากชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

1. กำหนดประชากรและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮาระดับชั้นต้น (เล่ม 1 ระหว่างบทที่4-6) จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รามคำแหง สยามกลการบิกชีติวานนท์ และสยามกลการบิกชี ลำลูกกา

1.2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนหลักสูตรไวโอลินของยามาฮาระดับชั้นต้น (เล่ม 1 ระหว่างบทที่ 4-6) ช่วงอายุ 10 -15 ปี จำนวน 5 โรงเรียน ได้แก่ สยามกลการสำนักงานใหญ่ สยามกลการรังสิต สยามกลการเดอะมอลล์ 3 รามคำแหง สยามกลการบิกชีติวานนท์ และสยามกลการบิกชี ลำลูกกา โดยคัดเลือกโรงเรียนละ 4 คน รวมจำนวนทั้งหมด 20 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 10 คน โดยแบ่งออกเป็น โรงเรียนละ 2 คน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

2.1. ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินสำหรับนักเรียน โรงเรียนดนตรี สยามกลการระดับชั้นต้น

2.2. ชุดการสอนไวโอลินตามแนวของยามาฮ่า

2.3. บทเพลงโซลเฟจทั้ง 6 บทเพลง

2.4. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

2.5. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน

โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 กำหนดเนื้อหาสาระของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 3 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 4 นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหา การจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจากนั้นนำไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

ขั้นที่ 6 นำผลที่ได้จากการไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

3. ขั้นเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่างทดสอบทักษะการเล่นไวโอลินในบทเพลง Suite BWV.822 โดยผู้วิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนน

ขั้นตอนที่ 2 ระหว่างการทดลอง

1) ดำเนินการสอนกลุ่มทดลองโดยใช้ชุดการสอนโซลเฟจฯ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และสอนกลุ่มควบคุมโดยใช้แผนการสอนไวโอลินแบบปกติ จำนวน 8 แผน แผนละ 60 นาที สัปดาห์ละ 1 แผน โดยสอนทุกวันอาทิตย์ เดือนมกราคม 2553

2) ระหว่างการทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ขั้นตอนที่ 3 หลังการทดลอง

กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม บรรเลงบทเพลงที่ได้เรียนระหว่างการทดลองคือบทเพลง Suite BWV.822 โดยผู้วิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 2 ท่านเป็นผู้ให้คะแนน นอกจากนี้มีการอัดวิดีโอทัศนไว้เพื่อเป็นการตรวจสอบความแม่นยำในการให้คะแนน

4. ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลอง โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียงก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบและความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียงหลังการทดลองระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง กับนักเรียนกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบและความเรียง

5. สรุป อภิปรายผลและนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

ผลการทดลองเรื่องการพัฒนาชุดการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮาสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

- ประกอบด้วย
1. บทเพลงโซลเฟจ จำนวน 6 บทเพลง
  2. แผนการสอนโซลเฟจ จำนวน 8 แผน
  3. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินก่อน และหลังเรียน
  4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน

1. บทเพลงโซลเฟจ จำนวน 6 บทเพลง

Pre Solfege1, 2 ใช้ในการเตรียมความพร้อมด้านระดับเสียง และจังหวะ และให้เตรียมความพร้อมในการใช้เสียงร้องเพลงที่ถูกต้อง หรือออร์มเสียงก่อนการร้อง

Solfege1, 2, 3, 4 ใช้สอนทั้ง 4 ด้าน (ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง ด้านความดังของเสียง) สัปดาห์ที่ 1-4 เน้นระดับเสียง จังหวะ เป็นอันดับแรก จากนั้นสัปดาห์ที่ 5-8 จึงค่อยเน้นด้านลักษณะของเสียง และความดังของเสียงในลำดับต่อมา ซึ่งเป็นการจัดเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก

2. แผนการสอนโซลเฟจ จำนวน 8 แผน ประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

- 1) หัวข้อแผนการสอน เป็นส่วนแรกของแผนการสอน และเป็นส่วนที่บอกรายละเอียดเบื้องต้น ตั้งแต่สัปดาห์ และวันที่ และชื่อเรื่องของแผนการสอน
- 2) แนวคิด เป็นรูปแบบความคิด โดยประมวลเป็นความคิดรวบยอดให้สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดใช้เป็นประโยชน์สรุปลักษณะเด่นของเนื้อหา โดยใช้ภาษาเขียนที่สั้นกระชับรัดกุม ชัดเจน เพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้สอนได้ง่าย
- 3) วัตถุประสงค์ ระบุว่าผู้สอนสามารถประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างไร โดยสังเกตจากพฤติกรรม การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมในการเรียนการสอนต่างๆ ในแผนนั้นๆ ในการเขียนวัตถุประสงค์ควรเขียนหรือระบุเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้เรียนที่ชัดเจน หรือสัมผัสได้ เช่น การฟัง การร้อง การเล่น หรือการตอบจังหวะ เป็นต้น
- 4) เนื้อหา ควรเขียนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องของความหมายในเรื่องที่สอน และควรพิจารณาถึงองค์ประกอบ สำคัญๆของเนื้อหาในเรื่องที่สอนนั้นๆ นอกจากนี้ควรมีการยกตัวอย่างที่ชัดเจน เช่น โน้ตเพลงต่างๆ ทั้ง โซลเฟจ บทเพลง (Repertoire) บันไดเสียง (Scale)
- 5) กิจกรรมการเรียน ระบุออกเป็น 3 ชั้นคือ

5.1) ขั้นนำ คือ การเตรียมความพร้อมนักเรียนกับการเล่นไวโอลิน เป็นการทบทวนเนื้อหาของครั้งก่อน และเตรียมความรู้พื้นฐานของแผนนั้นๆ จากนั้น

5.2) ขั้นสอน ประกอบด้วย 3 เนื้อหา คือ

1) บันไดเสียง (การเล่นไวโอลิน)

2) โซลเฟจ และแบบฝึกหัด (การร้องโซลเฟจ และการเล่นไวโอลิน)

3) บทเพลง Suite Bwv.822 (การร้องโซลเฟจ และการเล่นไวโอลิน)

5.3) ขั้นสรุป คือการสรุปการเนื้อหาการเรียนของแต่ละสัปดาห์ โดยผู้สอนแนะนำวิธีฝึกซ้อมบทเพลงร้อง และเล่นบทเพลงต่างๆ รวมทั้งประเมินผลจากแบบสังเกตระหว่างเรียน

6) สื่อ โดยระบุสื่ออุปกรณ์ต่างๆอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ซีดีเพลง โน้ตเพลงโซลเฟจ

7) การประเมินผลเป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทักษะตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยประเมินจากการสังเกตระหว่างเรียน และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

8) หมายเหตุ ผู้วิจัยทำการจดบันทึกสิ่งต่างๆระหว่างสอน หรือหลังการสอนในแต่ละชั่วโมง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้สอน อาจเป็นปัญหาที่พบระหว่างการเรียนการสอน และแนวทางในการแก้ไขปัญหา การปรับปรุง พัฒนาต่าง ๆ สิ่งต่างๆที่พบอาจเป็นด้านผู้เรียน (พฤติกรรม)เพื่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับครั้งต่อ ๆ ไปให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

เป็นการวัดด้านทักษะการเล่นไวโอลินในองค์ประกอบต่างๆ ใน 4 ด้านก่อน และหลังเรียน คือ

3.1. ความสามารถด้านการควบคุมระดับเสียง

3.2. ความสามารถด้านการควบคุมจังหวะ

3.3. ความสามารถด้านการควบคุมลักษณะของเสียง

3.4. ความสามารถด้านการควบคุมความดังของเสียง

4. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียน

เป็นเครื่องมือช่วยวัดพัฒนาการด้านทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนในวิจัยนี้ ได้จัดการวัดประเมินการสังเกตเป็นรายบุคคล ต่อสัปดาห์การเรียนโดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละแผน ซึ่งในงานวิจัยนี้ใช้การสังเกตทางอ้อม ทั้งนี้มีหัวข้อในการสังเกต คือ การร้อง เล่น และด้านพฤติกรรมกรเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ใน 4 ด้าน (ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง ด้านความดังของเสียง) จากการทดลองใช้ชุดการสอนโซลเฟจ ประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test โดยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1) ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันแต่หลังจากที่ได้รับการทดลองแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน ของกลุ่มทดลอง ($M = 2.56, SD = 0.14$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 2.18, SD = 0.17$)

2) ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านระดับเสียง ไม่แตกต่างกันแต่หลังจากที่ได้รับการทดลองแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ของกลุ่มทดลอง ($M = 2.56, SD = 0.35$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 1.43, SD = 0.41$)

3) ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านจังหวะ ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านจังหวะ ไม่แตกต่างกันแต่หลังจากที่ได้รับการทดลองแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านจังหวะระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านจังหวะของกลุ่มทดลอง ($M = 2.53, SD = 0.28$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 2.00, SD = 0.38$)

4) ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านลักษณะของเสียง ก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านลักษณะของเสียง ไม่แตกต่างกันแต่หลังจากที่ได้รับการทดลองแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านลักษณะของเสียง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านลักษณะของเสียง ของกลุ่มทดลอง ($M = 2.57, SD = 0.32$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 2.00, SD = 0.38$)

5) ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านความดังของเสียงก่อนการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านความดังของเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ($M = 1.67, SD = 0.38$) สูงกว่ากลุ่มทดลอง ($M = 1.33, SD = 0.56$) แต่หลังจากที่ได้รับการทดลองแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้าน

ความดังของเสียงระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านความดังของเสียงของกลุ่มทดลอง ($M = 2.53, SD = 0.32$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ($M = 2.13, SD = 0.39$)

การอภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮาสำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายโดยผู้วิจัยขอนำเสนอเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ใน 4 ด้าน (ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง ด้านความดังของเสียง) จากการทดลองใช้ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

ตอนที่ 3 การประยุกต์ใช้ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

ตอนที่ 4 การอภิปรายในสิ่งที่ค้นพบเพิ่มเติม

ในส่วนต่อไปเป็นการนำเสนอรายละเอียดของการอภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

จากการพัฒนาชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น ประกอบไปด้วย 1) บทเพลงโซลเฟจ จำนวน 6 บทเพลง 2) แผนการสอนโซลเฟจ จำนวน 8 แผน 3) แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินก่อน และหลังเรียน และ 4) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนระหว่างเรียน

ก่อนการสร้างบทเพลงโซลเฟจทั้ง 6 บทนี้ได้มีการนำบทเพลง Suite BWV.822 มาวิเคราะห์เพื่อเป็นพื้นฐาน และเป็นหลักในการสร้างโซลเฟจทั้ง 6 บทเพลง จากการวิเคราะห์ในด้านต่างๆ

1. ระดับเสียง วิเคราะห์ถึงบันไดเสียง ช่วงเสียง โน้ตที่ซ้ำมากที่สุด และหาโน้ตนอกคีย์
2. จังหวะ วิเคราะห์ถึงอัตราความเร็ว รูปแบบจังหวะที่พบในบทเพลง 3. ลักษณะของเสียงต่างๆ วิเคราะห์ถึงเสียงสั้น เสียงยาว และการเชื่อมเสียง 4. ความดังของเสียง วิเคราะห์เครื่องหมายควบคุมเสียง ดัง เบา ค่อย ๆ ดังขึ้น และค่อย ๆ เบาลง จากนั้นจึงพัฒนาเป็นโซลเฟจทั้ง 6 บท เพื่อประกอบแผนการสอนโซลเฟจ โดยนำบทเพลงโซลเฟจทั้ง 6 บทมาใช้ในการร้องโซลเฟจ และเป็น

แบบฝึกหัดให้กับนักเรียนด้วย แผนการสอนโซลเฟจฯ นี้ประกอบด้วย 3 ชั้น คือ ชั้นนำ ชั้นสอน และชั้นสรุป โดยมี 3 เนื้อหาที่สำคัญของยามาฮา คือ บันไดเสียง แบบฝึกหัด และบทเพลง ใน 1 ชั่วโมง โดยมีการนำแบบฝึกโซลเฟจที่สร้างขึ้นใช้ในแบบฝึกหัด และบทเพลง Suite BWV.822 นอกจากนี้ให้นักเรียนได้เล่น ยังสามารถเป็นบทเพลงโซลเฟจให้กับนักเรียนได้ เนื่องจากก่อนการเล่นบทเพลง Suite BWV.822 นักเรียนจำเป็นต้องร้องโน้ตอย่างถูกต้องก่อนเสมอ (Yamaha, 1995) ในชั้นสรุป มีการประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างเรียน โดยการเขียนสรุปหรือเช็คเครื่องหมายลงในช่องของผลนักเรียนรายบุคคล ทั้งนี้ในส่วนของผู้สอนสามารถบันทึกในหมายเหตุ ของท้ายแผนการสอน

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน ใน 4 ด้าน (ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง ด้านความดังของเสียง) จากการทดลองใช้ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

ในส่วนนี้ผู้วิจัยขอนำเสนอเป็น 5 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน ส่วนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านจังหวะ ส่วนที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านลักษณะของเสียง ส่วนที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินความดังของเสียง

ส่วนที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน สูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่า การเรียนด้วยชุดการสอนโซลเฟจฯ ช่วยพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้าน มากกว่าการเรียนไวโอลินตามแนวของยามาฮาเพียงอย่างเดียว เนื่องจากการจัดกิจกรรมของการเรียนด้วยชุดการสอนโซลเฟจฯ นั้นมีทักษะต่าง ๆ หลากหลาย ทั้งการฟัง การร้อง และการเล่น โดยเน้นใน 4 ด้าน คือ เน้นด้านระดับเสียง เน้นด้านจังหวะ เน้นด้านลักษณะของเสียง และเน้นด้านความดังของเสียงจึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินใน 4 ด้านสูงกว่ากลุ่มทดลอง

ส่วนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านระดับเสียง พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยในด้านระดับเสียงไม่แตกต่างกัน ซึ่งหลังการทดลอง 8 สัปดาห์ ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านระดับเสียงเพิ่มขึ้นทั้งสองกลุ่ม อย่างไรก็ตามกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านระดับเสียงสูงกว่ากลุ่มควบคุม จากการสังเกตพบว่าในระยะแรกนักเรียนส่วนมากมีการใช้สติ๊กเกอร์ติดเพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการกดนิ้วทำให้นักเรียนไม่สามารถฟังด้านระดับเสียงได้อย่างถูกต้อง และนักเรียนส่วนมากที่ไม่ได้มองนิ้ว และสติ๊กเกอร์จึงเล่นไม่ถูกต้องตรงตามระดับเสียง ซึ่งจากการสังเกตนักเรียนส่วนมากเล่นเสียงเพี้ยนต่ำเนื่องจากนักเรียนไม่มีการฝึกการยึดกล้ามเนื้อนิ้วมือเพื่อให้นิ้วมือยึดขยายออกไปได้ นอกจากนี้ด้าน

ระดับเสียงเมื่อนักเรียนกดนิ้ว 4 (นิ้วก้อย) เสียงต่ำกว่าระดับเสียงที่ถูกต้องด้วย ระหว่างการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนร้องโซลเฟจที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น นักเรียนส่วนมากสามารถร้องได้ถูกต้องตรงตามระดับเสียง แต่ในระยะ 1-2 สัปดาห์แรก นักเรียนยังขาดความมั่นใจในการร้องเพลงซึ่งนักเรียนแสดงออก โดยการร้องเสียงเบา ผู้วิจัยได้ใช้ ซีดี เป็นเครื่องดนตรีที่ให้นักเรียนได้ฟังระดับเสียงที่ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามครูผู้สอนจำเป็นต้องร้องเพลงให้ถูกต้องตรงตามระดับเสียง เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ทั้งนี้การร้องโซลเฟจกับการกดนิ้วบนไวโอลินควบคู่กันไปช่วยให้นักเรียนใช้นิ้วต่างๆในบทเพลงได้คล่อง (Solfege Fingering) และเป็นวิธีที่ง่ายกับการเรียนการสอนมากขึ้น

ส่วนที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านจังหวะ พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านจังหวะก่อนเรียนสูงกว่าในด้านอื่นๆ หลังการทดลองพบว่านักเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ด้านจังหวะที่สูงขึ้นทั้งสองกลุ่ม โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยที่สูงกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอนโซลเฟจฯ นี้ได้มีการฝึกพัฒนาทักษะด้านจังหวะการควบคุมของแขนขาที่ในการวิจัยเรียกว่า (Solfege Rhythmic Bowing) โดยนักเรียนได้ฝึกการควบคุมคันชัก สัดส่วนของคันชักที่ถูกต้อง และการควบคุมความเร็วของคันชักกับอัตราจังหวะในโน้ตต่าง ๆ ทั้งนี้การเรียนด้วยวิธีปกติก็สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านจังหวะได้เช่นกัน แต่อาจต้องใช้ระยะเวลาในการเรียนการสอนมาก ซึ่งหากใช้วิธีขั้นตอน Solfege Rhythmic Bowing จะส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องจังหวะที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับแขนขาได้ดี และเป็นการประหยัดเวลาในการเรียนการสอนด้านจังหวะด้วย

ส่วนที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านลักษณะของเสียง พบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านลักษณะของเสียงอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง นักเรียนทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองไม่มีการเล่นโน้ตสั้น ยาว ได้อย่างถูกต้องที่ระบุในโน้ต การเล่นโน้ตสั้นเป็นสิ่งที่ยากสำหรับนักเรียนในระดับชั้นต้น เนื่องจากนักเรียนไม่เกิดการเรียนรู้ทักษะการเล่น และการควบคุมแขน การใช้สัดส่วนของคันชัก และการใช้น้ำหนักของแขน ซึ่งจากการประเมินผลหลังเรียนพบว่านักเรียนทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านลักษณะของเสียงที่เพิ่มขึ้น และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม โดยกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอนโซลเฟจฯ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม เนื่องจากนักเรียนกลุ่มทดลองได้ฝึกทักษะต่างๆเหล่านี้พร้อมกับการร้องโซลเฟจ ในด้านลักษณะของเสียงสั้น ยาว และเชื่อมเสียง ในชุดการสอนโซลเฟจฯ จึงทำให้กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นลักษณะของเสียงสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ส่วนที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินความดังของเสียง พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินด้านความดังของเสียงอยู่ในเกณฑ์ควรปรับปรุง หมายความว่านักเรียนทั้งกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองขาดทักษะการเล่นไวโอลินด้านความดังของเสียงโดยนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่มีการควบคุมความดัง และเบา ซึ่งหลังการทดลองทั้งกลุ่มควบคุม

และกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านความดังของเสียงสูงขึ้นทั้งสองกลุ่ม ทั้งนี้ กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดการสอนโซลเฟจมีค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นด้านความดังของเสียงสูงกว่ากลุ่มควบคุมเนื่องจากการเรียนรู้ 1. น้ำหนักของแขนขา 2. การใช้สัดส่วนของคันทักกับความดังของเสียง (ดั่ง เบา) โดยใช้การร้องโซลเฟจเน้นด้านลักษณะของเสียง (ดั่ง เบา) กับน้ำหนักของแขนขา และการใช้สัดส่วนของคันทัก (โคนคันทัก เต็มคันทัก ปลายคันทัก) ทั้งนี้ผลสัมฤทธิ์ด้านความดังของเสียงของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองก่อน และหลังใช้ชุดการสอน โซลเฟจฯ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งสองกลุ่ม

ตอนที่ 3 การประยุกต์ใช้ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของ ยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดบทเพลงที่ใช้เป็นหลักสำหรับการเรียนการสอน โดยเพลงดังกล่าวจะต้องมีองค์ประกอบดนตรีครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง

2. วิเคราะห์บทเพลงที่ต้องการใช้ในด้านต่อไปนี้ คือ

2.1. ด้านระดับเสียง	บันไดเสียง, ช่วงเสียง, โน้ตที่ซ้ำมากที่สุด, โน้ตนอกคีย์
2.2. ด้านจังหวะ	อัตราความเร็ว, รูปแบบจังหวะ
2.3. ด้านลักษณะของเสียง	โน้ตสั้น, ยาว, เชื่อมเสียง
2.4. ด้านความดังของเสียง	ดั่ง, เบา, ค่อย ๆ ดั่งขึ้น, ค่อย ๆ เบาลง

3. สร้างบทเพลงโซลเฟจโดยคำนึงถึงเนื้อหาที่วิเคราะห์

4. นำบทเพลงโซลเฟจที่สร้างขึ้น และบทเพลงที่ใช้สอนมาประกอบกับแผนการสอนโซลเฟจฯ

ตอนที่ 4 การอภิปรายในสิ่งที่ค้นพบเพิ่มเติม

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินสูงขึ้นใน 4 ด้าน คือ ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียงเนื่องจาก การเรียนด้วยชุดการสอนโซลเฟจฯ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ซึ่งมีสิ่งที่ค้นพบเพิ่มเติม ดังนี้ 1) สำหรับการสอนร้องโซลเฟจนี้จะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้เรียนในแต่ละวันเป็นสิ่งสำคัญ ผู้เรียนที่มีสมาธิและมีทักษะการฟังสูงย่อมสามารถฟัง โดยผ่านกระบวนการคิดซึ่งสามารถถ่ายทอดเสียงที่ถูกต้องผ่านเสียงร้องได้เป็นอย่างดี ตลอดจนทำให้ทักษะการเล่นไวโอลินในด้านต่างๆ คือ ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียงเป็นไปอย่างคล่องแคล่ว และเป็นธรรมชาติซึ่งเป็นผลมาจากการร้องโซลเฟจ แต่ทั้งนี้ครูควรตระหนักเสมอว่าความพร้อมของนักเรียนที่ไม่เท่ากัน และสมาธิของผู้เรียนที่มีไม่มากนัก ครูควรปรับกิจกรรมให้เหมาะสม กล่าวคือ ครูควรจัดกิจกรรมให้การร้องโซลเฟจ การเล่นไวโอลินที่หลากหลาย ปรับเปลี่ยนเทคนิค วิธีการใหม่เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจในกิจกรรมการเรียนตลอดเวลา ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, (2551ข)

2) นอกจากนี้จากการวิจัยพบว่าช่วงสมาธิของนักเรียนที่ดีที่สุดอยู่ในช่วง 5-10 นาทีแรก ของชั่วโมงเรียน ดังนั้นควรสอนเนื้อหาการร้องโซลเฟจให้กับนักเรียน เนื่องจากนักเรียนยังมีความตั้งใจ มีสมาธิ และความสนใจมากในขณะนั้นเพื่อให้นักเรียนเกิดการรับรู้เนื้อหาที่ผู้สอนต้องการถ่ายทอด ในชั่วโมงเรียนนั้นๆ ได้มากที่สุด 3) การสอนเรื่องจังหวะนั้นควรเน้นการเคลื่อนไหวที่แขนขาเป็นหลัก เนื่องจากแขนขาเป็นการเคลื่อนไหวของคัมซึกขึ้น และลง ควบคุมช้า เร็วของจังหวะ ให้สอดคล้องกับความช้า เร็วของการเคลื่อนไหวของแขนด้วย ในการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนโซลเฟจนี้ผู้วิจัยจึงได้นำการร้องโซลเฟจมาประกอบกับการเคลื่อนไหวของแขนขาของการใช้คัมซึกเพื่อเน้นด้านจังหวะที่ถูกต้อง มีอัตราความเร็วคงที่ ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยเรียกว่า (Solfege Rhythmic Bowing) 4) การสอนโซลเฟจควรสอนทีละขั้น จากง่ายไปยาก หลักการนี้คือ การเรียนจากส่วนย่อยไปสู่ส่วนใหญ่ (Choksy, 1998) เพื่อมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เน้นเนื้อหาทีละด้าน ทำให้การเรียนดนตรีเกิดความง่าย และเกิดความสนุกสนานกับการเรียนเนื่องจากกิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างมีระบบระเบียบเป็นขั้นเป็นตอน ฌรุทซ์ สุทธิจิตต์, (2551ก) และ 5) การพัฒนาการเคลื่อนไหวร่างกายของนิ้วมือซ้าย (Solfege Fingering) โดย 2 วิธีนี้ใช้ประกอบการร้องเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเข้าใจในทักษะการเล่นทั้ง 4 ด้านดังกล่าวข้างต้น ได้ดีขึ้น และเป็นการประหยัดเวลา ในการเรียนการสอนอีกด้วย นอกจากนี้จากการสังเกตพบว่านักเรียนเกิดความสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นด้วยในการจัดการเรียนทักษะดนตรีด้วยชุดการสอนโซลเฟจฯ ประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮาเป็นการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนพัฒนาทักษะด้านการฟัง โดยผ่านกระบวนการร้อง โดยเน้นหลักสำคัญใน 4 ด้าน คือ ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียงเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเล่นไวโอลินในด้านต่างๆ ที่สูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล กมลาศน์, (2521) และ พิมลพรรณ เกษมณูกุลฤกษ์, (2549)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ผู้สอนควรสร้างบทเพลงร้องโซลเฟจที่สอดคล้องกับบทเพลงบรรเลงเครื่องดนตรีทั้งบันไดเสียง ขึ้นคู่เสียง รูปแบบของจังหวะ ลักษณะของเสียง เพื่อเป็นการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของบทเพลงร้องในการเรียนรู้ทักษะการเล่นไวโอลินดนตรีในแต่ละด้าน ทั้งนี้เป็นการสร้างการเรียนรู้ทักษะให้สนุกและง่ายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด
2. ผู้สอนควรเน้นให้นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนโซลเฟจฝึกซ้อมการร้องโซลเฟจอย่างสม่ำเสมอ
3. ในระดับชั้นต้นนั้นการร้องโซลเฟจตามแนวของยามาฮานั้นจำเป็นต้องมีดนตรีประกอบ (Accompaniment) เพื่อช่วยในการควบคุมจังหวะให้กับนักเรียน และเพื่อให้นักเรียนได้ฟังเสียงประสานซึ่งจะช่วยให้นักเรียนในระดับชั้นต้นได้ฟัง และร้องโซลเฟจ อย่างง่ายขึ้น และในระดับ

ชั้นสูงเมื่อนักเรียนเกิดความแม่นยำในจังหวะ ระดับเสียง ลักษณะของเสียง ความดังของเสียง ต่างๆ ผู้สอนก็สามารถให้นักเรียนร้องโดยไม่ต้องใช้ดนตรีประกอบ

4. หลังจากที่ได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของทักษะการเล่นไวโอลินในด้านต่างๆ ควรมีการแสดงผลงาน (แสดงคอนเสิร์ต) ของนักเรียน รวมถึงการรวมวงร้องบทเพลง โซลเฟจที่ได้เรียนจากชุดการสอน เพื่อเป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และแสดงถึงความสามารถด้านการเล่นไวโอลิน และการร้อง

5. บทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนด้วยชุดการสอน โซลเฟจจะมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะให้กับนักเรียน ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องเป็นผู้ที่สามารถร้องเพลงได้อย่างถูกต้องตรงตามระดับเสียง และไพเราะครูผู้สอนควรร้องโซลเฟจโดยเน้นจังหวะ ลักษณะของเสียง ความดังของเสียง ให้ชัดเจน และเหมือนกันทุกครั้งที่ร้อง ซึ่งสามารถเป็นแบบอย่าง (ตัวแบบ) เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี ดึงดูดความสนใจให้นักเรียนเกิดความรู้สึกรักอยากร้อง โซลเฟจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียน นอกจากนี้ยังให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ อีกทั้งยังทำให้การเรียนการสอนโซลเฟจเป็นไปอย่างสนุกสนาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยนี้หากแต่มีข้อจำกัดด้านเวลาจึงทำให้ควรมีการศึกษาผลของการสอนด้วยชุดการสอนโซลเฟจฯ โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการฟัง การร้อง และการอ่านโน้ตของนักเรียน และหากมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ระดับต่างๆ กับความพึงพอใจในการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนโซลเฟจฯ จะทำให้สามารถสร้างความมั่นใจให้กับผู้สอน และพัฒนาการสอนโซลเฟจในครั้งต่อไป

2. ควรมีการศึกษาผลของการสอนด้วยชุดการสอนโซลเฟจในการเรียนการสอนดนตรีอื่นๆ เช่น ฟลูท โอโบ คลาริเน็ต หรือ ทรัมเปต เป็นต้น เนื่องจากเครื่องดนตรีดังกล่าวเป็นเครื่องดนตรีที่ผู้เล่นจำเป็นต้องใช้ทักษะด้านการฟังอย่างละเอียดอ่อน เพื่อผลิตเสียงให้ได้ตรงตามระดับเสียงที่ถูกต้อง ซึ่งแตกต่างจากเครื่องดนตรีบางประเภทที่ผลิตเสียงได้ตรงตามระดับเสียงที่ถูกต้องได้อย่างง่าย เช่น เครื่องดนตรีประเภท เปียโน คีย์บอร์ด ฮาร์พ ไซโลโฟน มาริมบา

3. สำหรับการวิจัยที่ใช้กับการสอนดนตรีในระดับชั้นสูง ผู้วิจัยสามารถพัฒนาการร้องโซลเฟจของนักเรียนโดยเน้นการร้องเพื่อพัฒนาเสียงประสาน ในคอร์ดเมอร์เจอร์ ไมเนอร์ ดิมินิชท์ และออกเมนเทด โดยผู้เรียนจะเป็นผู้ร้องโน้ตตัวที่ 1 3 5 หลังจากได้ฟังเสียงคอร์ดจากเปียโนของครู กิจกรรมดังกล่าวจะสามารถทำให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของโน้ตในคอร์ดนั้นๆ และยังสามารถผลิตเสียงดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กริช เมฆรา. อาจารย์ไวโอลินมหาวิทยาลัยพายัพ. สัมภาษณ์, 30 กันยายน 2552

กาญจนา เกียรประวัติ. (2537). *วิธีการสอนทั่วไปและทักษะการสอน*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

กุมารี สุวรรณสิงห์. (2542). *การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด1(ศ029) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนหนองไผ่ จ. เพชรบูรณ์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

จารุวรรณ สุริยวรรณ. (2549). *แนวทางการสอนดนตรี*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี: โรงพิมพ์ทริปเพิ้ลกรุ๊ป.

จุฑารัตน์ มณีวัลย์. (2551). *การสอนสอดทักษะด้านทำนองในหลักสูตรเปียโนระดับชั้นต้นของสำนักพิมพ์อัลเฟรด : กรณีศึกษาโรงเรียนดนตรีปิ่นนคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ชัยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2520). *เทคนิคการวัดผล*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.

ชัยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2523). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2522). *หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2537). *หลักการของโคคายสู่การปฏิบัติ: วิธีการด้านดนตรีศึกษาโดยการสอนแบบโคคาย*. พิมพ์ครั้งที่ 1. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2545). *สาระดนตรีศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2551ก). *ดนตรีศึกษา: หลักการและสาระสำคัญ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2551ข). *จิตวิทยาการสอนคนตรี*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2543). *พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2547). *สังคีตลักษณ์และการวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2541). *การสอนคนตรีสำหรับเด็กตามแนวของโคโค*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2547). *เพลงแบบโคคาย*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธีรยุทธ์ เสนิงค์ ณ อุชยาและคณะ. (2545). *เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพครู*. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นนทนันท์ เชื้อพลากิจ. (2551). *การสร้างชุดการสอนเปียโนสำหรับนักเรียนในระดับชั้นต้นตอนปลายโดยเน้นการพัฒนาทักษะการจำบทเพลงเปียโนตามหลักทฤษฎี Yvonne Enoch*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2519). *นวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เนส
- บัญชา นิยมแก้ว. 2540). *การพัฒนาแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บุญเกื้อ ควรวาเวช. (2530). *นวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวิริยาสัน.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2004). *ปัจจัยที่ส่งผลกับนักเรียนไวโอลิน*. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปิยมาภรณ์ สบายแท้. (2545). *การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากลพื้นฐานผ่าน ทักษะขับร้องประสานเสียง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

- พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล. (2535). *ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานตามแนวคิดของ Kodaly ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ บุญญวงษ์. พนักงานฝ่ายบริหาร โรงเรียนดนตรีสยามกลการ. *สัมภาษณ์*, 27 กันยายน 2552.
- พิมลพรรณ เกษมนกุลฤกษ์. (2549). *การศึกษาการสอน โสตทักษะของครูผู้สอนสำหรับนักเรียน เปียโนระดับชั้นต้น กรณีศึกษาโรงเรียนดนตรีสยามกลการบางนา จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรกิต วัชเชษฐ. (2540). *ชุดการสอน หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ การผลิตและการใช้* ขอนแก่น
- วิมล กมลลาสน์. (2551). *การศึกษาการจัดการเรียนการสอนการฝึก โสตประสาท กรณีศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมชาย อเมธี. (2532). *ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- สุพจน์ ยุคลธวงศ์. (2540). *การพัฒนาชุดการสอนไวโอลินตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษ์การ สำหรับนิสิตนักศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาไวโอลินเป็นวิชาเอก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ วัชโรภณ. ผู้จัดการทั่วไปสถาบันดนตรียามาฮา. *สัมภาษณ์*, 28 กันยายน 2552.
- อดิพร ศงสภาค. (2552). *เอกสารการอบรมครู หลักสูตร New Junior Music Course*.
- อ้อมพร โฉมวิเศษ. (2551). *เรียนดนตรีด้วยความรัก*. *วารสารเดอะไวโอลินแอนด์เปียโน*. 1(4):26-30.

ภาษาอังกฤษ

- Auer, L. (1980). *Violin playing as I teach it (3rd ed.)*. New York: Dover Publications.
- Choksy, L. (1991). *Teaching Music Effectively in the Elementary School*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Choksy, L. (1998). *The Kodaly Method 1: Comprehensive Music Education*. United States of America: Prentice-Hall.

- Daun, J. (1973). *Individualized Instruction Programs and Materials*. New Jersey: Education Technology Publication.
- De, B. (1858). *Method de violin*. Paris: (n.p.)
- Farga, F. (1951). *Violin and violinists*. London: The Camelot Press.
- Fischer, C. (1926). *Leopold Auer: Graded course of violin playing book1*. NY1: Carl Fischer.
- Fischel, M. (1933). *C.H. Hohman practical violin method*. Chaicagio, 2: M.M. Cole.
- Ginger, C. (2001). Rainbow solfège rainbow solfège. *International Journal of Music Education*. 9 (2),32
- Havas, S. (n.d.) *The Twelve Lesson Course in a New Approach to Violin Playing*. London; Bosworth.
- Kamien, R. (1988). *Music an Appreciation*. (n.p.): McGraw-Hill.
- Karpinski, S. G. (2000). *Aural Skill Acquisition*. New York: Oxford University Press.
- Kassner, C. S. (2006). *Music in Childhood*. USA.: (n.p.)
- Kemp, J. E., & Smellie, D. C. (1994). *Planning, producing, and using instructional technologies* (7th ed.). NY: HarperCollins College Publishers.
- Kiraly, Z. (2003). Solfeggio 1 a vertical ear training instruction assisted by the computer. *International Journal of Music Education*. 40 (1), 41.
- Lamb, N. (1971). *Guide to Teaching Strings*. USA.: (n.p.)
- Lehman, P. R. al., (1996). *Performance Standerds for Music Grade Pre. K-12*. Virginia: MENC.
- Martina, L. M. (2000). Developmentally appropriate practice in a Yamaha music school. *International Journal of Music Education*. 48 (4), 294-309.
- Menuhin, Y. (1971). *Violin – Six Lesson with Yehudi Menuhin*. London: Faber Music.
- Oo, T. S. (2008). *The Violin Instructional Package For Young Beginner In Myanmar*. Master's Thesis. Department of Arts Music. Graduated Studies. Mahidol University.
- Pouthas, V. (1996). The perception of time and temporal regulation of action. In I. Deliege and J. Sloboda, Eds., *Musical beginnings*. New York: Oxford University Press.
- Rowntree, D. (1981). *A Diction of Education*. London: Harper and Row Published.
- Santos, D and Ben. L. D. (2004). Contextualized improvisation in solfège class. *International Journal of Music Education*. 22 (3), 266.

- Southcott, J. E.; Hao-Chun Lee,A. (2008). Missionaries and Tonic Sol-fa music pedagogy in 19th-century China. *International Journal of Music Education*. 26 (3), 213.
- Spohr, L. (1831). *Spohr's Violin Method* (2nd ed.).
- Stanley, S. (2001). *The New Grove Dictionary Of Music And Musicians*. Vol.23. (2nd ed.). New York: Oxford University Press.
- Starr, W. (2000). *The suzuki violinist: A guide for teachers and parents (Rev. ed)*. USA: Summy-Birchard Music.
- Suzuki, S., Mills, E., Ferro, M., Suhreiber, M., Behrend, L., Jempelis, A., et al. (1973). *The Suzuki concept: A introduction to a successful method for early music education*. Berkely,CA: Diablo Press.
- Suzuki, S. (1982). *Ear Training and Violin Playing*. U.S.A.: (n.p.)
- Sz6ny, E. (1973). *Kodaly's Principles in Practice*. Hungary: (n.p.)
- Yamaha Music Foundation. (1995). *Teaching Guide 1*. Japan: (n.p.)
- Yamaha Music Foundation. (2006). *Yamaha violin Instructor's Manual*. Japan: (n.p.)

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

อาจารย์ ยงยศ แสงไพบุลย์

Co Music Director และหัวหน้าภาควิชา

Popular Music Course สถาบันดนตรียามาฮ่า

อาจารย์ นิรัต บุญญาเสวต

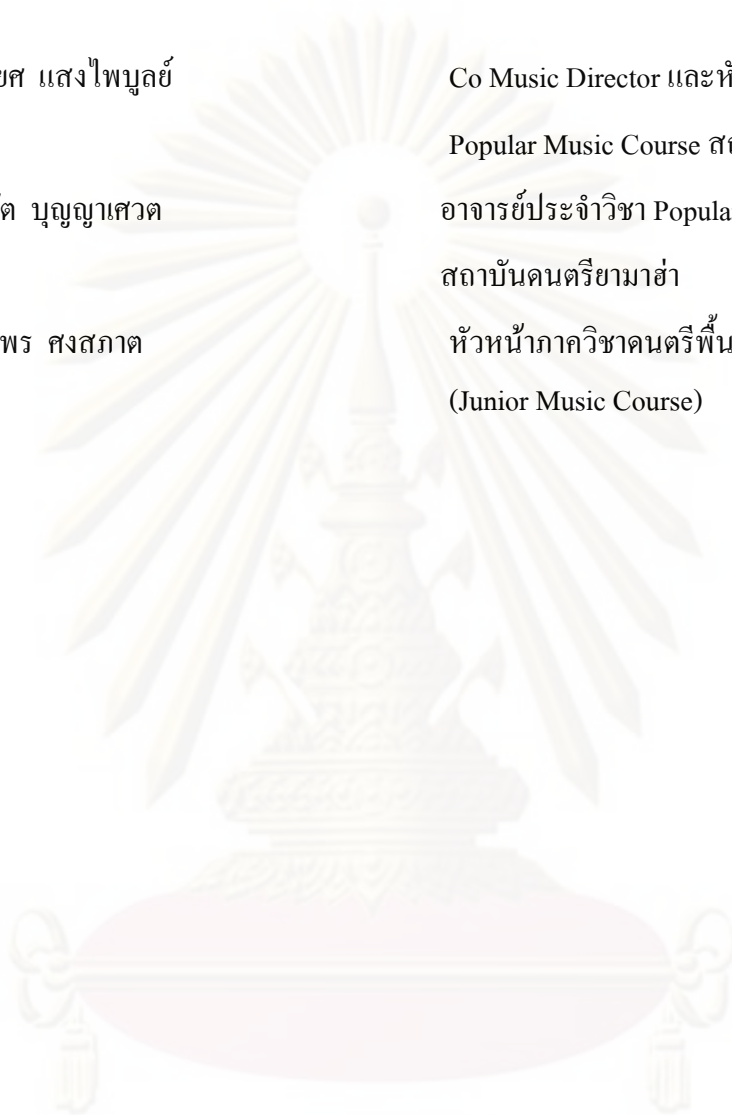
อาจารย์ประจำวิชา Popular Music Course

สถาบันดนตรียามาฮ่า

อาจารย์ อติพร ศงสภาค

หัวหน้าภาควิชาดนตรีพื้นฐานสำหรับเด็ก

(Junior Music Course)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน บทเพลง Suite BWV.822 ใช้ก่อนและหลังการทดลองเพื่อช่วยในการวัดทักษะการเล่นไวโอลิน
2. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลินแบ่งออกเป็น 4 ส่วน
  - 2.1 ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง
  - 2.2 ความสามารถในการควบคุมจังหวะ
  - 2.3 ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง
  - 2.4 ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง
3. ใน 1 ข้อมีคะแนนเต็ม 3 คะแนน รวมทั้งหมด 12 คะแนน
4. เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน เพื่อระบุการให้คะแนนในพฤติกรรมด้าน ต่างๆ อย่างชัดเจน และตรวจสอบสามารถตรวจสอบคุณภาพได้
5. ผลรวมของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเล่นไวโอลินมีไว้เพื่อรวบรวมคะแนน

จากกรรมการ 3 ท่าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

ชื่อ .....

ก่อนเรียน หลังเรียน

วันที่.....เวลา .....

อายุ .....

โรงเรียนดนตรีสยามกลการ.....

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเพียงช่องเดียว

หัวข้อ	ระดับ	Suite BWV.822	หมายเหตุ
ความสามารถในการควบคุม ระดับเสียง (Pitch)	3		
	2		
	1		
ความสามารถในการควบคุม จังหวะ (Tempo)	3		
	2		
	1		
ความสามารถในการควบคุม ลักษณะของเสียง (Articulation)	3		
	2		
	1		
ความสามารถในการควบคุม ความดังของเสียง (Dynamic)	3		
	2		
	1		
คะแนนรวม			

เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

หัวข้อ	ระดับ	Suite BWV.822
ความสามารถในการควบคุมระดับเสียง (Pitch)	3	ควบคุมระดับเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด
	2	ควบคุมระดับเสียงได้ถูกต้อง มากกว่า 50% ไม่ถูกต้องน้อยกว่า 5 ครั้ง
	1	ควบคุมระดับเสียงได้ต่ำกว่า 50% ผิด 5 ครั้งขึ้นไป
ความสามารถในการควบคุมจังหวะ (Tempo)	3	ควบคุมจังหวะได้สม่ำเสมอ และอัตราจังหวะของโน้ตถูกต้องทั้งหมด
	2	ควบคุมจังหวะได้ค่อนข้างสม่ำเสมอ และอัตราจังหวะของโน้ตไม่ถูกต้องน้อยกว่า 5 ครั้ง
	1	ควบคุมไม่สม่ำเสมอและอัตราจังหวะของโน้ตไม่ถูกต้องมากกว่า 5 ครั้ง
ความสามารถในการควบคุมลักษณะของเสียง (Articulation)	3	ควบคุมลักษณะของเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด
	2	ควบคุมลักษณะของเสียงค่อนข้างดี ไม่ถูกต้องน้อยกว่า 5 ครั้ง
	1	ควบคุมลักษณะของเสียงไม่ถูกต้องมากกว่า 5 ครั้ง
ความสามารถในการควบคุมความดังของเสียง (Dynamic)	3	ควบคุมความเข้มของของเสียงได้ถูกต้องทั้งหมด
	2	ควบคุมความดังของเสียงค่อนข้างดี ไม่ถูกต้องน้อยกว่า 5 ครั้ง
	1	ควบคุมความดังของเสียงไม่ถูกต้องมากกว่า 5 ครั้ง
คะแนนรวม		

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับดังนี้

24 – 17	A	หมายถึง	การเล่นอยู่ในระดับดีมาก
16 – 9	B	หมายถึง	การเล่นอยู่ในระดับพอใช้
8	C	หมายถึง	การเล่นอยู่ในระดับควรปรับปรุง

ผลรวมของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทักษะการเล่นไวโอลิน

ชื่อ .....

หัวข้อ	ก่อนเรียน			หลังเรียน		
	กรรมการ 1	กรรมการ 2	กรรมการ 3	กรรมการ 1	กรรมการ 2	กรรมการ 3
ความสามารถใน การควบคุม ระดับเสียง (Pitch)						
ความสามารถใน การควบคุม จังหวะ (Tempo)						
ความสามารถใน การควบคุม ลักษณะของเสียง (Articulation)						
ความสามารถ ในการควบคุม ความดังของ เสียง (Dynamic)						
รวม						

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนระหว่างการใช้ชุดการสอน

คำชี้แจง

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนใช้ระหว่างการทดลองเพื่อช่วยในการศึกษาถึงพฤติกรรมพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆ และเป็นการวัดประเมินผลระหว่างเรียนของผู้เรียน
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ
  - 2.1 ด้านทักษะการร้อง
    - 1) การร้องโซลเฟจ
    - 2) การร้องบทเพลง Suite BWV.822
  - 2.2 ด้านทักษะการเล่นไวโอลิน
    - 1) การเล่นบันไดเสียง (G Major Scale)
    - 2) การเล่นโซลเฟจ หรือแบบฝึกหัด
    - 3) การเล่นบทเพลง Suite BWV.822
  - 2.3 ด้านพฤติกรรม
    - 1) การตอบคำถาม
    - 2) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
    - 3) การฟังครูอธิบายในเนื้อหา
3. ในแต่ละข้อมีการประเมินดังนี้ คือ
  - 3 หมายถึง ดีมาก
  - 2 หมายถึง ดี
  - 1 หมายถึง พอใช้
4. เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมระหว่างการใช้ชุดการสอน เพื่อระบุการประเมินพฤติกรรมในด้านต่างๆ อย่างชัดเจน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนระหว่างการใช้ชุดการสอน
สัปดาห์ที่.....

ชื่อ .....

ครั้งที่.....

วัน..... เวลา .....

อายุ ..... ปี

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเพียงช่องเดียว

ข้อ	หัวข้อ	3	2	1	หมายเหตุ
1.	ด้านทักษะการร้อง				
	2.1 การร้องโซลเฟจ				
	2.2 การร้องบทเพลง Suite BWV.822				
2.	ด้านทักษะการเล่น				
	1.1 การเล่นบันไดเสียง (Scale)				
	1.2 การเล่นโซลเฟจ/ แบบฝึกหัด				
	1.3. การเล่นบทเพลง Suite BWV.822				
3.	ด้านพฤติกรรม				
	3.1 การตอบคำถาม				
	3.2 การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน				
	3.3 การฟังครูอธิบายในเนื้อหา				

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมการเรียนระหว่างการใช้ชุดการสอน
สัปดาห์ที่.....

ชื่อ .....

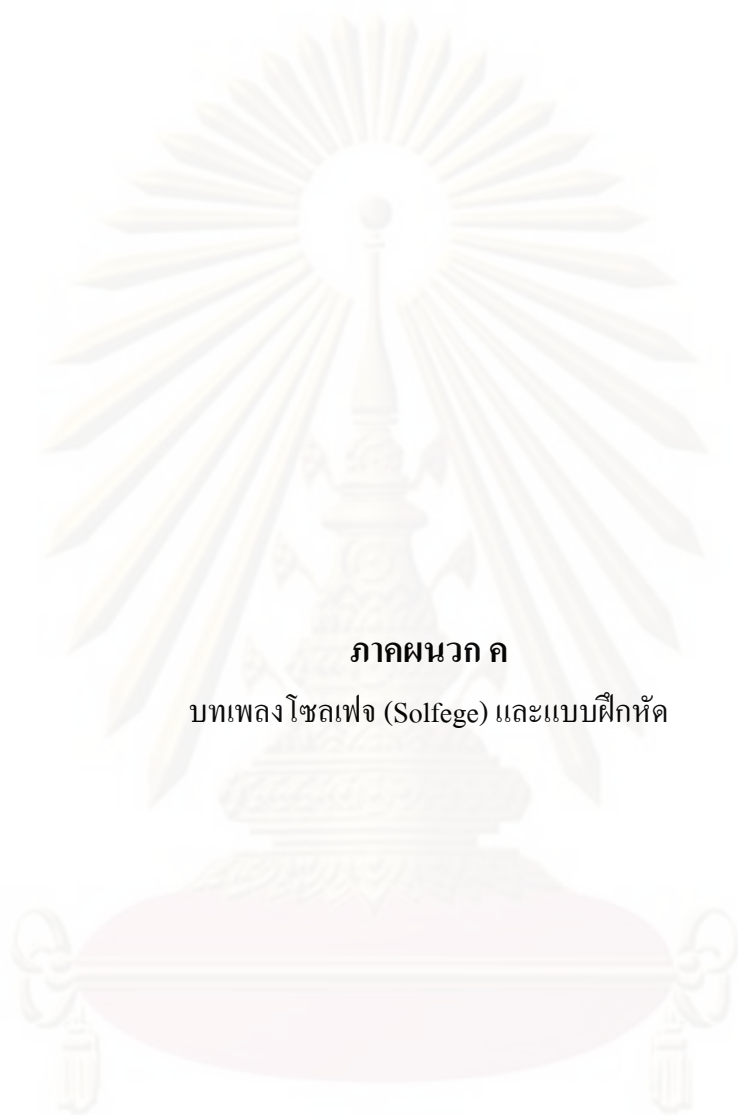
ครั้งที่.....

วัน..... เวลา .....

อายุ ..... ปี

ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนเพียงช่องเดียว

ข้อ	หัวข้อ	3	2	1
1.	ด้านทักษะการร้อง			
	2.1 การร้องโซลเฟจ	ร้องถูกต้อง ทั้งหมด	ร้องผิดไม่เกิน 3 ครั้ง	ร้องผิด มากกว่า 3 ครั้ง
	2.2 การร้องบทเพลง Suite BWV.822	ร้องถูกต้อง ทั้งหมด	ร้องผิดไม่เกิน 3 ครั้ง	ร้องผิด มากกว่า 3 ครั้ง
2.	ด้านทักษะการเล่น			
	1.1 การเล่นบันไดเสียง	เล่นถูกต้อง ทั้งหมด	เล่นผิดไม่เกิน 3 ครั้ง	เล่นผิดไม่เกิน 3 ครั้ง
	1.2 การเล่นโซลเฟจ/ แบบฝึกหัด	เล่นถูกต้อง ทั้งหมด	เล่นผิดไม่เกิน 3 ครั้ง	เล่นผิดไม่เกิน 3 ครั้ง
	1.3. การเล่นบทเพลง Suite BWV.822	เล่นถูกต้อง ทั้งหมด	เล่นผิดไม่เกิน 3 ครั้ง	เล่นผิดไม่เกิน 3 ครั้ง
3.	ด้านพฤติกรรม			
	3.1 การตอบคำถาม	สนใจตอบ คำถามทุก ครั้ง	สนใจตอบ คำถาม บางครั้ง	ไม่สนใจตอบ คำถาม
	3.2 การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	มีคำถามเมื่อ สงสัย แสดง ความ คิดเห็นกับ เพื่อน และ ครูอย่าง สม่ำเสมอ	มีคำถามเมื่อ สงสัย แสดง ความคิดเห็น กับเพื่อน และ ครูบางครั้ง	ไม่พูดคุย และ แสดงความ คิดเห็นกับ เพื่อน และครู
	3.3 การฟังครูอธิบายในเนื้อหา	ตั้งใจฟังทุก ครั้ง	ตั้งใจฟัง บางครั้ง	ไม่ค่อยสนใจ

ภาคผนวก ค

บทเพลงโซลเฟจ (Solfege) และแบบฝึกหัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทเพลงโซลเฟจ (Solfege)

Suite BWV.822

mp *cresc.* *sim*

10

17 *p* *mp* *rit in 2 time*

การร้องโซลเฟจ ด้านระดับเสียง และจังหวะ (Pitch/Tempo)

Pre Solfege 1 Nattaporn Pakalong

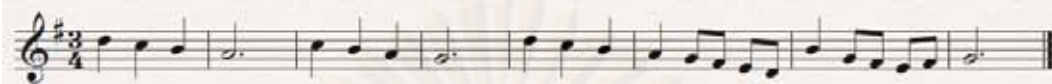
Pre Solfege 2 Nattaporn Pakalong

Solfege 1

Solfege 2

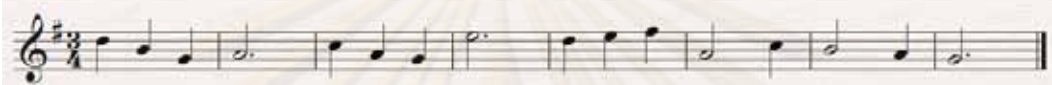

Solfege 3

Solfege 4

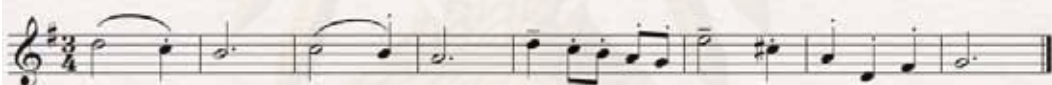
Nattaporn Pakalong

การร้องโซลเฟจ ด้านลักษณะของเสียง (Articulation)

Solfege 1

Nattaporn Pakalong

Solfege 2

Solfege 3

Solfege 4

Nattaporn Pakalong

การร้องโซลเฟจ ด้านความดังของเสียง (Dynamic)

Solfege 1 Nattaporn Pakalong

Solfege 2

Solfege 3

Solfege 4 Nattaporn Pakalong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเล่นบันไดเสียง

G Major

Musical notation for G Major in 3/4 time. The first staff shows the first seven notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter). The second staff shows the eighth note: G5 (quarter), followed by a double bar line.

Scale G Major

Nattaporn Pakalong

Musical notation for G Major in 3/4 time. The first staff shows the first seven notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter). The second staff shows the eighth note: G5 (quarter), followed by a double bar line.

G Major

Nattaporn Pakalong

Musical notation for G Major in 3/4 time. The first staff shows the first seven notes: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), D5 (quarter), E5 (quarter), F#5 (quarter). The second staff shows the eighth note: G5 (quarter), followed by a double bar line.

G Major

Nattaporn Pakalong

Musical notation for G Major in 3/4 time. The first staff shows the first seven notes with dynamic markings: *p* (piano) for G4, *mp* (mezzo-piano) for A4, *mf* (mezzo-forte) for B4, and *f* (forte) for C5, D5, E5, F#5. The second staff shows the eighth note with dynamic markings: *f* for G5, *mf* for A5, *mp* for B5, and *p* for C6, followed by a double bar line.

G Major

Nattaporn Pakalong

Musical notation for G Major in 3/4 time. The first staff shows the first seven notes with dynamic markings: *p* for G4, *f* for A4, *p* for B4, *f* for C5, *p* for D5, *f* for E5, and *p* for F#5. The second staff shows the eighth note with dynamic markings: *f* for G5, *p* for A5, *f* for B5, *p* for C6, *f* for D6, *p* for E6, *f* for F#6, and *p* for G7, followed by a double bar line.

แบบฝึกหัด ทักษะการเล่นด้านระดับเสียง และจังหวะ

Pre Exercise 1 Nattaporn Pakalong

Pre Exercise 2 Nattaporn Pakalong

Exercise 1 Nattaporn Pakalong

Exercise 2

Exercise 3

Exercise 4 Nattaporn Pakalong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฝึกหัด ทักษะการเล่นด้านลักษณะของเสียง และความดังของเสียง

Exercise 1 Nattaporn Pakalong

Exercise 2

Exercise 3

Exercise 4 Nattaporn Pakalong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

- 1) แผนการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตร ไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น
- 2) แผนการสอนไวโอลินตามแนวของยามาฮา (การจัดการเรียนรู้แบบวิธิปกติ)

ศูนย์วิทย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น

หลักการ และเหตุผล

การฝึกทักษะการร้องมีความสำคัญมากที่สุดในการเรียนการสอนดนตรีเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด จึงควรฝึกทักษะการร้องตั้งแต่เริ่มการเรียนดนตรี จนพัฒนาไปถึงขั้นสูง เนื่องจากการร้องนั้นจะช่วยฝึกฝน และพัฒนาความสามารถด้านโสตประสาท (การฟัง) ช่วยให้ผู้เรียนได้ยินเสียงที่ถูกต้องตลอดเวลา อีกทั้งยังช่วยให้เด็กได้ยินเสียงร้อง และเล่นของตัวเองได้ดียิ่งขึ้น สิ่งต่างๆเหล่านี้จะส่งผลต่อทักษะการเล่นเครื่องดนตรีในองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง โดยหลักสูตรไวโอลินของยามาฮา มีเนื้อหาสาระการเรียนการสอนไวโอลินอย่างครบถ้วน ประกอบด้วย บันไดเสียง (Scale) แบบฝึกหัด (Exercise) และบทเพลง (Repertoire) รวมไปถึงการสอนในขั้นพื้นฐาน คือ ทำทางการจับไวโอลิน การยืน เทคนิคต่างๆ เช่น การใช้คันชักในรูปแบบต่างๆ การใช้นิ้ว โดยมีคู่มือการสอนของครู ประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ เช่น วัตถุประสงค์ แผนการสอน เทคนิคการสอนในแต่ละบทเพลงต่างๆทั้งเพลงเดี่ยว (Solo) คู่ (Duet) และเป็นกลุ่ม (Ensemble) มี CD ประกอบการเรียน สำหรับการนำชุดการสอนโซลเฟจนี้สามารถพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินของนักเรียนทั้ง 4 ด้านโดยผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นคู่มือการสอนนักเรียนไวโอลิน ในการช่วยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพบรรลุถึงวัตถุประสงค์ในบทเพลงต่างๆต่อไป

จุดประสงค์ทั่วไป

1. เพื่อพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินโดยแสดงออกถึงองค์ประกอบใน 4 ด้าน คือ ด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง จากการเล่นโซลเฟจ
2. เพื่อพัฒนาทักษะการเล่นพื้นฐานของการเรียนไวโอลินไปสู่ระดับสูงต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนตามชุดการสอนแล้วนักเรียนสามารถเล่นบทเพลง Suite BWV.822 ในด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง ด้านความดังของเสียงที่ถูกต้อง

คำชี้แจงสำหรับอาจารย์

ชุดการสอนนี้สร้างสำหรับอาจารย์ผู้สอนไว้ออนไลน์ หลักสูตรของยามาฮ่าระดับชั้นต้น เพื่อใช้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนการร้องโซลเฟจ ซึ่งประกอบด้วย แนวคิด วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อประกอบการสอน การวัด และประเมินผล ซึ่งชุดการสอนจะอำนวยความสะดวกให้กับผู้สอนเป็นอย่างดี

คุณสมบัติของผู้ใช้ชุดการสอน

ผู้สอน ครูผู้สอนหลักสูตรไว้ออนไลน์ของยามาฮ่า ที่ผ่านการทดสอบโดยจากสถาบันฯ โดยใช้แผนการสอน และซีดีเพลง ครูผู้สอนต้องดำเนินกิจกรรม และประเมินผลผู้เรียนตลอดการเรียน ผู้เรียน หลักสูตรไว้ออนไลน์ของยามาฮ่า (นักเรียนไว้ออนไลน์ โรงเรียนดนตรีสยามกลการ) โดยเข้ารับการเรียนจากชุดการสอนตลอดการเรียน

รูปแบบการเรียนรู้

การเรียนรู้ใช้ระยะเวลาห่างกัน โดยทำการเรียน 8 สัปดาห์ๆละ 1 ชั่วโมง (รวม 8 ชั่วโมง)

โครงสร้างรูปแบบการเรียนชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไว้ออนไลน์ของยามาฮ่า

โครงสร้างรูปแบบการเรียนชุดการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไว้ออนไลน์ของยามาฮ่า ใช้เวลาในการเรียนทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ ประกอบด้วยการเล่นบันไดเสียง การร้องโซลเฟจ แบบฝึกหัดและการเล่นบทเพลง Suite BWV.822 ในหลักสูตรของยามาฮ่า เนื่องจากเป็นบทเพลงที่มีองค์ประกอบในด้านต่างๆ ในระดับเบื้องต้นอย่างครบถ้วน โดยผู้วิจัยได้สร้างบทเพลงโซลเฟจทั้ง 6 โดยมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับบทเพลง Suite BWV.822 จากการวิเคราะห์องค์ประกอบในด้านต่างๆ 4 ด้านอย่างครบถ้วน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะด้านการเล่นไว้ออนไลน์ ซึ่งจัดเรียงเนื้อหาการเรียนเป็น 8 สัปดาห์ คือ สัปดาห์ที่ 1-4 เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ สัปดาห์ที่ 5-8 เน้นด้านลักษณะของเสียง และความดังของเสียง โดยรายละเอียดดังนี้

**โครงการสอนโซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา
สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกลการระดับชั้นต้น**

สัปดาห์	เนื้อหา
สัปดาห์ที่ 1 (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่นบันไดเสียง G Major 2. ความรู้เรื่องบันไดเสียง และเทคนิคการร้องเพลงเบื้องต้น 3. ร้อง และเล่นแบบฝึกหัด Pre Solfege 1 4. ร้อง Suite BWV.822 ท่อน A
สัปดาห์ที่ 2 (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major 2. ทบทวนเล่นแบบฝึกหัด Pre Solfege 1 3. ทบทวนร้อง Suite BWV.822 ท่อน A 4. ความรู้เรื่องระดับเสียง (ขั้นคู่เสียง) 5. ร้อง และเล่นบันไดเสียงในขั้นคู่ 3 Pre Solfege 2 6. ร้อง และเล่นโซลเฟจที่ 1 7. เล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน A
สัปดาห์ที่ 3 (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major 2. ทบทวนเล่นแบบฝึกหัด Pre Solfege 1,2 และ โซลเฟจที่ 1 3. ทบทวนเล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน A 4. ความรู้เรื่องอัตราค่าของตัวโน้ต 5. ร้อง และเล่นบันไดเสียงในรูปแบบจังหวะ 6. ร้อง และเล่นโซลเฟจที่ 2 7. ร้องเพลง Suite BWV.822 ท่อน B
สัปดาห์ที่ 4 (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียงในรูปแบบจังหวะ 2. ทบทวนเล่นแบบฝึกหัด Pre Solfege 1/2 และ Solfege 1,2 Suite BWV.822 ท่อน A 3. ทบทวนร้องเพลง Suite BWV.822 ท่อน B 4. ความรู้เรื่องอัตราจังหวะ 3/4, จังหวะหนัก จังหวะเบา

	<ol style="list-style-type: none"> 5. ร้อง และเล่น โซลเฟจที่ 3, 4 6. เล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน B
<p>สัปดาห์ที่ 5 (เน้นด้านลักษณะของเสียง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นแบบฝึกหัด Pre Solfege ½ และ Solfege 1, 2, 3, 4 2. ทบทวนเล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน A, B 3. ความรู้เรื่องเครื่องหมายแสดงถึงลักษณะของเสียงต่างๆสำหรับการร้อง และเล่นเสียงสั้น ยาว เชื่อมเสียง (Staccato, Legato, Slur) 4. ร้อง และเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 5. ร้อง และเล่น โซลเฟจที่ 1, 2 6. ร้อง Suite BWV.822 ท่อน A, B
<p>สัปดาห์ที่ 6 (เน้นด้านลักษณะของเสียง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 2. ทบทวนเล่น โซลเฟจที่ 1, 2 3. เนื้อหาบทเพลง Suite และอธิบายความหมาย Rit in 2 time 4. ร้อง และเล่น โซลเฟจที่ 3, 4 5. เล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B
<p>สัปดาห์ที่ 7 (เน้นด้านความดังของเสียง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 2. ทบทวนเล่น โซลเฟจที่ 1, 2, 3, 4 3. ทบทวนเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B 4. การใช้คันชักในการเล่นความดังของเสียง การร้องและเล่นเสียงดัง เปา (Piano Forte) 5. เล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 6. ร้อง และเล่น โซลเฟจที่ 1, 2 7. ร้อง Suite BWV.822 ท่อน A, B
<p>สัปดาห์ที่ 8 (เน้นด้านความดังของเสียง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 2. ทบทวนการเล่น โซลเฟจที่ 1, 2 3. ร้อง และเล่น โซลเฟจที่ 3, 4 4. เล่นบทเพลง Suite BWV.822 ท่อน A, B

แผนการสอน โขลเพลงประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 1 วันที่.....

บันไดเสียง G Major

แนวคิด

1. บันไดเสียงเป็นพื้นฐานสำคัญของการเล่นบทเพลงต่างๆ
2. กระบวนการเรียนการสอนดนตรีที่ถูกต้องควรเริ่มโดยการสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ในระดับเสียงที่ถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้อง และเล่น Pre Solfege 1 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง
3. นักเรียนสามารถร้อง Suite BWV.822 ท่อน A ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

เนื้อหา

บันไดเสียง (Scale) มาจากคำในภาษาละตินว่า SCALA คือเสียงที่เรียงไว้ตามลำดับตั้งแต่เสียงต่ำไปหาเสียงสูงซึ่งเรียกว่าบันไดเสียงขาขึ้น (ASCENDING) หรือเรียงเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำซึ่งเรียกว่าบันไดเสียงขาลง (DESCENDING) ประกอบด้วยโน้ต 8 ตัว บันไดเสียง Major มีขึ้นครึ่งเสียงที่โน้ตตัวที่ 3-4 และ 7-8 จึงทำให้บันไดเสียง G Major มีเสียง Tonic คือ โน้ตตัว G (ซอล) มีโน้ตตัว F# อยู่ในบันไดเสียงด้วย

G Major

The image shows the G Major scale in treble clef. The ascending line starts on G4 and goes up to G5. The descending line starts on G5 and goes down to G4. The key signature has one sharp (F#).

Pre Solfege 1

Nattaporn Pakalong

The image shows a single line of music for Pre Solfege 1 in treble clef, key of G Major. It consists of a sequence of notes: G, A, B, C, D, E, F#, G.

Suite BWV.822

The image shows three lines of music for Suite BWV.822 in treble clef, key of G Major. The first line starts at measure 10 with a mezzo-forte (mp) dynamic. The second line starts at measure 17 with a piano (p) dynamic. The third line ends with a ritardando (rit) in 2 time.

ทักษะการร้อง เป็นกิจกรรมทางดนตรีที่สำคัญมาก ผู้สอนดนตรีควรจัดกิจกรรมเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ดนตรีโดยการร้องเป็นพื้นฐาน เนื่องจากการร้องเป็นกระบวนการรับรู้และแสดงออกทางดนตรีอย่างถูกต้องในกระบวนการร้อง โดยถ่ายทอดถึงรายละเอียดองค์ประกอบของดนตรีอย่างครบถ้วนเพื่อพัฒนาสู่ทักษะดนตรีต่างๆของผู้เรียน

ระดับเสียง (Pitch) คือระดับเสียงสูง – ต่ำ ของดนตรีซึ่งนำเอาเสียงเหล่านี้มาเรียงลำดับกันให้มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันจนเกิดเป็นบันไดเสียง หรือบทเพลง

เสียงเกิดจากลมหายใจออกที่นำเข้าไปโดยผ่านจมูก หรือปาก และนำออกโดยผ่านกล่องเสียงและเส้นเสียงในลำคอ ทำให้สายเส้นเสียงสั่นสะเทือน เกิดเป็นคลื่นเสียงสูง ต่ำ เสียงซึ่งเกิดจากความสั่นสะเทือนของสายเสียงดังกล่าว จะได้รับการปรับแต่งเป็นการพูด หรือเสียงร้องเพลงจะเกิดการกักวานโดยอวัยวะภายในช่องปาก เช่น โพรงจมูก เพดาน ลำคอ ปาก ริมฝีปาก ลิ้นและฟัน เป็นต้น ทำทางการขึ้น และนั่ง ในการขบร้องไม่ว่าจะขึ้นหรือนั่งควรรให้อยู่ในลักษณะตรง คือลำตัวตรง ศรีษะตรง ออกถ่ายไหล่ตั้ง ไม่เกร็งส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย ไม่ก้มหน้า หากถือ โน้ตเพลงให้อยู่ระดับคาง ในขณะที่ขึ้นเท้าควรห่างกันเล็กน้อยนำหนักตัวอยู่บนสองเท้า เท้าข้างหนึ่งคล้อยมาข้างหน้าเพื่อการทรงตัว

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนฟังบันไดเสียง G Major จากซีดี
2. ครูถามว่านักเรียนรู้สึกถึงโน้ต และเสียงที่ได้ยินเป็นลักษณะอย่างไร
3. ครูอธิบายเนื้อหาบันไดเสียง

ขั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเล่นบันไดเสียงให้นักเรียนฟัง
2. นักเรียนอ่านโน้ตบันไดเสียงโดยครูคอยแนะนำ
3. ครูสาธิต และอธิบายการกดนิ้ว และการใช้คันชัก
4. ครู และนักเรียนเล่นบันไดเสียงพร้อมกัน

(Solfege)

1. เปิดซีดี Pre Solfege 1 ให้นักเรียนฟัง
2. ทำทางการขึ้น และวิธีการร้องเพลงที่ถูกต้อง

3. ครูร้อง Pre Solfege 1 อย่างถูกต้องทั้งระดับเสียง จังหวะ ให้นักเรียนฟัง
4. ครูร้อง Pre Solfege 1 โดยให้นักเรียนร้องตามทีละท่อน
5. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ห้องที่ 1-2 และ กลุ่มที่ 2 ร้องห้วงที่ 3-4 สลับกัน
6. ครูให้นักเรียนร้องทั้งเพลงอย่างต่อเนื่องพร้อมกัน

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Pre Solfege 1 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
2. ครูสาธิตการกดนิ้ว Pre Solfege 1 โดยร้องประกอบการกดนิ้วให้นักเรียนฟัง (Solfege Violin Fingering)
3. ครูให้นักเรียนกดนิ้วตาม โดยร้องระดับเสียง และจังหวะที่ถูกต้องประกอบ
4. ครูและนักเรียนเล่น Pre Solfege 1 พร้อมกัน

(Solfege) Repertoire

1. ครูร้องเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนร้องตามทีละประโยค โดยเน้นระดับเสียง และจังหวะ
3. นักเรียนร้องเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A พร้อมกัน

ขั้นสรุป ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะของบันไดเสียง G Major และครูมอบหมายงานในการฝึกซ้อมร้อง และเล่นในบันไดเสียง G Major และ Pre Solfege 1 จากนั้นครูประเมินการร้อง และเล่นของนักเรียนแต่ละคนโดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Pre Solfege1, Suite BWV.822
2. โน้ตเพลงบันไดเสียง G Major
3. ซีดีเพลง
4. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้องบันไดเสียง G Major ของนักเรียนในด้านระดับเสียง และจังหวะ
2. สังเกตการตอบคำถามจากการฟังบันไดเสียง G Major
3. สังเกตการเล่นบันไดเสียง G Major ของนักเรียนในด้านระดับเสียง และจังหวะ
4. สังเกตการร้อง และเล่น Pre Solfege1 ในด้านระดับเสียง และจังหวะของนักเรียน
5. สังเกตการร้อง Suite BWV.822 ท่อน A ในด้านระดับเสียงของนักเรียน

แผนการสอน โขลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 2 วันที่.....

โน้ตขั้นคู่ (Interval)

แนวคิด

1. การเล่นบทเพลงสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงระดับเสียง และจังหวะ
2. การฝึกร้องขั้นคู่เสียงช่วยให้เกิดความเข้าใจในระดับเสียง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถร้อง และเล่น Pre Solfege 2 ได้ไพเราะและถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. นักเรียนสามารถร้อง และเล่น Solfege 1 ได้ไพเราะและถูกต้องตามระดับเสียงและจังหวะ
3. นักเรียนสามารถเล่น Suite BWV.822 ท่อน A ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

เนื้อหา

Pre Solfege 2 Nattaporn Pakalong

Solfege 1

Suite BWV.822

ทำนอง (Melody) คือ เสียงขึ้นลงหลายเสียงที่ประติดปะต่อกันเป็นชุด แต่ละเสียงนอกจากจะมีระดับเสียงสูงต่ำแล้ว ยังมีความสั้นยาวตามลักษณะจังหวะที่อาจแตกต่างกัน ทำนองต้องมีจังหวะเป็นส่วนหนึ่งซึ่งไม่อาจแยกออกจากกันได้ ทั้งระดับเสียง และลักษณะจังหวะจะใช้สัญลักษณ์ตัวโน้ตบนบันทึมห้าเส้นเป็นสื่อ ทำนองอาจมีความยาวตั้งแต่ 2-3 ห้อง หรือมากกว่านั้น

ขั้นคู่เสียง (ช่วงเสียง หรือ Range) คือ ระยะห่างระหว่างตัวโน้ตที่มีระดับเสียงสูงสุด และตัวโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุด วิธีนับระยะห่างใช้วิธีเดียวกับการนับขั้นคู่ กล่าวคือ นับโน้ตต่ำสุดเป็นโน้ตตัวที่ 1 ถ้าช่วงเสียงกว้างกว่าคู่ 8 ให้ทอนลงมาอยู่ในช่วงคู่แปดเพื่อหาชนิดของขั้นคู่ เช่น ถ้าช่วงเสียงมีระยะเป็นคู่ 24 ก็อาจใช้นับเป็นช่วงคู่ 8 ได้ 3 ช่วงกับอีกคู่ 3

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่นบันไดเสียง G Major
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Pre Solfege 1
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการร้อง Suite BWV.822 ท่อน A
4. ครูให้นักเรียนฟังบันไดเสียง G Major กับขั้นคู่ 3 ใน Pre Solfege 2 โดยให้นักเรียนช่วยกัน

อธิบายความรู้สึกร่วม

ขั้นสอน

(Solfege)

1. ครูอธิบายเนื้อหาขั้นคู่ 3
2. ครูร้อง Pre Solfege 2 ให้นักเรียนฟัง
3. นักเรียนร้อง Pre Solfege 2 ตามครูทีละประโยค
4. นักเรียนร้อง Pre Solfege 2 พร้อมกัน

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูสาธิตการกดนิ้ว Pre Solfege 2 โดยร้องประกอบการกดนิ้วให้นักเรียนฟัง

(Solfege Violin Fingering)

2. ครูให้นักเรียนกดนิ้ว Pre Solfege 2 โดยร้องประกอบพร้อมกัน
3. ครู และนักเรียนเล่น Pre Solfege 2 พร้อมกัน

(Solfege)

1. เปิดซีดี Solfege 1 ให้นักเรียนฟัง
2. ครูร้อง Solfege 1 อย่างถูกต้องทั้งระดับเสียง จังหวะ ให้นักเรียนฟังทั้งหมด

3. ครูร้อง Solfege 1 โดยให้นักเรียนร้องตามทีละท่อน
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ห้องที่ 1-2 และ กลุ่มที่ 2 ร้องห้องที่ 3-4 สลับกันร้อง
5. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 1 ทั้งเพลงอย่างต่อเนื่องพร้อมกัน

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 1 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
2. ครูสาธิตการกดนิ้ว Solfege 1 โดยร้องประกอบการกดนิ้วให้นักเรียนฟังทั้งหมด (Solfege Violin Fingering)
3. ครูให้นักเรียนกดนิ้วตาม โดยร้องระดับเสียง และจังหวะที่ถูกต้องประกอบการที่ละวรรค (Solfege Violin Fingering)
4. ครูให้นักเรียนกดนิ้ว Solfege 1 และร้องประกอบพร้อมกันทั้งหมด
5. นักเรียนเล่น Solfege 1 พร้อมกัน

(Violin +Solfege) Repertoire

1. ครูเล่นเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A ให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตการกดนิ้วเพลง Suite Bwv.822 โดยร้องประกอบการกดนิ้วให้นักเรียนฟังทั้งหมด (Solfege Violin Fingering)
3. ครูให้นักเรียนกดนิ้วตามที่ละวรรค โดยร้องระดับเสียง และจังหวะที่ถูกต้องประกอบ (Solfege Violin Fingering)
4. ครูให้นักเรียนกดนิ้ว และร้องเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A พร้อมกันทั้งหมด
5. ครูสาธิตการใช้คันชักเพลง Suite Bwv.822 โดยร้องประกอบท่าทางการใช้คันชักให้นักเรียนฟัง (Solfege Rhythmic Bowing)
6. ครูให้นักเรียนทำท่าทางการใช้คันชักตามครูทีละวรรค โดยร้องระดับเสียง และจังหวะที่ถูกต้องประกอบ (Solfege Rhythmic Bowing)
7. ครูให้นักเรียนเล่นตามครูทีละประโยค
8. นักเรียนเล่นเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะของโน้ตขั้นคู่เสียง โดยครูทบทวน มอบหมายงานในการฝึกซ้อมร้อง และเล่น Pre Solfege 2, Solfege 1, Suite BWV.822 จากนั้นครูประเมินการร้อง และเล่นของนักเรียนแต่ละคน โดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Pre Solfege 2, Solfege 1, Suite SWV.822
2. โน้ตเพลงบันไดเสียง G Major
3. ซีดีเพลง
4. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้อง และเล่น Pre Solfege 2 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. สังเกตการร้อง และเล่น Solfege 1 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
3. สังเกตการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

แผนการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 3 วันที่.....

อัตราค่าตัวโน้ต

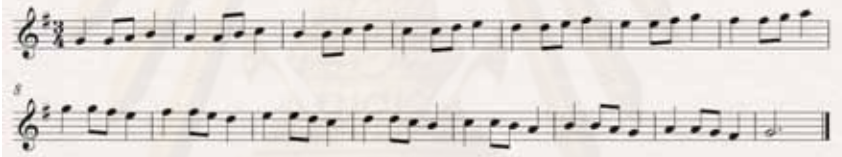
แนวคิด

การร้องโซลเฟจโดยเน้นด้านจังหวะส่งผลต่อทักษะการเล่นในด้านจังหวะที่ถูกต้องทั้งอัตราความคงที่แม่นยำ และสัดส่วนของจังหวะ

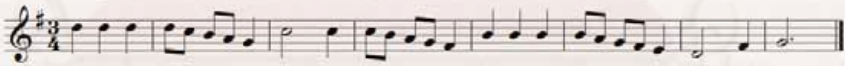
วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ในจังหวะ ♩ ได้ไพเราะ ถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. นักเรียนสามารถร้อง และเล่น Solfege 2 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
3. นักเรียนสามารถร้อง Suite BWV.822 ท่อน B ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

Scale G Major Nattaporn Pakalong

Solfege 2

Suite BWV.822

เนื้อหา

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time signature) ใช้กำหนดจังหวะในหนึ่งห้องเพลง โดยเลขตัวบนบอกถึงจำนวนตัวโน้ต เลขตัวล่างบอกถึงอัตราส่วนของโน้ตหลัก เช่น

โน้ตตัวดำ = 4

โน้ตตัวขาว = 2

โน้ตเข็บบัด 1 ชั้น = 8

จังหวะ (Beat) ใช้ในความหมายของการเน้นจังหวะ และจำนวนจังหวะในห้อง เช่น จังหวะที่ 1 มีน้ำหนักมากกว่าจังหวะ 2 เพลงนี้มี 3 จังหวะในแต่ละห้อง โน้ตบนจังหวะ 2 ในห้องสุดท้ายเป็นโน้ตที่มีระดับเสียงสูงสุด เป็นต้น ทั้งนี้หมายรวมจังหวะเน้น (Accented beat) จึงควรใช้คันชักให้เหมาะสมกับจังหวะ เช่น Up Beat ควรใช้ คันชักขึ้น (Up Bow) และ Strong Beat ควรใช้คันชักลง (Down Bow)

กิจกรรม

ชั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่นบันไดเสียง G Major
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Pre Solfege 1, 2, โซลเฟจที่ 1
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A
4. ครูตบจังหวะ ให้นักเรียนฟัง และตบตาม
5. ครูเขียนจังหวะ ทา ที ที ทา บนกระดาน พร้อมอธิบายอัตราค่าตัวโน้ต ให้นักเรียนฟัง

ชั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเปิด CD G Major ในอัตราจังหวะ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูเล่น G Major ในอัตราจังหวะ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตพร้อมอธิบายการกดนิ้ว และการใช้คันชัก G Major ในอัตราจังหวะ
4. ครูให้นักเรียนเล่น G Major ตามทีละวรรค
5. ครู และนักเรียนเล่น G Major ในอัตราจังหวะ พร้อมกัน

(Solfege)

1. เปิดซีดี Solfege 2 ให้นักเรียนฟัง
2. ครูร้อง Solfege 2 อย่างถูกต้องทั้งระดับเสียง จังหวะ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูร้อง Solfege 2 โดยให้นักเรียนร้องตามทีละท่อน
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ห้องที่ 1-2 และ กลุ่มที่ 2 ร้องห้องที่ 3-4 สลับกันร้อง

5. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 2 ทั้งเพลงอย่างต่อเนื่องพร้อมกัน

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 2 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
2. ครูสาธิตการกดนิ้ว Solfege 2 โดยร้องประกอบการกดนิ้วให้นักเรียนฟังทั้งหมด (Solfege Violin Fingering)
3. ครูให้นักเรียนกดนิ้วตามที่ละวรรค โดยร้องระดับเสียง และจังหวะที่ถูกต้องประกอบ (Solfege Violin Fingering)
4. ครูสาธิตการร้อง Solfege 2 โดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ประกอบ (Solfege Rhythmic Bowing)
5. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 2 โดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ประกอบ ที่ละวรรค (Solfege Rhythmic Bowing)
6. ครูให้นักเรียนเล่น Solfege 2 พร้อมกัน

(Solfege) Repertoire

1. ครูร้องเพลง Suite Bwv.822 ท่อน B ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนร้องตามที่ละประโยค โดยเน้นระดับเสียง และจังหวะ
3. นักเรียนร้องเพลง Suite Bwv.822 ท่อน B พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะของรูปแบบจังหวะ จากนั้นครู ทบทวน มอบหมายงานในการฝึกซ้อมร้อง และเล่นในบันไดเสียง G Major, Solfege 2, Suite SWV.822 จากนั้นครูประเมินการร้อง และเล่นของนักเรียนแต่ละคนโดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Solfege 2, Suite SWV.822
2. โน้ตเพลงบันไดเสียง G Major 3. ซีดีเพลง 4. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้อง และเล่นบันไดเสียง G Major ในจังหวะ ได้ไพเราะ ถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. สังเกตการร้อง และเล่น Solfege 2 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
3. สังเกตการร้อง Suite BWV.822 ท่อน B ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

4. ครูสาธิตการร้อง Solfege 3 โดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบ (Solfege Rhythmic Bowing)
5. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 3 โดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบตามครูทีละวรรค (Solfege Rhythmic Bowing)
6. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 3 ร่วมกัน

(Solfege)

1. ครูเปิดซีดี Solfege 4 ให้นักเรียนฟัง
2. ครูร้อง Solfege 4 อย่างถูกต้องทั้งระดับเสียง จังหวะ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูร้อง Solfege 4 โดยให้นักเรียนร้องตามทีละท่อน
4. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ห้องที่ 1-2, 5-6 และ กลุ่มที่ 2 ร้องห้องที่ 3-4, 7-8
5. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 4 ทั้งเพลงอย่างต่อเนื่องพร้อมกัน

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 4 ให้นักเรียนฟังเพื่อเป็นตัวอย่าง
2. ครูสาธิตการกดนิ้ว Solfege 4 โดยร้องประกอบการกดนิ้วให้นักเรียนฟังทั้งหมด (Solfege Violin Fingering)
3. ครูให้นักเรียนกดนิ้ว Solfege 4 โดยร้องประกอบตามครูทีละวรรค (Solfege Violin Fingering)
4. ครูสาธิตการร้อง Solfege 4 โดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบ (Solfege Rhythmic Bowing)
5. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 4 โดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบตามครูทีละวรรค (Solfege Rhythmic Bowing)
6. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 4 ร่วมกัน

(Violin+Solfege) Repertoire

1. ครูเล่น Suite Bwv.822 ท่อน B ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
2. ครูสาธิตการกดนิ้ว Suite Bwv.822 ท่อน B โดยร้องประกอบการกดนิ้วให้นักเรียนฟัง (Solfege Violin Fingering)

3. ครูให้นักเรียนกดนิ้วตามที่ละวรรค โดยร้องระดับเสียง และจังหวะที่ถูกต้องประกอบ (Solfege Violin Fingering)
4. ครูสาธิตการร้อง Suite Bwv.822 ท่อน B โดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบ (Solfege Rhythmic Bowing)
5. ครูให้นักเรียนร้อง Suite Bwv.822 ท่อน B โดยทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบตามที่ละวรรค (Solfege Rhythmic Bowing)
6. ครู และนักเรียนเล่น Suite Bwv.822 พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะอัตราจังหวะ $\frac{3}{4}$ และक्रमอบหมายงานในการฝึกซ้อมร้อง และเล่น Solfege 3, 4 Suite SWV.822 ท่อน B จากนั้นครูประเมินการร้อง และการเล่นของนักเรียนแต่ละคน โดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

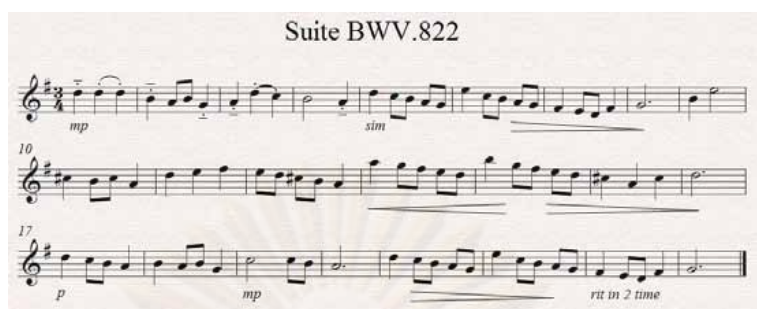
1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Solfege 3, 4 Suite SWV.822
2. โน้ตเพลงบันไดเสียง G Major
3. ซีดีเพลง
4. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการร้อง และเล่น Solfege 3, 4 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. สังเกตการตบจังหวะ $\frac{3}{4}$ ได้ถูกต้อง
3. สังเกตการเล่น Suite BWV.822 ท่อน B ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

เนื้อหา

การควบคุมลักษณะของเสียง Articulation เป็นรายละเอียดที่สำคัญมากกับเครื่องดนตรีชนิด ตัวอย่าง ลักษณะเสียงที่ต้องควบคุม เช่นการเล่น โน้ตให้สั้น ยาว เบา ดัง ลากเสียง ตัดเสียง เน้นเสียง เชื่อมเสียง ฯลฯ ลักษณะของเสียงที่เกิดขึ้นกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิดย่อมไม่เหมือนกัน สำหรับการเล่นไวโอลินสิ่งสำคัญของการควบคุมลักษณะของเสียงอยู่ที่แขนขวา (การใช้คันชัก)

เทคนิคการควบคุมคันชัก ให้ตรงขนานหย่อง โดยการฝึกสีข้างหย่อง โดยสอด Bow คันชักไว้ใต้สาย และลากBow ซ้ำๆ จาก Upper Half bow ถึง lower Half bow อย่างช้า ประมาณ 2-3 นาที ควรฝึกบ่อยๆ ทุกวัน

ลักษณะของเสียง เสียงยาว ควรใช้คันชัก Slur หลายๆ โน้ตใน Bow เดียวกัน และพยายามให้ลาก Bow ให้ต่อเนื่องโดยไม่หยุดBow อีกทั้งควรหายใจไปกับประโยคของเพลง

โน้ตสั้น เสียงขาด	Staccato	
โน้ตยาว เสียงต่อเนื่อง	Legato	
โน้ตเชื่อมเสียง	Slur	

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Solfege 1,2, 3, 4
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่นบันไดเสียง G Major ในอัตราจังหวะ
4. ครูให้นักเรียนฟังบันไดเสียง G Major ในอัตราจังหวะ ในลักษณะของเสียงสั้นยาว โดยถามความแตกต่าง

5. ครูอธิบายลักษณะความสั้นยาวของเสียง เครื่องหมายต่างๆ (Articulation) Staccato Slur Legato และวิธีการเล่น และการใช้คันชักที่ถูกต้อง

ขั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเปิด CD G Major ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับลักษณะของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับลักษณะของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Solfege)

1. ครูร้อง Solfege 1 ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ทั้งหมดพร้อมกัน

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟังทั้งหมด (Solfege Rhythmic Bowing)
3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ทีละวรรคตามครู (Solfege Rhythmic Bowing)
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
5. นักเรียนเล่น Solfege 1 ในลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Solfege)

1. ครูร้อง Solfege 2 ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟังพร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ตามครูทีละวรรค
3. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟังทั้งหมด (Solfege Rhythmic Bowing)
3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค (Solfege Rhythmic Bowing)
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆพร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
5. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 2 ในลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Solfege) Repertoire

1. ครูร้อง Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
2. ครูร้อง Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนร้องตามทีละวรรค
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่มโดยสลับกันร้องระหว่างท่อน A, B
4. ครู และนักเรียนร้อง Suite Bwv.822 ท่อน A, B ในลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะของเสียงสั้น ยาว เชื่อมเสียง และการเล่น จากนั้นครู มอบหมายงานในการฝึกซ้อมร้อง และเล่นใน Solfege1, 2 Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major ในลักษณะของการเล่นโน้ตสั้น ยาว เชื่อมเสียงเป็นต้น จากนั้นครูประเมินการร้อง และการเล่นของนักเรียนแต่ละคนโดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Solfege1, 2 Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major
2. ซีดีเพลง
3. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการเล่นบันไดเสียง G Major ในจังหวะ ในลักษณะของเสียงสั้นยาว
2. สังเกตการร้อง และเล่น Solfege 1, 2 ในลักษณะของเสียงสั้นยาว
3. สังเกตการร้อง Suite BWV.822 ท่อน A, B ในลักษณะของเสียงสั้นยาว

แผนการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา
สัปดาห์ที่ 6 วันที่.....

บทเพลง Suite Bwv.822 (Bach)

แนวคิด

บทเพลง Suite หรือเพลงชุด เป็นเพลงที่มีจังหวะลีลาเด่นรำ

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถร้อง และเล่น Solfege 3, 4 กับลักษณะของเสียงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเพลง Suite และ เครื่องหมาย Rit in 2 time
3. นักเรียนสามารถเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

Solfege 3

Solfege 4

Nattaporn Pakalong

Suite BWV.822

Suite สวีท หรือเพลงชุด อยู่ในคีตลักษณ์สองตอน เป็นเพลงที่ประกอบด้วยเพลงสั้นๆ หลายๆ เพลง ในลักษณะอัตราความเร็ว อัตราจังหวะ และลีลาแบบเพลงเด่นรำที่แตกต่างกัน เช่น อัลเลอมานด์ (Allemande) คูรานต์(Courante) ซาราบานด์(Sarabande) และจิก (Gigue) ก่อนท่อนจิก อาจมีท่อนอื่นมาก่อน เช่น กาวอต (Gavotte) โปโลแนส (Polonaise) มินูเอ็ต (Minuet) ทรีโอ (Trio) และ อองแกลส (Anglaise) ซึ่งบทเพลงส่วนใหญ่อยู่ในยุคบาโรก (1600-1750)

rit in 2 time (Ritenuto, Ritardando) ค่อยๆ ช้าลงทีละน้อย (รอบที่สอง)

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวน บันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ เน้นลักษณะของเสียง
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Solfege 1,2 เน้นลักษณะของเสียง
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการร้อง Suite BWV.822 ท่อน A, B เน้นลักษณะของเสียง
4. ครูอธิบายเนื้อหาของบทเพลง Suite และเครื่องหมาย Ritenuto, Ritardando

ขั้นสอน

(Solfege)

1. ครูร้อง Solfege 3 กับลักษณะของเสียงสั้นยาว ให้นักเรียนฟังพร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ตามครูทีละวรรค
3. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟังทั้งหมด (Solfege Rhythmic Bowing)
3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ตามครูทีละวรรค (Solfege Rhythmic Bowing)
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 3 กับ ลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
5. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 3 ในลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Solfege)

1. ครูร้อง Solfege 4 ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟังพร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ตามครูทีละวรรค
3. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟังทั้งหมด (Solfege Rhythmic Bowing)

3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูที่ละวรรค (Solfege Rhythmic Bowing)
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 4 กับ ลักษณะของเสียงต่างๆพร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
5. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 4 ในลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Violin+Solfege) Repertoire

1. ครูเล่น Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง (Solfege Rhythmic Bowing)
3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆพร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
4. ครู และนักเรียนเล่น Suite Bwv.822 ท่อน A, B ในลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงเนื้อหาของบทเพลง Suite และความหมายของ Ritenuto, Ritardando จากนั้นครูมอบหมายงานในการฝึกซ้อมร้อง และเล่นบทเพลง Solfege3, 4 Suite SWV.822 จากนั้นครูประเมินการร้อง และเล่นของนักเรียนแต่ละคน โดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Solfege3, 4 Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major
2. ซีดีเพลง
3. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการการร้อง และเล่น Solfege 3, 4 กับลักษณะของเสียงได้
2. สังเกตการตอบคำถาม และความสนใจในการฟังเนื้อหาของบทเพลง Suite และความหมายของ Ritenuto, Ritardando
3. สังเกตการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงได้

แผนการสอน โซลเฟจประกอบหลักสูตรไวโอลินของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 7 วันที่.....

ความดังของเสียง (Dynamic)

แนวคิด

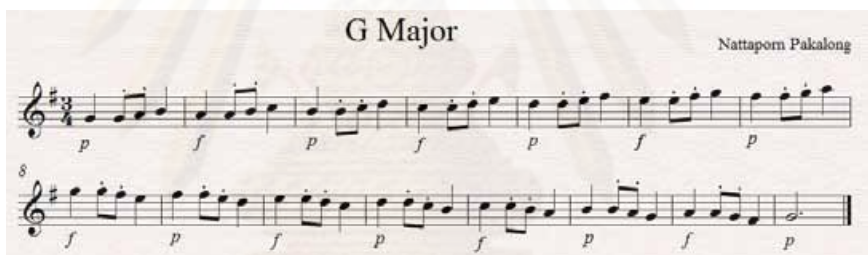
การฝึกการควบคุมการเล่น และการร้องในเสียงดัง เบา ช่วยเพิ่มให้บทเพลงมีความโดดเด่น น่าสนใจแก่ผู้ฟังมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ กับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถร้อง และเล่น โซลเฟจ 1, 2 กับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถร้อง Suite Bwv 822 ท่อน A, B กับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

G Major Nattaporn Pakalong

Solfege 1 Nattaporn Pakalong

Solfege 2

Suite BWV.822

เนื้อหา

การใช้เครื่องหมายเหล่านี้มักอยู่ใต้ตัวโน้ต และมีผลต่อความดังของเสียงตั้งแต่ตัวโน้ตตัวนั้นเป็นต้นไป หรืออาจมีผลกับโน้ตตัวเดียวสำหรับเครื่องหมายความดังของเสียงที่มีผลต่อตัวโน้ตนับแต่โน้ตที่มีเครื่องหมายกำกับอยู่ไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

ความดังของเสียง   Dynamic

เป็นการแสดงถึงอารมณ์เพลงโดยใช้ความดังของเสียง ดัง เบา เป็นต้น

เสียงดัง	Forte	<i>f</i>
เสียงเบา	piano	<i>p</i>
เสียงเบามาก	Pianissimo	<i>pp</i>
ดังปานกลาง	Mezzo Forte	<i>mf</i>
เบापานกลาง	Mezzo Piano	<i>mp</i>
ค่อยๆดังขึ้นทีละน้อย	Crescendo	
ค่อยๆเบาลงทีละน้อย	Diminuendo	

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวน บันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ กับลักษณะของเสียง
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Solfege 1,2, 3, 4 กับลักษณะของเสียง
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียง
4. ครูอธิบายเครื่องหมายกำหนดความดังของเสียง การควบคุมดัง เบา กับการใช้คันชัก

ขั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเปิด CD G Major ในกับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับความดังของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Solfege)

1. ครูร้อง Solfege 1 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 1 กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 1 กับความดังของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Solfege+Violin) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 1 กับความดังของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 1 กับความดังของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง (Solfege Rhythmic Bowing)
3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 1 กับความดังของเสียงต่างๆพร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
4. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 1 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Solfege)

1. ครูร้อง Solfege 2 โดยเน้นความดังของเสียงให้นักเรียนฟัง พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 2 เน้นที่ความดังของเสียงตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 2 เน้นที่ความดังของเสียงทั้งเพลง

(Violin+Solfege) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 2 กับความดังของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 2 กับความดังของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง (Solfege Rhythmic Bowing)
3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 2 กับความดังของเสียงต่างๆพร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
4. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 2 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Solfege) Repertoire

1. ครูให้นักเรียนฟัง CD เพลง Suite Bwv.822 ท่อน A, B โดยเน้นที่ความดังของเสียง (ดัง เบา ค่อยๆ ดัง ค่อยๆ เบา) พร้อมดูโน้ตประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้องตามที่ละประโยค โดยเน้นลักษณะความดังของเสียง
3. นักเรียนร้องเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A, B พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงเครื่องหมาย และการควบคุมการเล่นดัง เบา จากนั้นครูมอบหมายงานในการฝึกซ้อมร้อง และเล่นในบันไดเสียง G Major, Solfege 1, 2, Suite SWV.822, จากนั้นครูประเมินการร้อง และการเล่นของนักเรียนแต่ละคนโดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Solfege 1, 2 Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major
2. ซีดีเพลง
3. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ กับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตการร้อง และเล่น โซลเฟจ 1, 2 กับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง
3. สังเกตการร้อง Suite Bwv 822 กับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง

แผนการสอน โขลเพลงประกอบหลักสูตรไวโอลินของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 8 วันที่.....

โยฮันน์ เซบาสเตียน บาค

แนวคิด

- บาค ผู้ประพันธ์เพลงชุด (Suite) ที่มีชื่อเสียงโด่งดัง
- สิ่งสำคัญ 4 ประการ ของการถ่ายทอดทักษะดนตรี คือ ระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่นบทเพลง Solfege 1-4 ในด้านระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ในระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเล่นบทเพลง Suite BWV.822 ในระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

G Major Nattaporn Pakalong

The image shows a musical score for a G Major scale exercise in 3/4 time. It consists of two staves. The first staff starts with a piano (p) dynamic and includes markings for mezzo-piano (mp), mezzo-forte (mf), and forte (f). The second staff continues the scale with markings for f, mf, mp, and p.

Solfege 1 Nattaporn Pakalong

The image shows a musical score for a Solfege exercise in G Major in 3/4 time. It consists of one staff with notes G, A, B, C, D, E, F#, G. Dynamics include forte (f) and piano (p).

Solfege 2

The image shows a musical score for a second Solfege exercise in G Major in 3/4 time. It consists of one staff with notes G, A, B, C, D, E, F#, G. Dynamics include forte (f) and piano (p).

กิจกรรม

ชั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ ในด้านระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Solfege 1, 2 ในด้านระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง

ชั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเปิด CD G Major ในกับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับความดังของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Solfege)

1. ครูร้อง Solfege 3 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 3 กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 3 กับความดังของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Solfege+Violin) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 3 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 3 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง (Solfege Rhythmic Bowing)
3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 3 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
4. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 3 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Solfege)

1. ครูร้อง Solfege 4 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 4 กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนร้อง Solfege 4 กับความดังของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Solfege+Violin) Exercise

1. ครูเล่น Solfege 4 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง

2. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 4 กับความดังของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง (Solfege Rhythmic Bowing)
3. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ประกอบการร้อง Solfege 4 กับความดังของเสียงต่างๆพร้อมกัน (Solfege Rhythmic Bowing)
4. ครู และนักเรียนเล่น Solfege 4 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Violin) Repertoire

1. ครูให้นักเรียนเล่น Suite Bwv.822 ท่อน A, B โดยเน้นทั้ง 4 ด้านพร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะการเล่นด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง จากนั้นครูประเมินทักษะการเล่นบทเพลง Suite Bwv.822 ของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเล่น

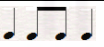
สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Solfege 1, 2, 3, 4 Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major
2. ซีดีเพลง
3. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการเล่นบทเพลง Solfege 1-4 ในด้านระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตการเล่นบันไดเสียง G Major ในระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง
3. สังเกตการเล่นบทเพลง Suite BWV.822 ในระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง

**โครงการสอนวิชาไวโอลินตามแนวของยามาฮา
สำหรับนักเรียนโรงเรียนดนตรีสยามกมลการระดับชั้นต้น**

สัปดาห์	เนื้อหา
สัปดาห์ที่ 1 (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เล่นบันไดเสียง G Major 2. ความรู้เรื่องบันไดเสียง 3. อ่าน โน้ต และเล่นแบบฝึกหัด Pre Exercise 1 4. อ่าน โน้ต Suite BWV.822 ท่อน A (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)
สัปดาห์ที่ 2 (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major 2. ทบทวนเล่นแบบฝึกหัด Pre Exercise 1 3. ทบทวนอ่าน โน้ต Suite BWV.822 ท่อน A 4. ความรู้เรื่องระดับเสียง (ขั้นคู่เสียง) 5. อ่าน โน้ต และเล่น โน้ตบันไดเสียงในขั้นคู่ 3 Pre Exercise 2 6. อ่าน โน้ต และเล่น Exercise 1 7. เล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน A
สัปดาห์ที่ 3 (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major 2. ทบทวนเล่นแบบฝึกหัด Pre Exercise 1,2 และ Exercise 1 3. ทบทวนเล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน A 4. ความรู้เรื่องอัตราค่าของตัวโน้ต 5. อ่าน โน้ต และเล่นบันไดเสียงในรูปแบบจังหวะ 6. อ่าน โน้ต และเล่น Exercise 2 7. อ่าน โน้ต Suite BWV.822 ท่อน B
สัปดาห์ที่ 4 (เน้นด้านระดับเสียง และจังหวะ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียงในรูปแบบจังหวะ 2. ทบทวนเล่นแบบฝึกหัด Pre Exercise 1/2 และ Exercise 1,2 Suite BWV.822 ท่อน A 3. ทบทวนอ่าน โน้ตเพลง Suite BWV.822 ท่อน B 4. ความรู้เรื่องอัตราจังหวะ 3/4, จังหวะหนัก จังหวะเบา 5. อ่าน โน้ต และเล่น Exercise 3, 4

	6. เล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน B
สัปดาห์ที่ 5 (เน้นด้านลักษณะ ของเสียง)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นแบบฝึกหัด Pre Exercise ½ และ Exercise 1, 2, 3, 4 2. ทบทวนเล่นเพลง Suite BWV.822 ท่อน A, B 3. ความรู้เรื่องเครื่องหมายแสดงถึงลักษณะของเสียงต่างๆสำหรับการร้องและเล่นเสียงสั้น ยาว เชื่อมเสียง (Staccato, Legato, Slur) 4. เครื่องหมาย และเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 5. ดูเครื่องหมาย และเล่น Exercise 1, 2 6. ดูเครื่องหมาย Suite BWV.822 ท่อน A, B
สัปดาห์ที่ 6 (เน้นด้านลักษณะ ของเสียง)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 2. ทบทวนเล่น Exercise 1, 2 3. เนื้อหาบทเพลง Suite และอธิบายความหมาย Rit in 2 time 4. ดูเครื่องหมาย และเล่น Exercise 3, 4 5. เล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B
สัปดาห์ที่ 7 (เน้นด้านความดัง ของเสียง)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 2. ทบทวนเล่น Exercise 1, 2, 3, 4 3. ทบทวนเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B 4. การใช้คันชักในการเล่นความดังของเสียง การร้องและเล่นเสียงดัง เบา (Piano Forte) 5. เล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 6. ดูเครื่องหมาย และเล่น Exercise 1, 2
สัปดาห์ที่ 8 (เน้นด้านความดัง ของเสียง)	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทบทวนเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ 2. ทบทวนการเล่น Exercise 1, 2 3. ฟัง CD. ดูเครื่องหมาย และเล่น โซลเฟจที่ 3, 4 4. เล่นบทเพลง Suite BWV.822 ท่อน A, B

แผนการสอน หลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 1 วันที่.....

บันไดเสียง G Major

แนวคิด

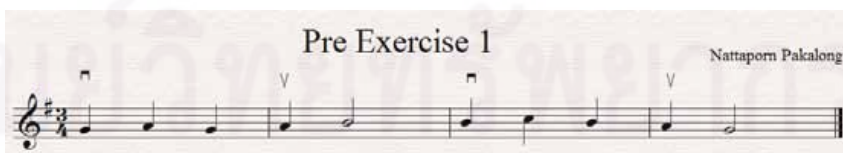
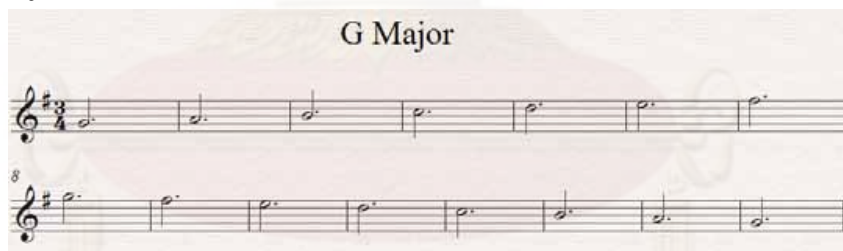
1. บันไดเสียงเป็นพื้นฐานสำคัญของการเล่นบทเพลงต่างๆ
2. กระบวนการเรียนการสอนดนตรีที่ถูกต้องควรเริ่มโดยการสอนเสียงก่อนสัญลักษณ์

วัตถุประสงค์

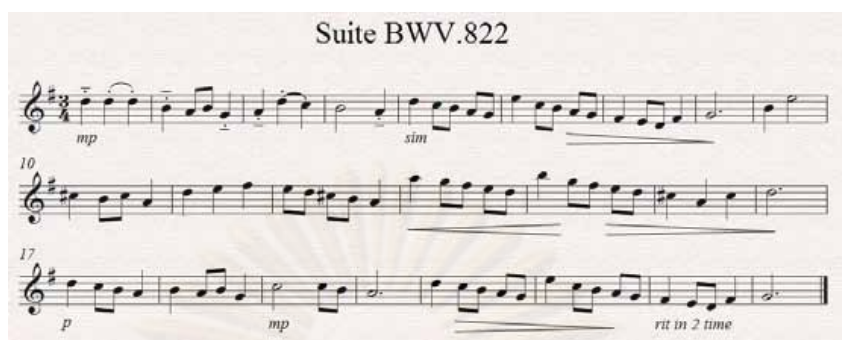
1. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ด้านระดับเสียงที่ถูกต้องและไพเราะ
2. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และเล่น Pre Exercise 1 ได้ถูกต้องตามระดับเสียง
3. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต Suite BWV.822 ท่อน A ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

บันไดเสียง (Scale) มาจากคำในภาษาละตินว่า SCALA คือเสียงที่เรียงไว้ตามลำดับตั้งแต่เสียงต่ำไปหาเสียงสูงซึ่งเรียกว่าบันไดเสียงขาขึ้น (ASCENDING) หรือเรียงเสียงสูงลงมาหาเสียงต่ำซึ่งเรียกว่าบันไดเสียงขาลง (DESCENDING) ประกอบด้วยโน้ต 8 ตัว บันไดเสียง Major มีขึ้นครึ่งเสียงที่โน้ตตัวที่ 3-4 และ 7-8 จึงทำให้บันไดเสียง G Major มีเสียง Tonic คือ โน้ตตัว G (ซอล) มีโน้ตตัว F# อยู่ในบันไดเสียงด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนฟังบันไดเสียง G Major จากซีดี
2. ครูถามว่านักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของเสียง โน้ตที่ได้ยินเป็นลักษณะอย่างไร
3. ครูอธิบายเนื้อหาบันไดเสียง

ขั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเล่นบันไดเสียงให้นักเรียนฟัง จากนั้นนักเรียนอ่านโน้ตบันไดเสียง โดยครูคอยแนะนำ
2. ครูสาธิต และอธิบายการกดนิ้ว และการใช้คันชัก จากนั้นครู และนักเรียนเล่นบันไดเสียง

(Violin) Exercise

1. เปิดซีดี Pre Exercise 1 ให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันอ่านโน้ต Pre Exercise 1
2. ครูเล่น Pre Exercise 1 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
3. ครูสาธิตการกดนิ้ว Pre Exercise 1 พร้อมอธิบายประกอบ
4. ครูเล่น Pre Exercise 1 โดยให้นักเรียนเล่นตามทีละวรรค
5. ครูและนักเรียนเล่น Pre Exercise 1 ทั้งหมดพร้อมกัน

(Violin Repertoire)

1. ครูให้นักเรียนฟังเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านโน้ตทีละประโยค
2. นักเรียนอ่านโน้ตเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A พร้อมกัน

ขั้นสรุป ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะของบันไดเสียง G Major และครูมอบหมายงานในการฝึกซ้อม และเล่นในบันไดเสียง G Major และ Pre Exercise 1 จากนั้นครูประเมินการอ่านโน้ต และเล่นของนักเรียนแต่ละคน โดยสังเกตจดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Pre Exercise 1, Suite BWV.822
2. โน้ตเพลงบันไดเสียง G

Major

3. ซีดีเพลง
4. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถามจากการฟังบันไดเสียง G Major
2. สังเกตการเล่นบันไดเสียง G Major ของนักเรียนในด้านระดับเสียง และจังหวะ
3. สังเกตการอ่านโน้ต และเล่น Pre Exercise 1
4. สังเกตการอ่านโน้ต Suite BWV.822 ท่อน A

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอน หลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 2 วันที่.....

โน้ตขั้นคู่ (Interval)

แนวคิด

1. การเล่นบทเพลงสิ่งสำคัญควรคำนึงถึงระดับเสียง และจังหวะ
2. การฝึกเล่นในขั้นคู่เสียงช่วยให้เกิดความเข้าใจในระดับเสียงในขั้นคู่

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถอ่าน โน้ต และเล่น Pre Exercise 2 ได้ไพเราะและถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. นักเรียนสามารถอ่าน โน้ต และเล่น Exercise 1 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
3. นักเรียนสามารถเล่น Suite BWV.822 ท่อน A ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

เนื้อหา

Pre Exercise 2 Nattaporn Pakalong

Exercise 1 Nattaporn Pakalong

Suite BWV.822

ทำนอง (Melody) คือ เสียงขึ้นลงหลายเสียงที่ประติดปะต่อกันเป็นชุด แต่ละเสียงนอกจากจะมีระดับเสียงสูงต่ำแล้ว ยังมีความสั้นยาวตามลักษณะจังหวะที่อาจแตกต่างกัน ทำนองต้องมีจังหวะเป็นส่วนหนึ่งซึ่งไม่อาจแยกออกจากกันได้ ทั้งระดับเสียง และลักษณะจังหวะจะใช้สัญลักษณ์ตัวโน้ตบนบันทึคห้าเส้นเป็นสื่อ ทำนองอาจมีความยาวตั้งแต่ 2-3 ห้อง หรือมากกว่านั้น

ขั้นคู่เสียง (ช่วงเสียง หรือ Range) คือ ระยะห่างระหว่างตัวโน้ตที่มีระดับเสียงสูงสุด และตัวโน้ตที่มีระดับเสียงต่ำสุด วิธีนับระยะห่างใช้วิธีเดียวกับการนับขั้นคู่ กล่าวคือ นับโน้ตต่ำสุดเป็นโน้ตตัวที่ 1 ถ้าช่วงเสียงกว้างกว่าคู่ 8 ให้ทอนลงมาอยู่ในช่วงคู่เปิดเพื่อหาชนิดของขั้นคู่ เช่น ถ้าช่วงเสียงมีระยะเป็นคู่ 24 ก็อาจใช้นับเป็นช่วงคู่ 8 ได้ 3 ช่วงกับอีกคู่ 3

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่นบันไดเสียง G Major
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Pre Exercise 1
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการอ่านโน้ต Suite BWV.822 ท่อน A
4. ครูให้นักเรียนฟังบันไดเสียง G Major กับขั้นคู่ 3 ใน Pre Exercise 2 โดยให้นักเรียนช่วยกัน

อธิบายความรู้สึกร่วม

ขั้นสอน

(Violin) Exercise

1. ครูอธิบายเนื้อหาขั้นคู่ 3
2. ครูเปิด CD Pre Exercise 2 ให้นักเรียนฟัง
3. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ต Pre Exercise 2
4. ครูเล่น Pre Exercise 2 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
5. ครูสาธิตโดยอธิบายการกดนิ้ว Pre Exercise 2 และให้นักเรียนกดนิ้วตามครูที่ละวรรค
6. ครูให้นักเรียนเล่น Pre Exercise 2 ตามครูที่ละวรรค
7. นักเรียนเล่น Pre Exercise 2 พร้อมกัน

(Violin) Exercise

1. ครูเปิดซีดี Exercise 1 ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ต Exercise 1 พร้อมกัน
3. ครูเล่น Exercise 1 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

4. ครูสาธิตการกดนิ้ว Exercise 1 พร้อมอธิบาย และให้นักเรียนกดนิ้วตามครูที่ละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 1 ตามครูที่ละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 1 ร่วมกัน

(Violin) Repertoire

1. ครูเปิด CD เพลง Suite Bwv.822 ท่อน A ให้นักเรียนฟัง
2. ครูเล่นเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
3. ครูสาธิตการกดนิ้วเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A ให้นักเรียนดู พร้อมอธิบาย และให้นักเรียนกดตามที่ละวรรค
4. ครูให้นักเรียนเล่น Suite Bwv.822 ท่อน A ตามครูที่ละวรรค
5. นักเรียนเล่นเพลง Suite Bwv.822 ท่อน A ร่วมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะของโน้ตขั้นคู่เสียง โดยครูทบทวน มอบหมายงานในการฝึกซ้อมเล่น Pre Exercise 2, Exercise 1, Suite BWV.822 จากนั้นครูประเมินการเล่นของนักเรียนแต่ละคน โดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Pre Exercise 2, Exercise 1, Suite SWV.822
2. โน้ตเพลงบันไดเสียง G Major
3. ซีดีเพลง
4. ไวโอลิน

วัด และประเมินผล

1. สังเกตการอ่านโน้ต และเล่น Pre Exercise 2 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. สังเกตการอ่านโน้ต และเล่น Exercise 1 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
3. สังเกตการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

แผนการสอน หลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 3 วันที่.....

อัตราค่าตัวโน้ต

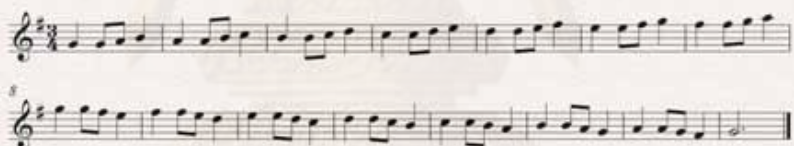
แนวคิด

การเล่นบทเพลงควรเน้นด้านจังหวะที่ถูกต้องทั้งอัตราความคงที่แม่นยำ และสัดส่วนของจังหวะ
วัตถุประสงค์

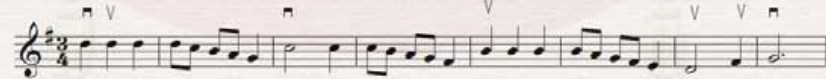
1. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ในจังหวะ ♩ ได้ไพเราะ ถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต และเล่น Exercise 2 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
3. นักเรียนสามารถอ่านโน้ต Suite BWV.822 ท่อน B ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

เนื้อหา

Scale G Major Nattaporn Pakalong

Exercise 2

Suite BWV.822

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time Signature) ใช้กำหนดจังหวะในหนึ่งห้องเพลง โดยเลขตัวบนบอกถึงจำนวนตัวโน้ต เลขตัวล่างบอกถึงอัตราส่วนของโน้ตหลัก เช่น

โน้ตตัวดำ = 4

โน้ตตัวขาว = 2

โน้ตเข็บบีต 1 ชั้น = 8

จังหวะ (Beat) ใช้ในความหมายของการเน้นจังหวะ และจำนวนจังหวะในห้อง เช่น จังหวะที่ 1 มีน้ำหนักมากกว่าจังหวะ 2 เพลงนี้มี 3 จังหวะในแต่ละห้อง โน้ตบนจังหวะ 2 ในห้องสุดท้ายเป็นโน้ตที่มีระดับเสียงสูงสุด เป็นต้น ทั้งนี้หมายรวมจังหวะเน้น (Accented beat) จึงควรใช้คันชักให้เหมาะสมกับจังหวะ เช่น Up Beat ควรใช้ คันชักขึ้น (Up Bow) และ Strong Beat ควรใช้คันชักลง (Down Bow)

กิจกรรม

ชั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่นบันไดเสียง G Major
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Pre Exercise 1, 2, Exercise 1
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A
4. ครูตบจังหวะ ให้นักเรียนฟัง และตบตาม
5. ครูเขียนจังหวะ ทา ที ที ทา บนกระดาน

ชั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเปิด CD G Major ในอัตราจังหวะ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูเล่น G Major ในอัตราจังหวะ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตพร้อมอธิบายการกดนิ้ว และการใช้คันชัก G Major ในอัตราจังหวะ
4. ครูให้นักเรียนเล่น G Major ตามทีละวรรค
5. ครู และนักเรียนเล่น G Major ในอัตราจังหวะ พร้อมกัน

(Violin) Exercise

1. ครูเปิดซีดี Exercise 2 ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ต Exercise 2 พร้อมกัน
3. ครูเล่น Exercise 2 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

4. ครูสาธิตการกดนิ้ว Exercise 2 ให้นักเรียนดู พร้อมอธิบาย
5. ครูให้นักเรียนกดนิ้ว Exercise 2 ตามครูทีละวรรค
6. ครูสาธิตการทำทางการเคลื่อนนิ้วคันชัก (แขนขวา) ให้นักเรียนดู พร้อมอธิบาย
7. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 2 ตามครูทีละวรรค
8. นักเรียนเล่น Exercise 2 พร้อมกัน

(Violin) Repertoire

1. ครูให้นักเรียนฟังเพลง Suite Bwv.822 ท่อน B จาก CD
2. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ตเพลง Suite Bwv.822 ท่อน B พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะของรูปแบบจังหวะ จากนั้นครู ทบทวน มอบหมายงานในการฝึกซ้อมเล่นในบันไดเสียง G Major, Exercise 2, Suite SWV.822 จากนั้นครูประเมินการอ่าน และการเล่นของนักเรียนแต่ละคน โดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Exercise 2, Suite SWV.822
2. โน้ตเพลงบันไดเสียง G Major
3. ซีดีเพลง
4. ไวโอลิน

วัด และประเมินผล

1. สังเกตการเล่นบันไดเสียง G Major ในจังหวะ ได้เพราะ ถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. สังเกตการอ่านโน้ต และเล่น Exercise 2 ได้เพราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
3. สังเกตการอ่านโน้ต Suite BWV.822 ท่อน B ได้

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่นบันไดเสียง G Major ในอัตราจังหวะ
2. ครูให้นักเรียนตบจังหวะ
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Pre Exercise 1, 2, Exercise 1,2
4. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A
5. ครูให้นักเรียนทบทวนการร้อง Suite BWV.822 ท่อน B
6. ครูอธิบายเครื่องหมายกำหนดจังหวะ $\frac{3}{4}$ ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน

(Violin) Exercise

1. ครูเปิดซีดี Exercise 3 ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ต Exercise 3 พร้อมกัน
3. ครูเล่น Exercise 3 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
4. ครูสาธิตการกดนิ้ว Exercise 3 ให้นักเรียนดู พร้อมอธิบาย
5. ครูให้นักเรียนกดนิ้ว Exercise 3 ตามครูทีละวรรค
6. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 3 ตามครูทีละวรรค
7. นักเรียนเล่น Exercise 2 พร้อมกัน

(Violin) Exercise

1. ครูเปิดซีดี Exercise 4 ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนอ่านโน้ต Exercise 4 พร้อมกัน

3. ครูเล่น Exercise 4 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
4. ครูสาธิตการกดนิ้ว Exercise 4 ให้นักเรียนดู พร้อมอธิบาย
5. ครูให้นักเรียนกดนิ้ว Exercise 4 ตามครูทีละวรรค
6. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 4 ตามครูทีละวรรค
7. นักเรียนเล่น Exercise 4 ร่วมกัน

(Violin Repertoire)

1. ครูเปิดซีดี Suite Bwv.822 ท่อน B ให้นักเรียนฟัง
2. ครูเล่น Suite Bwv.822 ท่อน B ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง
3. ครูสาธิตการกดนิ้ว Suite Bwv.822 ท่อน B ให้นักเรียนดู พร้อมอธิบาย
4. ครูให้นักเรียนกดนิ้ว Suite Bwv.822 ท่อน B ตามครูทีละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Suite Bwv.822 ท่อน B ตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Suite Bwv.822 ท่อน B ร่วมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะอัตราจังหวะ **3** และक्रमอบหมายงานในการฝึกซ้อมเล่น Exercise 3, 4 Suite SWV.822 ท่อน B จากนั้นครูประเมินการเล่นของนักเรียนแต่ละคน โดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Exercise 3, 4 Suite SWV.822
2. โน้ตเพลงบันไดเสียง G Major
3. ซีดีเพลง
4. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการอ่าน โน้ต และเล่น Exercise 3, 4 ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง และจังหวะ
2. สังเกตการตบจังหวะ **3** ได้ถูกต้อง
3. สังเกตการเล่น Suite BWV.822 ท่อน B ได้ไพเราะ และถูกต้องตามระดับเสียง

แผนการสอน หลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 5 วันที่.....

ลักษณะของเสียง (Articulation)

แนวคิด

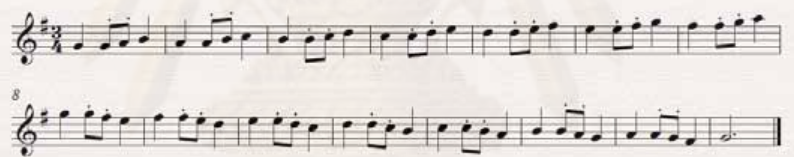
การเล่นบทเพลงควรฝึกการควบคุมคันชักเป็นสิ่งสำคัญในการเล่นด้านลักษณะของเสียงสั้น ยาว และ การเชื่อมเสียง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ในจังหวะ ♩ ในลักษณะของเสียงสั้นยาวได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่น Exercise 1, 2 ในลักษณะของเสียงสั้นยาวได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนฟัง Suite BWV.822 ท่อน A, B ในลักษณะของเสียงสั้นยาวได้

เนื้อหา

G Major Nattaporn Pakalong

Exercise 1 Nattaporn Pakalong

Exercise 2

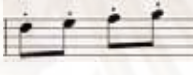

Suite BWV.822

การควบคุมลักษณะของเสียง Articulation เป็นรายละเอียดที่สำคัญมากกับเครื่องดนตรีชนิด ตัวอย่างลักษณะเสียงที่ต้องควบคุม เช่นการเล่นโน้ตให้สั้น ยาว เบา ดัง ลากเสียง ตัดเสียง เน้นเสียง เชื่อมเสียง ฯลฯ ลักษณะของเสียงที่เกิดขึ้นกับเครื่องดนตรีแต่ละชนิดย่อมไม่เหมือนกัน สำหรับการ เล่นไวโอลินสิ่งสำคัญของการควบคุมลักษณะของเสียงนั้นอยู่ที่แขนขวา (การใช้คันชัก)

เทคนิคการควบคุมคันชัก ให้ตรงขนานหย่อง โดยการฝึกสี่ข้างหย่อง โดยสอด Bow คันชัก ไว้ใต้สาย และลากBow ซ้ำๆ จาก Upper Half bow ถึง lower Half bow อย่างช้า ประมาณ 2-3 นาที ควรฝึกบ่อยๆ ทุกวัน

ลักษณะของเสียง เสียงยาว ควรใช้คันชัก Slur หลายๆ โน้ตใน Bow เดียวกัน และพยายาม ให้ลาก Bow ให้ต่อเนื่องโดยไม่หยุดBow อีกทั้งควรหายใจไปกับประโยคของเพลง

โน้ตสั้น เสียงขาด	Staccato	
โน้ตยาว เสียงต่อเนื่อง	Legato	
โน้ตเชื่อมเสียง	Slur	

กิจกรรม

ชั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Exercise 1,2, 3, 4
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่นบันไดเสียง G Major ในอัตราจังหวะ
4. ครูให้นักเรียนฟังบันไดเสียง G Major ในอัตราจังหวะ ในลักษณะของเสียงสั้น ยาว โดยถามความแตกต่าง
5. ครูอธิบายลักษณะความสั้นยาวของเสียง เครื่องหมายต่างๆ (Articulation) Staccato Slur Legato และวิธีการเล่น และการใช้คันชักที่ถูกต้อง

ขั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเปิด CD G Major ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูเล่น G Major ในลักษณะของเสียงสั้น ยาว ให้นักเรียนฟัง
3. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับลักษณะของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน

4. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับลักษณะของเสียงต่างๆทั้งเพลง

(Violin) Exercise

1. ครูให้นักเรียนฟัง Exercise 1 ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูเล่น Exercise 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง พร้อมอธิบาย
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) Exercise 1 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูที่ละวรรค
5. ครูเล่น Exercise 1 ในลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนเล่นตามทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 1 ในลักษณะของเสียงต่างๆพร้อมกัน

(Violin) Exercise

1. ครูให้นักเรียนฟัง Exercise 2 ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ (เปิดซีดีประกอบ)
2. ครูเล่น Exercise 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง พร้อมอธิบาย
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 2 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 2 ในลักษณะของเสียงต่างๆพร้อมกัน

(Violin) Repertoire

1. ครูให้นักเรียนฟัง CD เพลง Suite Bwv.822 ท่อน A, B โดยเน้นให้นักเรียนฟังลักษณะของเสียงสั้น ยาว
2. ครูให้นักเรียนดูโน้ต และสังเกตถึงเครื่องหมายกำหนดลักษณะของเสียง

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะของเสียงสั้น ยาว เชื่อมเสียง และการเล่น จากนั้นครู มอบหมายงานในการฝึกซ้อมเล่นใน Exercise 1, 2 Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major ในลักษณะของการเล่นโน้ตสั้น ยาว เชื่อมเสียงเป็นต้น จากนั้นครูประเมินการเล่นของนักเรียนแต่ละคน โดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกเพลง Exercise, Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major
2. ซีดีเพลง
3. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการเล่นบันไดเสียง G Major ในจังหวะ ในลักษณะของเสียงสั้นยาวได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตการเล่น Exercise 1, 2 ในลักษณะของเสียงสั้นยาวได้อย่างถูกต้อง
3. สังเกตการฟัง Suite BWV.822 ท่อน A, B ในลักษณะของเสียงสั้นยาวได้

แผนการสอน หลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา
สัปดาห์ที่ 6 วันที่.....

บทเพลง Suite Bwv.822 (Bach)

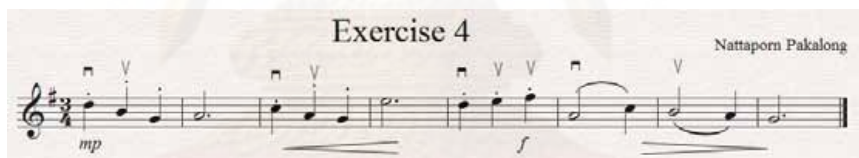
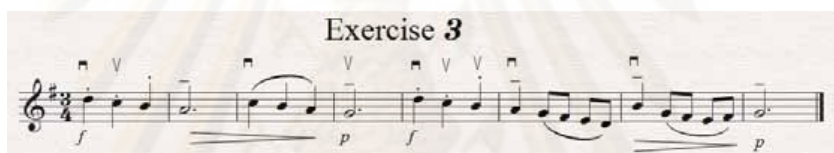
แนวคิด

บทเพลง Suite หรือเพลงชุด เป็นเพลงที่มีจังหวะลีลาเดินรำ

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่น Exercise 3, 4 กับลักษณะของเสียง ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาของบทเพลง Suite และ เครื่องหมาย Rit in 2 time
3. นักเรียนสามารถเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียง ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

Suite BWV.822

เนื้อหา

Suite สวีท หรือเพลงชุด อยู่ในคิตลักษณะสองตอน เป็นเพลงที่ประกอบด้วยเพลงสั้นๆ หลากๆ เพลง ในลักษณะอัตราความเร็ว อัตราจังหวะ และลีลาแบบเพลงเดินรำที่แตกต่างกัน เช่น อัลเลอมานด์ (Allemande) กูรานต์ (Courante) ซาราบานด์ (Sarabande) และจิก (Gigue) ก่อนท่อนจิก อาจมีท่อนอื่นมาก่อน เช่น กาวอต (Gavotte) โปโลแนส (Polonaise) มินูเอ็ต (Minuet) ทรีโอ (Trio) และ ออง

แกลส (Anglaise) ซึ่งบทเพลงส่วนใหญ่อยู่ในยุคบาโรก (1600-1750)

rit in 2 time (Ritenuto, Ritardando) ค่อยๆช้าลงทีละน้อย (รอบที่สอง)

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวน บันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ เน้นลักษณะของเสียง
2. ครูให้นักเรียนทบทวนเล่น Exercise 1,2 เน้นลักษณะของเสียง
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการฟัง Suite BWV.822 ท่อน A, B เน้นลักษณะของเสียง
4. ครูอธิบายเนื้อหาของบทเพลง Suite และเครื่องหมาย Ritenuto, Ritardando

ขั้นสอน

(Violin) Exercise

1. ครูให้นักเรียนฟัง Exercise 3 ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูเล่น Exercise 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง พร้อมอธิบาย
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 3 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 3 ในลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Violin) Exercise

1. ครูให้นักเรียนฟัง Exercise 4 ในลักษณะความสั้นยาวของเสียงต่างๆ พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูเล่น Exercise 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง พร้อมอธิบาย

4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคั่นซັก (แขนขวา) ใน Exercise 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 4 ในลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Violin+Repertoire)

1. ครูให้นักเรียนฟัง CD เพลง Suite Bwv.822 ท่อน A, B โดยเน้นให้นักเรียนฟังลักษณะของเสียง พร้อมคู่มือประกอบ
2. ครูเล่น Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคั่นซັก (แขนขวา) เพลง Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆให้นักเรียนดู
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคั่นซັก (แขนขวา) เพลง Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Suite Bwv.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงเนื้อหาของบทเพลง Suite และความหมายของ Ritenuto, Ritardando จากนั้นครูมอบหมายงานในการฝึกซ้อมเล่นบทเพลง Exercise 3, 4 Suite SWV.822 จากนั้นครูประเมินการเล่นของนักเรียนแต่ละคนโดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกหัด, Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major
2. ซีดีเพลง
3. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการควบคุมการเล่น Exercise 3, 4 กับลักษณะของเสียงต่างๆ
2. สังเกตการตอบคำถาม และความสนใจในการฟังเนื้อหาของบทเพลง Suite และความหมายของ Ritenuto, Ritardando
3. สังเกตการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียงต่างๆ

แผนการสอน หลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 7 วันที่.....

ความดังของเสียง (Dynamic)

แนวคิด

การฝึกการควบคุมการเล่นเสียงดัง เบา ช่วยเพิ่มให้บทเพลงมีความโดดเด่น น่าสนใจแก่ผู้ฟังมากขึ้น
วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ ♩ ♩ ♩ กับความดังของเสียงได้
2. นักเรียนสามารถเล่น โขลเฟจ 1, 2 กับความดังของเสียงได้
3. นักเรียนฟัง Suite Bwv 822 ท่อน A, B และตอบคำถามกับความดังของเสียงได้

เนื้อหา

G Major Nattaporn Pakalong

8

Exercise 1 Nattaporn Pakalong

Exercise 2

Suite BWV.822

10

17

การใช้เครื่องหมายเหล่านี้มักอยู่ที่ตัวโน้ต และมีผลต่อความดังของเสียงตั้งแต่ตัวโน้ตตัวนั้นเป็นต้นไป หรืออาจมีผลกับโน้ตตัวเดียวสำหรับเครื่องหมายความดังของเสียงที่มีผลต่อตัวโน้ตนับแต่โน้ตที่มีเครื่องหมายกำกับอยู่ไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

ความดังของเสียง	Dynamic	
เป็นการแสดงถึงอารมณ์เพลงโดยใช้ความดังของเสียง ดัง เบา เป็นต้น		
เสียงดัง	Forte	<i>f</i>
เสียงเบา	piano	<i>p</i>
เสียงเบามาก	Pianissimo	<i>pp</i>
ดังปานกลาง	Mezzo Forte	<i>mf</i>
เบาปานกลาง	Mezzo Piano	<i>mp</i>
ค่อยๆดังขึ้นทีละน้อย	Crescendo	
ค่อยๆเบาลงทีละน้อย	Diminuendo	

กิจกรรม

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ กับลักษณะของเสียง
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Exercise 1, 2, 3, 4 กับลักษณะของเสียง
3. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Suite BWV.822 ท่อน A, B กับลักษณะของเสียง
4. ครูอธิบายเครื่องหมายกำหนดความดังของเสียง การควบคุมดัง เบา กับการใช้คันชัก

ขั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเปิด CD G Major ในกับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับความดังของเสียงต่างๆ ทั้งเพลง

(Violin) Exercise

1. ครูให้นักเรียนฟัง Exercise 1 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูเล่น Exercise 1 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ใน Exercise 1 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง พร้อมอธิบาย
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันชัก (แขนขวา) ใน Exercise 1 กับความดังของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค

5. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 1 กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 1 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Violin) Exercise

1. ครูให้นักเรียนฟัง Exercise 2 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูเล่น Exercise 2 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 2 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง พร้อมอธิบาย
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 2 กับความดังของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 2 กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 2 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Violin) Repertoire

1. ครูให้นักเรียนฟัง CD เพลง Suite Bwv.822 ท่อน A, B โดยเน้นฟังความดังของเสียง
2. ครูให้นักเรียนดูโน้ต และสังเกตถึงเครื่องหมายกำหนดลักษณะของเสียง
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกถึงช่วงที่เบา และดัง

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงเครื่องหมาย และการควบคุมการเล่นดัง เบา จากนั้นครูมอบหมายงานในการฝึกซ้อมการเล่นในบันไดเสียง G Major, Exercise 1, 2, Suite SWV.822, จากนั้นครูประเมินการเล่นของนักเรียนแต่ละคนโดยสังเกต จดบันทึก

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกหัด, Suite SWV.822, Exercise 1, 2, บันไดเสียง G Major
2. ซีดีเพลง 3. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. นักเรียนสามารถเล่น Scale G Major ในจังหวะ กับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่น Exercise 1, 2 กับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนฟัง Suite Bwv 822 ท่อน A, B และตอบคำถามกับความดังของเสียงได้อย่างถูกต้อง

แผนการสอน หลักสูตรไวโอลินตามแนวของยามาฮา

สัปดาห์ที่ 8 วันที่.....

โยฮันน์ เซบาสเตียน บาค

แนวคิด

- บาค ผู้ประพันธ์เพลงชุด (Suite) ที่มีชื่อเสียงโด่งดัง
- สิ่งสำคัญ 4 ประการ ของการถ่ายทอดทักษะดนตรี คือ ระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนสามารถเล่น Exercise 1-4 ในด้านระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเล่นบันไดเสียง G Major ในระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถเล่นบทเพลง Suite BWV.822 ในระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง

เนื้อหา

G Major Nattaporn Pakalong

The image shows a musical exercise in G Major, 3/4 time. It consists of two staves. The first staff starts with a piano (p) dynamic and progresses through mezzo-piano (mp), mezzo-forte (mf), and forte (f). The second staff continues the exercise, ending with a piano (p) dynamic. The key signature has one sharp (F#).

Exercise 1 Nattaporn Pakalong

The image shows a single-staff musical exercise in G Major, 3/4 time. It features a sequence of notes with dynamics starting at forte (f), moving to piano (p), mezzo-piano (mp), and ending at forte (f). The key signature has one sharp (F#).

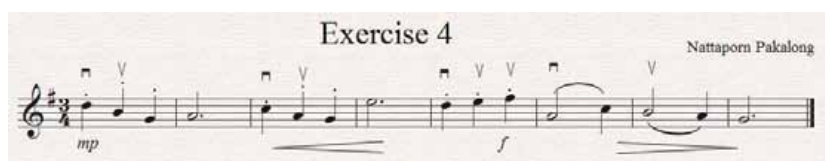
Exercise 2

The image shows a single-staff musical exercise in G Major, 3/4 time. It features a sequence of notes with dynamics starting at forte (f), moving to piano (p), and ending at forte (f). The key signature has one sharp (F#).

Exercise 3

The image shows a single-staff musical exercise in G Major, 3/4 time. It features a sequence of notes with dynamics starting at forte (f), moving to piano (p), then forte (f), and ending at piano (p). The key signature has one sharp (F#).

โยฮันน์ เซบาสเตียน บาค ค.ศ. 1685-1750

บาค เป็นคีตกวีเอกของโลกและยังเป็นผู้เล่นคีย์บอร์ดโดยเฉพาะออร์แกนในโบสถ์ที่มีฝีมือเยี่ยม เกิดในปี ค.ศ. 1685 ที่เมืองไอเซนาค ประเทศเยอรมัน และถึงแก่กรรม ใน ค.ศ. 1750 ที่เมืองไลพ์ซิก เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงมากที่สุดในตระกูล บาค บาคมีแนวการประพันธ์เพลงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน โดยเฉพาะบทประพันธ์ประเภทเฟรูกเทล บทเพลงขับร้องประสานเสียง เพลงทางศาสนาและบทเพลงสำหรับการบรรเลงด้วยเครื่องดนตรี เช่น ไวโอลิน โอโบ เชลโล และฮาร์ปซิคอร์ด ผลงานที่สำคัญ ได้แก่ 1. ออระโตริโอ เช่น Christmas Oratorio และ Easter Oratorio 2. บทเพลงสำหรับสวด เช่น St. Matthew Passion 3. บทเพลงคอนแชร์โต คือ Brandenburg Concertors จำนวน 6 บท 4. บทเพลงชุดสำหรับบรรเลงด้วยวงดนตรีที่เรียกว่า สวิต จำนวน 4 บท 5. บทเพลงสำหรับเครื่องดนตรีเดี่ยว 6. บทเพลงสำหรับเครื่องดนตรีประเภทคีย์บอร์ดที่มีชื่อเสียง เช่น Well-Tempered Clavier ประกอบด้วยบทเพลงประเภท Preludes and Fugues จำนวน 48 บท

French Suite English Suite และ Partita, Italian Concerto สำหรับฮาร์ปซิคอร์ด, Goldberg Variations และ Toccata and Fugue จำนวน 7 บท

กิจกรรม

ชั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนทบทวนการบันไดเสียง G Major ในรูปแบบจังหวะ ในด้านระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง
2. ครูให้นักเรียนทบทวนการเล่น Solfege 1, 2 ในด้านระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง

ชั้นสอน

(Violin) Scale

1. ครูเปิด CD G Major ในกับความดังของเสียงต่างๆ (ตั้ง เบา ค่อยๆดัง ค่อยๆ เบา) ให้นักเรียนฟัง
2. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละท่อน
3. ครูให้นักเรียนเล่น G Major กับความดังของเสียงต่างๆทั้งเพลง

(Violin) Exercise

1. ครูให้นักเรียนฟัง Exercise 3 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูเล่น Exercise 3 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 3 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง พร้อมอธิบาย
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 3 กับความดังของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 3 กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 3 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Violin) Exercise

1. ครูให้นักเรียนฟัง Exercise 4 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมเปิดซีดีประกอบ
2. ครูเล่น Exercise 4 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง
3. ครูสาธิตทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 4 กับความดังของเสียงต่างๆ ให้นักเรียนฟัง พร้อมอธิบาย
4. นักเรียนทำท่าทางการเคลื่อนไหวคันทัก (แขนขวา) ใน Exercise 4 กับความดังของเสียงต่างๆตามครูทีละวรรค
5. ครูให้นักเรียนเล่น Exercise 4 กับความดังของเสียงต่างๆ ตามครูทีละวรรค
6. นักเรียนเล่น Exercise 4 กับความดังของเสียงต่างๆ พร้อมกัน

(Violin) Repertoire

ครูให้นักเรียนเล่น Suite Bwv.822 ท่อน A, B โดยเน้นทั้ง 4 ด้านพร้อมกัน

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนร่วมกันอภิปราย และสรุปถึงลักษณะการเล่นด้านระดับเสียง ด้านจังหวะ ด้านลักษณะของเสียง และด้านความดังของเสียง จากนั้นครูประเมินทักษะการเล่นบทเพลง Suite Bwv.822 ของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์การเล่น

สื่อการสอน

1. หนังสือโน้ตแบบฝึกหัด Exercise 1, 2, 3, 4 Suite SWV.822, บันไดเสียง G Major
2. ซีดีเพลง
3. ไวโอลิน

วัดและประเมินผล

1. สังเกตการเล่น Exercise 1-4 ในด้านระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง
2. สังเกตการเล่นบันไดเสียง G Major ในระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง
3. สังเกตการเล่นบทเพลง Suite BWV.822 ในระดับเสียง จังหวะ ลักษณะของเสียง และความดังของเสียง ได้อย่างถูกต้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ณัฐพร ผกาหลง เริ่มเรียนดนตรีเมื่ออายุ 4 ขวบ ในหลักสูตรดนตรีขั้นพื้นฐานสำหรับเด็ก (Junior Music Course) ที่โรงเรียนดนตรีสยามกลการ ต่อมาได้เรียนอิเล็กทรอนิกส์ สอบได้ระดับ Yamaha Grade 5 จากนั้นเข้าศึกษาในระดับมัธยมที่วิทยาลัยนาฏศิลป์ (กรมศิลปากร) วิชาเอกไวโอลิน โดยได้ศึกษากับอาจารย์พรต เรืองศรีมัน และอาจารย์ Jonaton Glonek ตามลำดับ ในปี 2548 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิชาเอกไวโอลิน ต่อมาได้เข้าทำงานบริษัทสยามดนตรียามาฮ่า ในตำแหน่งนักวิชาการไวโอลิน และอิเล็กทรอนิกส์ ปัจจุบันทำงานตำแหน่ง ผู้จัดการส่วนวิชาการ สถาบันดนตรียามาฮ่า

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย